

DÖNEM: II

YASAMA YILI: 1992/2

KUZEY KIBRIS TÜRK CUMHURİYETİ

CUMHURİYET MECLİSİ
TUTANAK DERGİSİ

26'ncı Birleşim
10 Mart 1992, Salı

İÇİNDEKİLER

	Sayfa
I. GELEN EVRAK:	3334-3337
II. BAŞKANLIĞIN GENEL KURULA SUNUŞLARI:	
A. GÜNDEM DIŞI KONUŞMALAR:	
1- UBP Lefkoşa Milletvekili Sayın Gülin Sayın'er'in, "Dünya Kadınlar Günü" ile ilgili gündem dışı konuşması.	3339-3345
2- SDP Lefkoşa Milletvekili Sayın Ergün Vehbi'nin "Eşdeğer Mal, Tahsis ve Puan Çıkması" konulu gündem dışı konuşması. - İskân Bakanı Sayın Hasan Yumuk'un ilgi yanıtı.	3345-3374
3- HDP Genel Başkanı ve Gazi Mağusa Milletvekili Sayın İsmet Kotak 'ın, "Siyasal ve Ekonomik" konuda gündem dışı konuşması. - Ekonomi ve Maliye Bakanı Sayın Nazif Borman'ın ilgi yanıtı.	3375-3387
4- YDP GaziMağusa Milletvekili Sayın Kenan Akın'ın, "Cezaevlerinde Bulunan Mahkumların Beklentileri" konulu gündem dışı konuşması. - İçişleri, Köyişleri ve Çevre Bakanı Sayın Serdar Denktaş'ın ilgi yanıtı. - Sayın Kanan Akın'ın, ilgi açıklaması.	3387-3396

B. ONAYA SUNULACAKLAR:

- 1- Ekonomi, Maliye, Bütçe ve Plân Komitesi Başkanlığının, Komitenin gündeminde bulunan bazı Yasa Tasarılarının ivedilikle görüşülmesine ilişkin Tezkeresi. 3397
- 2- Ekonomi, Maliye Bütçe ve Plan Komitesi Başkanlığının, Gelir Vergisi (Değişiklik) Yasa Tasarısının (Y.T.No:145/2/92) ivedilikle görüşülmesine ilişkin Tezkeresi. 3398
- 3- Ekonomi, Maliye, Bütçe ve Plan Komitesi Başkanlığının, Gümrük ve İstihsal (Değişiklik) Yasa Tasarısının (Y.T.NO:147/2/92) ivedilikle görüşülmesine ilişkin Tezkeresi. 3399
- 4- Hukuk ve Siyasi İşler Komitesi Başkanlığının, Disiplin Mahkemeleri Kurulunun, Disiplin Kabahat ve Cezaları ve Yargılanma Usul (Değişiklik) Yasa Tasarısının (Y.T.NO:142/2/91) ivedilikle görüşülmesine ilişkin Tezkeresi. 3400
- 5- Hukuk ve Siyasi İşler komitesi Başkanlığının, Av ve Yabancı Kuşları Koruma (Değişiklik) Yasa Tasarısının (Y.T.NO:155/2/91) ivedilikle görüşülmesine ilişkin Tezkeresi. 3401
- 6- Ermenilerin, Yukarı Karabağ'daki Azari Türklerine Saldırıların Kınanmasına ilişkin Karar Önergelerinin (G.K.Ö NO:6/2/92) Komite ve Genel Kurulda ivedilikle görüşülmesine ilişkin UBP Grup Başkan Vekili ile HDP ve SDP Başkanları ve YDP Genel Sekreterinin birlikte sundukları Tezkere. 3402
- 7- Danışma Kurulunun, Ermenilerin, Yukarı Karabağ'daki Azeri Türklerine Saldırılarının Kınanmasına ilişkin Karar Önerisi ile Bu Karar Önerisine ilişkin Komite Raporunun Bugünkü Meclis Gündeminde görüşülmesine ilişkin Karar Önergeleri (D.K.No:7/2/92) 3423-3424

C. BİLGİYE SUNULACAKLAR:

- 1- Yurt Dışına giden Ticaret ve Sanayi Bakanı Sayın Atay Ahmet Raşit'e, İçişleri, Köyişleri ve Çevre Bakanı Sayın Serdar Denktaş'ın vekâlet etmesinin onaylanmış olduğuna ilişkin Cumhurbaşkanlığı Tezkeresi. 3404
- 2- Yurt dışına giden Ekonomi ve Maliye Bakanı Sayın Nazif Borman'a, Çalışma ve Sağlık Bakanı Sayın Ertuğrul Hasipoğlu'nun vekâlet etmesinin onaylanmış olduğuna ilişkin Cumhurbaşkanlığı Tezkeresi. 3405
- 3- Yurt dışına giden Tarım ve Orman Bakanı Sayın İlkây Kâmil'e, İskân Bakanı Sayın Hasan Yumuk'un, vekalet etmesinin onaylanmış olduğuna ilişkin Cumhurbaşkanlığı Tezkeresi. 3406
- 4- Yurt dışına giden Başbakan Sayın Derviş Eroğlu'na, Dışişleri ve Savunma Bakanı Sayın Kenan Atakol'un vekâlet etmesinin onaylanmış olduğuna ilişkin Cumhurbaşkanlığı Tezkeresi. 3407
- 5- Yurt dışına giden Ulaştırma, Bayındırlık ve Turizm Bakanı Sayın Mehmet Bayram'a Milli Eğitim ve Kültür Bakanı Sayın Eşber Serakıncı'nın vekâlet etmesinin onaylanmış olduğuna ilişkin Cumhurbaşkanlığı Tezkeresi. 3408
- 6- Hür Demokrat Parti Lefkoşa Milletvekili Sayın Ali Süha'nın yurt dışı izin istemi. 3409
- 7- Yüksek Adliye Kurulu Başkanlığının, Yargının işleyişi ile ilgili 1991 Yılı Raporu. 3410-3416
- 8- Başsavcılık, Hukuk Dairesi Genel İşleyişi ile ilgili 1991 Yılı Raporu. 3417-3421

III. GÖRÜŞÜLEN TASARI İLE KOMİTEDEN GELEN
DİĞER İŞLER:

- 1- Yukarı Karabağ'daki Azeri Türklerine Saldırıların Kınanmasına ilişkin Karar Önerisi (G.K.Ö No:6/2/92) ile Hukuk ve Siyasi İşler Komitesinin Karar Önerisine ilişkin Raporu. 3425-3430
- 2- Ateşli Silahlar (Değişiklik) Yasa Tasarısı (Y.T.NO:139/2/91) ve Ekonomi, Maliye, Bütçe ve Plan Komitesinin 8'inci Maddeye ve Tasarıya Geçici Madde Eklenmesine ilişkin Ek Rapor. 3431-3455
- 3- Kamu Görevlileri (Değişiklik) Yasa Tasarısı (Y.T.NO:154/2/92) Ekonomi, Maliye, Bütçe ve Plan Komitesinin Tasarıya ilişkin Raporu. 3456-3463
- 4- Öğretmenler (Değişiklik) Yasa Tasarısı (Y.T.No:153/2/92) Ekonomi, Maliye, Bütçe ve Plan Komitesinin Tasarıya ilişkin Raporu. 3464-3476
- 5- Güvenlik Kamu Görevlileri (Değişiklik) Yasa Tasarısı (Y.T.NO:152/2/92) Ekonomi, Maliye, Bütçe ve Plan Komitesinin Tasarıya ilişkin Raporu. 3477-3483
- 6- Gelir Vergisi (Değişiklik) Yasa Tasarısı (Y.T.NO:145/2/92) Ekonomi, Maliye, Bütçe ve Plan Komitesinin Tasarıya ilişkin Raporu. 3484-3492

I. GELEN EVRAK

RAPORLAR

1. Kamu Görevlileri (Değişiklik) Yasa Tasarısı (Y.T.No:154/2/92) ve Ekonomi, Maliye, Bütçe ve Plan Komitesinin Tasarıya ilişkin Raporu. (Başkanlığa Geliş Tarihi: 5 Mart 1992)
2. Öğretmenler (Değişiklik) Yasa Tasarısı ve Ekonomi, Maliye Bütçe ve Plan Komitesinin Tasarıya ilişkin Raporu. (Başkanlığa Geliş Tarihi: 5 Mart 1992)
3. Güvenlik Kamu Görevlileri (Değişiklik) Yasa Tasarısı (Y.T.No: /2/92) ve Ekonomi, Maliye, Bütçe ve Plan Komitesinin Tasarıya ilişkin Raporu. (Başkanlığa Geliş Tarihi: 5 Mart 1992)
4. Gelir Vergisi (Değişiklik) Yasa Tasarısı (Y.T.No: /2/92) ve Ekonomi, Maliye, Bütçe ve Plan Komitesinin Tasarıya ilişkin Raporu (Başkanlığa Geliş Tarihi: 5 Mart 1992)
5. Gümrük ve İstihsal (Değişiklik) Yasa Tasarısı (Y.T.No: /2/92) ve Ekonomi, Maliye, Bütçe ve Plan Komitesinin Tasarıya ilişkin Raporu. (Başkanlığa Geliş Tarihi: 5 Mart 1992)
6. Ekonomi, Maliye, Bütçe ve Plan Komitesinin Ateşli Silahlar (Değişiklik) Yasa Tasarısı (Y.T.No:139/2/92) 8'inci maddesine ve Tasarıya Geçici Madde eklenmesine ilişkin Ek Raporu. (Başkanlığa Geliş Tarihi: 5 Mart 1992)

7. Disiplin Mahkemeleri Kuruluşu, Disiplin, Kabahat ve Cezaları ve Yargılama Usulü (Değişiklik) Yasa Tasarısı (Y.T.No: 142/2/91) ve Hukuk ve Siyasi İşler Komitesinin Tasarıya ilişkin Raporu (Başkanlığa geliş tarihi: 5.3.1992)
8. Av ve Yabani Kuşları Koruma (Değişiklik) Yasa Tasarısı (Y.T.No: 135/2/91) ve Hukuk ve Siyasi İşler Komitesi ile Ekonomi, Maliye, Bütçe ve Plân Komitesinin Tasarıya ilişkin Raporları (Başkanlığa geliş tarihi: 5.3.1992)
9. İskân, Topraklandırma ve Eşdeğer Mal (Değişiklik) Yasa Tasarısı (Y.T.No: 148/2/92) ve İdari ve Sosyal İşler Komitesinin Tasarıya ilişkin Raporu (Başkanlığa geliş tarihi: 5.3.1992)
10. Oteller, Pansiyonlar ve Halka Açık Yerler (Düzenleme) (Değişiklik) Yasa Tasarısı (Y.T.No: 64/1/91) ve İdari ve Sosyal İşler Komitesinin Tasarıya ilişkin Raporu (Başkanlığa geliş tarihi: 5.3.1992)

RAPORLAR

11. Yüksek Adliye Kurulu Başkanlığının, Yargının genel işleyişi ile ilgili 1991 yılı Raporu. (Başkanlığa Geliş Tarihi: 9.3.1992)
12. Başsavcılığın, Hukuk Dairesinin genel işleyişi ile ilgili 1991 yılı Raporu. (Başkanlığa Geliş Tarihi: 9.3.1992)
13. Ermenilerin, Yukarı Karabağ'daki Azeri Türklerine Saldırılarının Kınanmasına ilişkin Karar Önerisi (G.K.C.No: 6/2/92) ve Hukuk ve Siyasi İşler Komitesinin Tasarıya ilişkin Raporu. (Başkanlığa Geliş Tarihi: 10.3.1992)

DANIŞMA KURULU KARARLARI

14. Cumhuriyet Meclisi Danışma Kurulunun "Ermenilerin, Yukarı Karabağ'daki Azeri Türklerine Saldırılarının Kınanmasına ilişkin Karar Onerisi"nin (G.K.O.No: 6/2/92) ile ilgili Komite Raporunun Genel Kurulun bugünkü Birleşiminin Gündemine Alınmasına ilişkin Karar Onerisi. (D.K.No:7/2/92)

KARAR ÖNERİLERİ

15. HDP Grup Başkan Vekilleri Gazi Mağusa Milletvekili Sayın Mustafa Adaoğlu ile Lefkoşa Milletvekili Sayın Güner Göktaş'un, ve HDP Genel Başkanı ve Gazi Mağusa Milletvekili Sayın İsmet Kotak'ın; SDP Genel Başkanı ve Lefkoşa Milletvekili Sayın Ergün Vehbi'nin ve YDP Genel Sekreteri ve Gazi Mağusa Milletvekili Sayın Lenan Akın'ın ortaklaşa sunmuş oldukları "Ermenilerin, Yukarı Karabağ'daki Azeri Türklerine Saldırılarının Kınanmasına ilişkin Karar Onerisi. (G.K.O.No:6/2/92) (Başkanlığa Geliş Tarihi:10.3.1992) (Hukuk ve Siyasi İşler Komitesine) (Başbakanlığa)

SAYIŞTAY RAPORLARI

16. Ekonomi, Maliye, Bütçe ve Plan Komitesi Başkanlığının, Din İşleri Dairesinin; 1985 ve 1986 Mali Yıllarına Ait Bütçe Hesaplarının Sayıştay Denetim Raporu (S.R.No: 37/1/90); 1987-1988 Mali Yıllarına Ait Bütçe Hesaplarının Sayıştay Denetim Raporu (S.R.No:49/1/90) ve 1989 Mali Yılı Denetim Raporuna (S.R.No:49/1/90) ilişkin Raporu. (Başkanlığa Geliş Tarihi:10.3.1992)
17. Ekonomi, Maliye, Bütçe ve Plan Komitesi Başkanlığının, Vakıflar ve Din İşleri Dairesinin, 1984 Mali Yılına Ait Kesin Hesaplarının Sayıştay Denetim Raporu (S.R.No: 30/1/90); 1985 Mali Yılına Ait Kesin Hesaplarının Sayıştay Denetim Raporu (S.R.No:31/1/90); 1986 Mali Yılına Ait Kesin Hesaplarının Sayıştay Denetim Raporu (S.R.No:32/1/90); 1987 Mali Yılına Ait Kesin Hesaplarının Sayıştay Denetim Raporu (S.R.No:33/1/90) ile 1988 Mali Yılı Hesaplarına Ait Sayıştay Denetim Raporuna (S.R.No:60/1/91) ilişkin Raporu. (Başkanlığa Geliş Tarihi:10.3.1992)

TEZKERELER

18. Ekonomi, Maliye Bütçe ve Plân Komitesi Başkanlığının, Kamu Görevlileri (Değişiklik) Yasa Tasarısının (Y.T.No:154/2/92), Öğretmenler (Değişiklik) Yasa Tasarısının (Y.T.No:153/2/92) ve Güvenlik Kamu Görevlileri (Değişiklik) Yasa Tasarısının (Y.T.No:152/2/92) Genel Kurulda ivedilikle görüşülmesine ve üçüncü görüşmelerinin de kısa isim okunmak ve Tasarıların bütünü oylanmak suretiyle yapılmasına ilişkin Tezkeresi.
(Başkanlığa Geliş Tarihi: 10.3.1992)
19. Ekonomi, Maliye, Bütçe ve Plân Komitesi Başkanlığının, Gelir Vergisi (Değişiklik) Yasa Tasarısının (Y.T.No:145/2) Genel Kurulda ivedilikle görüşülmesi ve üçüncü görüşmesinin de kısa isim okunmak ve bütünü oylanmak suretiyle yapılmasına ilişkin Tezkeresi. (Başkanlığa Geliş Tarihi:10.3.1992)
20. Ekonomi, Maliye, Bütçe ve Plân Komitesi Başkanlığının, Gümrük ve İstihsal (Değişiklik) Yasa Tasarısının (Y.T.No:147/2/92) Genel Kurulda ivedilikle görüşülmesine üçüncü görüşmesinin de kısa isim okunmak ve bütünü oylanmak suretiyle yapılmasına ilişkin Tezkeresi.
(Başkanlığa Geliş Tarihi:10.3.1992)
21. Hukuk ve Siyasi İşler Komitesi Başkanlığının, Disiplin ve Mahkemeleri Kuruluşu, Disiplin, Kabahat ve Cezaları ve Yargılama Usulü (Değişiklik) Yasa Tasarısının (Y.T.No:142/2/91) Genel Kurulda ivedilikle görüşülmesine ve üçüncü görüşmesinin de kısa isim okunmak ve bütünü oylanmak suretiyle yapılmasına ilişkin Tezkeresi.
(Başkanlığa Geliş Tarihi:10.3.1992)
22. Hukuk ve Siyasi İşler Komitesi Başkanlığının, Ay ve Yabancı Kuşları Koruma (Değişiklik) Yasa Tasarısının (Y.T.No:135/2/91) Genel Kurulda ivedilikle görüşülmesine ve üçüncü görüşmesinin de kısa isim okunmak ve bütünü oylanmak suretiyle yapılmasına ilişkin Tezkeresi. (Başkanlığa Geliş Tarihi:10.3.1992)
23. Ermenilerin, Yukarı Karabağ'daki Azeri Türklerine Saldırılarının Kınanmasına ilişkin Karar Önerisinin (G.K.U.No:6/2/92) Komite ve Genel Kurulda ivedilikle görüşülmesine ilişkin UBP Grup Başkan Vekilleri ile HDP ve SDP Başkanları ve YDP Genel Sekreterinin birlikte sundukları Tezkere.
(Başkanlığa Geliş Tarihi: 10.3.1992)

- 3338 -

BİRİNCİ OTURUM

Açılış Saati: 10.30

BAŞKAN - Başkan Yardımcısı Dr. Vehbi Z. Serter

KÂTİP - Muharrem Söylemez

KÂTİP - Ünal Üstel

BAŞKAN - Sayın milletvekilleri; Cumhuriyet Meclisinin II'nci Dönem, 2'nci Yasama Yılı'nın 26'ncı Birleşimini açıyorum. Ad okunmak suretiyle yoklama yapılacaktır.

(Ad okunarak yoklama yapıldı)

KÂTİP - Toplantı yeter sayısı vardır Sayın Başkan.

BAŞKAN - Sayın milletvekilleri; toplantı yeter sayısı vardır. Gündem gereği görüşmelere geçiyoruz. Gündemin birinci maddesi Başkanlığın Genel Kurula sunuşlarıdır. Bu kısımda önce gündem dışı konuşmalara yer verilecektir. Daha sonra sırası ile onaya ve bilgiye sunuşlar yapılacaktır.

II. BAŞKANLIĞIN GENEL KURULA SUNUŞLARI

Sayın milletvekilleri; bugün 4 gündem dışı konuşma vardır. Bildiğiniz gibi tüzük gereği 3 kişi konuşabilir. 4'üncü arkadaşın konuşabilmesini oylarınıza sunuyorum. Kabul edenler?... Etmeyenler?... Çekimser?... Oybirliği ile kabul edilmiştir.

İlk gündem dışı konuşma Ulusal Birlik Partisi Lefkoşa Milletvekili Sayın Gülin Sayiner'in. "Dünya Kadınlar Günü" ile ilgili gündem dışı konuşma istemidir. Okuyun efendim lütfen.

3339/...

KÂTİP -

KKTC Cumhuriyet Meclisi Başkanlığı,
Lefkoşa.

Dünya Kadınlar Günü münasebetiyle gündem dışı bir konuşma yapmak istiyorum. İçtüzüğü'nün 62'nci maddesi uyarınca gereğinin yapılmasını rica ediyorum.

Dt. Gülin Sayiner
UBP Lefkoşa Milletvekili.

BAŞKAN - Sayın Gülin Sayiner. Buyurun efendim.

GÜLİN SAYINER (Lefkoşa) - Sayın Başkan, sayın milletvekilleri; 8 Mart Dünya Kadınlar Günü dolayısıyla dünyanın her yerinde olduğu gibi Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti'nde de kadınlarımız ekonomik, sosyal, hukuksal talepleri ile siyasal yaşama daha aktif katılma isteklerini dile getirerek seslerini yükseltiler. Biz kadın milletvekilleri de bu haklı isteklerini Meclis Kürsüsünden doruğa yükselterek siz sayın milletvekillerinin dikkatine getirmek ve kadınlarımıza bir kez daha seslenmek, destek vermek için söz almış bulunuyorum.

İkinci Dünya Savaşı sonrası oluşan gerginlik ve bölünmenin yol açtığı 45 yıllık soğuk savaşın sona erdiği, demir perdenin kalktığı, barış sürecinde, çok ilginçtir Azerbaycan'da kan gövdeyi götürüyor. Dünya Kadınlar Günü'nde Uluslararası Örgütlerin bu katliama seyirci kalmayıp, acilen müdahale ederek, oluk gibi akıtılan kanın, vahşetin hesabını sormasını isteriz. Doğurganlığıyla yaşamı yenileyen, insanlığın yarısını oluşturan kadınların hak isteklerini tüm insanlık için barış çağrılarımızla bütünleştiririz.

8 Mart,1910 yılından beri dünyada "Kadınlar Günü" olarak kutlanmaktadır. 8 Mart 1857'de, Amerika Birleşik Devletlerinin New York şehrinde işten çıkarılmayı protesto etmek, ücretlerin artırılıp, çalışma süresinin kısaltılmasını sağlamak için 40,00000 kadın işçi direnişe geçmiş ve Güvenlik Kuvvetleriyle aralarındaki çatışma sonucunda 129 kadın işçi ölmüş, çok sayıda kadın işçi de yaralanmıştı.

1910, Kopenhag İkinci Enternasyonal Kongresinde bu olayın anısına 8 Mart'ın Uluslararası Emekçi Kadın Günü olması kararı alındı. Kadın sorunlarının sadece işçi sınıfı kadının değil, tüm kadının ortak sorunu olduğu gerçeğinden hareketle Birleşmiş Milletler 8 Mart'ı, 1975'te Dünya Kadınlar Günü ilân etti.

Batı dünyasının kadınları, hak isteme yönünde, örgütlü mücadele verirken, Türk kadınları da hakları için aynen mücadele etmiş mi?

Gerçekçi bir gözlemlerle sosyal tarihimiz incelendiğinde, varılmış olan noktaya ulaşılmamızda, Türk kadının şartları gereği büyük bir çaba harcamadığı, büyük bir uğraş veremediği görülür. Birkaç kadın yazarın bu konudaki yazıları çok üst düzeyde kalan uğraşlar olarak sezilir. Ama ünlü Yazar Halide Edip Adıvar'ın Sultanahmet Nutku ile başlayan vatan müdafaasında en ön safda yer almış kadınlar cephede ve tarlada, erkeğinin yanında kendini göstermiş, vatanın kurtuluşunda boynunun borcundan da ötesini yapmıştır.

Bu gerçek büyük önder Atatürk'de genç Türkiye Cumhuriyeti temelini atarken bu temel in ancak kadın erkek eşitliğine dayanırsa sağlam ve başarılı olabileceği inancını pekiştirdi ve kadın haklarının sağlanması için vatan sathında kamuoyu oluşturdu. Cumhuriyetin ilk yıllarında Türkiye Büyük Millet Meclisi'nde

kadına siyasal hak tanımak istemeyen bir kısım zihniyet, 1929'da Medeni Yasayı, 1930'da Yerel Seçim Yasasını, 1934'de de Seçme ve Seçilme Yasasını kabul etti.

Kadın haklarının kabulü Lâiklik ilkesinin sonucudur. Bu haklarının kabulü, kadının dinsel ön yargıdan kurtulup, gözünün açılması, gerçek dünyayla tanışması anlamını taşır. Türk Kadını Atasına minnettardır.

Ulusal Varoluş Mücadelesinde Kıbrıs Türk Kadını da Anadolu kadınının Kurtuluş Savaşı'nda üstlendiği görevin bir benzerini üstlendi. 1974 Mutlu Barış Harekâtıyla bugün Azerbaycan'da Ermenistan'ın uyguladığı katliamın bir benzerini uygulayan Rum vahşetinden, Toplu mezarların eşiğinden gelerek Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti'nin kurulmasına çaba gösterdi ve Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti ile ilk defa özlemine çektiği özgürlük ve güvenliğe kavuştu.

Kadınlarımız bu güven ve özgürlük ortamında geliştirdikleri Kadın Hareketi ile kadın hayatı her yönüyle kadınlarımız tarafından tartışılmaktadır.

Kadının toplumdaki yeri konulu tartışmalar 1980'li yıllarda gündemimize çarpıcı biçimde girerek kamuoyunu yakından ve derinden ilgilendirdi.

90'lı yıllarda da gündemde kalacağı kesin olan bu konu aslında çok derin, çok karmaşık, çok boyutlu ama özünde şu ana soruya indirgenebilir.

Kadın geleneksel toplumun ona layık ve uygun gördüğü konumu benimsiyor ve kabulleniyor mu, yoksa onu kendi özlemleri doğrultusunda, çağdaş kadın kavramı içinde yeniden biçimlendirmek, kendi şartlanmışlığının engelini aşmak istiyor mu? Türkiye Cumhuriyetinin kuruluşundan önce Türk kadınının yaşamı, dört duvar arasında, kafes ve peçe arkasında suskunluk, başeğme ve ezilmekle geçti. Kadının bir eşya gibi alınıp satıldığı bu karanlık devrede hiçbir hukuksal, sosyal, siyasal hakkı yoktu. Evlenme işi bile babanın pazarlık konusuydu. Kadının evleneceği adam hakkında fikir yürütme hakkı yoktu. Kadının görevi kocasının her türlü istirahatini temin etmek, çok kalabalık bir ailenin ev işlerini görmek ve bazen de kocasının diğer karısıyla birlikte ona çocuk doğurmaktı. Ona diyorum. Çünkü kadının kendi çocuğu hakkında bile söz hakkı yoktu. Kızlar, baba ile koca arasında alınıp satılan bir eşya gibi idi. Oysa kadınla erkek birbirini tamamlayan yaşamın iki temel ögesidir. Kadının bu şekilde sessizliğe itildiği toplum, dinamizmini ve gelişme potansiyelini kaybeder. Kadınların toplum hayatından dışlanmaları ile büyük bir potansiyel devre dışı bırakılmış demektir. Büyük Önder Atatürk şu durumu şöyle değerlendirir.

"Bizim toplumumuzun başarısızlığının nedeni kadınlarımıza karşı gösterdiğimiz aldırma ve kusurdan doğmaktadır. İnsanlar dünyaya mukadder olduğu kadar yaşamak için gelir. Yaşamak demek faaliyet demektir. Binaenaleyh bir toplumun bir uzvu faaliyette bulunurken öteki atalette olursa o toplum mefluçtur.

Bugün Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyetinde şükürler olsun ki, geleneksel toplumun kadına layık gördüğü karanlık günleri gerilerde bırakmanın mutluluğunu yaşıyoruz. Günümüz kadını aile yaşamında, çalışma yaşamında, sosyal yaşamında, siyasal yaşamda, yaşamın her alanında, hakkı olan eşit statüde olmak için uğraş veriyor.

Bugün kadınlarımız aile yaşamında eşitlik istiyor. Aile müessesesi kadın ve erkeğin ortaklığıyla kurulur. Yasalarımızda aile reisinin erkek olması eşitliğin ilk adımda ihlalidir.. Bugün yürürlükte olan Aile Yasası ile Vasiyet ve Tevarüs Yasası toplumun gerisinde kalmış bir yasadır. Büyük bunalımlara neden olmadan Modern Demokratik Aile Yasası yaklaşımı içinde yeniden ele alınmasını biz Ulusal Birlik Partisi olarak istiyoruz. Partimizin hukukçuları tasarının hazırlanması için çalışmalarını sürdürüyor.

Çalışma yaşamında tüm çalışanların %31.5'i kadındır. Devlette çalışanların %29.50'si kadındır. Bunun da büyük çoğunluğu kitabet sınıfında olup idari kadroda 54 mevkinin sadece 10'u kadındır.

Siyasal yaşamda bildiğiniz gibi gerek yasamada gerekse yerel yönetimlerde sayısı çok azdır.

İnsan hakları, özgürlük ve demokrasiye dayalı bir yaşam biçimini benimsemiş kadınlarımız, nüfusun yarısını oluşturmanın gücünü bilgi ve sitekle donatır, el ele verir, birbirimize sevgi ve hoşgörülü ile yaklaşarak mücadele edebildiğimiz oranda haklarımıza sahip çıkabiliriz.

Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti'nde kadınların seçme ve seçilme hakkı vardır. Ancak hak bilinir ve kullanılırsa anlamı vardır ve devamı mümkün olur. Siyasal haklara sahip ülkemizde kadınlarımızın bu haklarını tam olarak kullandığını söylemek zor!

Politikanın kendine özgü kuralları vardır. Siyasal partiler demokrasinin vazgeçilmez unsurlarıdır. Bizde siyasal partilere üye kadın sayısının az olması, parti üst yönetimlerine ağırlıklarını duyuramamaları sonucu aday listelerine çok az sayıda kadının girebilmesi neticesi Meclise ilk defa 1990 Genel Seçimlerinde Ulusal Birlik Partisi'nden iki kadın milletvekili seçilmiştir. Ümidimiz ve beklentimiz bu sayıyı müteakip seçimlerde el birliğiyle, artırarak devam ettirmektir. Demokrasimizin sağlıklı yaşaması ve siyasal bilince ulaşmış kadınlarımızın çoğalması ve göreve gelmesiyle mümkündür. Oy kullanmanın vatandaşlık görevi olduğu bilincinde olan kadınlarımız seçme hakkını büyük bir istekle kullanırken seçilme konusunda destek bulamayacakları düşüncesiyle çekingen davranıyorlar. Oysa Kadın Kollarının seçimlerdeki uğraş ve katkıları çok büyüktür. Kadın Kolları olarak uğraş verirken, nüfusun yarısını oluşturmanın gücünü kadın adaylara destek olarak kullanmaları halinde kadın milletvekili ve yerel yönetim üyesinin sayısı artırabileceği aşikârdır.

Kadınların siyasetle uğraşmalarını önleyen, engelleyen biri de ailedir. Çocuklar daha küçük yaşta iken yetiştirilirken politikanın kadına göre bir ilgi alanı olmadığı kız evlâda işlenmekte ve ona göre yetiştirilmektedir. Böylece büyüyen geleceğin anneleri de politikanın kadına göre bir mücadele biçimi olmadığı, kadının esas görev ve sorumluluğunun kendi ailesine karşı olduğunu düşünmektedir.

Basın ve kitle haberleşme araçlarının da kadınlara yönelik yayınları, onun ilgisini belli alanlara çekmektedir.

Unutmayalım ki; kadınları katılımcı olmayan bir toplumda demokrasiden söz edilemez. Kadınları üretici olmayan bir toplumda gelişme olmaz. Kadınları mutlu olmayan toplum mutlu değildir. Hızla değişen dünyamızda, a genel düşünce yapısındaki değişikliğe paralel olarak kadınlarımızın eğitim düzeyinde, üretime ve iş hayatına katılmada, kültürel ve sanat olaylarında hızlı bir gelişme vardır.

Beklentimiz ve amacımız kadınlarımızın daha da aktif, her sektörde zirveye yükselmek için daha istekle uğraş verip, karar oluşumlarında da söz sahibi olmasıdır. Yönetim ve denetimde yeterince söz sahibi olmadığımız süre eşitliliğimizi tam olarak hayata geçiremeyiz.

Bu düşünceler içinde kadın hareketimizin daha hakça bir düzenden, daha insanca bir yaşamdan, eşitlikten, barıştan ve paylaşmadan yana olduğunu vurgular , tüm Türk ve dünya kadınlarının bu anlamlı gününü kutlarım. Saygılar sunarım.

BAŞKAN - Sayın Gülin Sayiner teşekkür ederim.

Sayın milletvekilleri; ikinci gündem dışı konuşma Sosyal Demokrat Parti Lefkoşa Milletvekili Sayın Ergün Vehbi'nin "Eşdeğer Mal, Tahsis ve Puan Çıkmazı" konulu gündem dışı konuşma istemidir. Okuyun efendim.

KÂTİP -

9.3.1992

KKTC Meclis Başkanlığına,

İlk birleşimde "Eşdeğer Mal, Tahsis ve Puan Çıkmazı" konulu gündem dışı konuşma yapmak istiyorum. Gereği için durumu bilgilerinize arz ederim.

Ergün Vehbi
SDP Lefkoşa Milletvekili.

BAŞKAN - Sayın Ergün Vehbi; buyurun efendim.

ERGÜN VEHBİ (Lefkoşa) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Eşdeğer mal işte tahsis, puan, falan, filan konusunda gündem dışı konuşma yapma kararı almakta isabet etmişim. Çünkü öğrendiğim kadarı ile Ulusal Birlik Partisi Grubu galiba görüşülmek üzere gündeme girmiş olan Yasa Tasarısını tekrar geri alıp komiteye havale etmek gibi bir eyilim göstermekteymiş. Doğru mu yanlış mı? Bilmiyorum. Ama bu Yasa Tasarısı görüşülse bile spesifik olarak münhasıran o yasa değişikliği ile ilgili görüşlerimi o safhada anlatacağım. Ancak bu konu gündeme geldiği için genel olarak İskan Topraklandırma ve Eşdeğer Mal Yasasının bugünkü durumu hakkında konuşma yapma arzusunu gösterdim. Neden? E, bu işi Ulusal Birlik Partisi eli ile yazık ki çorbaya çevirdik. İçinden çıkılamayacak bir kördüğümüne çevirdik

KENAN AKIN (Gazi Mağusa) (Yerinden) Arap saçına. Çorba gibi değildir çünkü çorba içilir.

ERGÜN VEHBİ (Devamla) - Yani Arap saçına çevirdik. Nasıl çözeceğiz, nasıl yapacağız? Acaba bugün gündeme girmiş olan değişiklik yapılırsa sorun kökten hallolunacak mı? Mümkün değil. Ben araştırdım 1977 yılında İskan Topraklandırma ve Eşdeğer Mal Yasasını komite kabul etti, 1977. 44/77 sayılı yasa. 0 yıldan sonra, o yasa geçtikten bugüne kadar işte 14 yıl. 13, 14 yıl gibi bir zaman geçmiş olmasına rağmen tam 9 kez değişiklik yapıldı. 9'uncu oluyor bu. Bugün yapacağınız 9 kez. Düşünün ki hükümet aynı hükümet, iktidarda olan parti aynı parti. Ama 1977'de kendi oyları ile geçirmiş olduğu yasayı bugüne kadar 9'uncu kez değiştirmeye hazırlanıyor. 1982 yılında. Özür dilerim 1981 seçimlerinden hemen önce seçime malzeme yapabilmek amacı ile ilk değişiklik yapıldı. Ve hükümet tabii zaten tutarsız olarak 1977'de Meclis'den geçirdiği Yasaya, tavuk ayağı gibi karıştırmaya o gün itibarı ile başladı. 1981 seçimleri öncesi ilk değişiklik yapıldı. Vaatler de verildi. Ona paralel olarak vaatler verildi. O vaatlerin de yerine getirilmesi için 1981'in hemen akabinde 1982'de ikinci bir değişiklik yapıldı. O da olmadı. İşte Cumhuriyet ilan edildi. Yeni Anayasa yapıldı.

Yeni Anayasaya uyum sağlamak gerekçeleri ile 1985'de o 1977 Yasası tekrar değiştirildi. Bitti mi? Hayır bitmedi. 1985'i müteakip 1988'de yeniden değişiklik getirildi. 1989'da yeniden değişiklik getirildi, 1990'da yeniden değişiklik getirildi, üstüste. Her sene değişiklik. Kim değiştiriyor? Ulusal Birlik Partisi Hükümetleri. İskan Bakanlarının değişmesi önemli değildir. Devletin devamı sözkonusudur. Devlet yapılan bir görevi yükümleyen, uygulayan, hükümet sözkonusudur. Ve değiştiren de bu hükümettir. Peki 1991'de ne yapıldı? 1991'de bu kez iki defa değiştirildi. Seçim öncesi verilen vaatlerin 1990 seçiminden öncesi verilen vaatleri yerine getirebilmek amacı ile 1991 yılında bu kez iki defa değiştirildi. İşte 1992'deyiz. 1992'nin sifatah değişiklik Yasa Tasarısı Meclisimizin gündemindedir. Allah Kerim sonuna kadar. Yılın 1992'nin sonuna kadar herhalde birkaç kez daha bu yasa ellenecektir. Peki neyi çözüyorsunuz? Soruyorum. Tamam güzel...

KENAN AKIN (Gazi Mağusa) (Yerinden) - İstikrar sağlıyorlar.

ERGÜN VEHBİ (Devamla) - Nasıl bir istikrar? Yani 13 yılda bir yasa ile 9 defa değişiklik yapıldığı dünyanın başka bir ülkesinde görülebilir mi? Mümkün mü? Bir yasa eğer hatalıysa kökten ele alınır, bir defada boşlukları doldurulur ve o yasanın gerekleri yerine getirilmeye çalışılır. Ha, peki neden böyle oluyor? Sorun çözümleniyor mu? 15 sene, 15'inci sene. Sorun hala ortadadır. Değil mi? Yani Yasada yapılan değişikliklerle çözüme doğru gidiyoruz. Hayır. Çözüm ufukta dahi görülüyor. Ne eşdeğerciler için çözüm getirilebildi, sorun halledilebildi. Ne tahsisten hak sahibi diye yarattığınız birçok kesimin ihtiyaçlarına cevap verebildiniz.

Ne seçim öncesi getirdiniz, puan sistemi ile, mücahidin mukavemetçinin, TBK'nın haklarına riayet edilebildi, çözüm getirilebildi? Demek ki yapılan değişiklikler tamamen maksatlı, partizan amaçlı değişiklikler oluyor. Aksi takdirde dokuz defa değiştirilen bir yasa ile bu sorunların çözümlenmiş olması gerekirdi. Olmadı. Ulusal Birlik Partisi yazık ki, üzümlere söylemek mecburiyetindeyiz ki iskan topraklandırma konusunu taa 1976'lardan günümüze kadar kendi partisel çıkarları, amacına kullanılmıştır. Her seçim öncesi ellenmiştir. Yeni yeni hak sahipliliği yaratmıştır. Esas sorunlarının çözümlenmesi gereken kesimleri ikinci planlara itmiştir ve bu uygulamalarda partizanlık her zaman her dönemde ön planda olmuştur. Bu uygulamalardan, bu tavırlardan kabul etmek gerekir ki Ulusal Birlik Partisi parti olarak büyük yarar sağlamıştır. Bunu kabul ediyorum. Gerçekten parti olarak büyük yarar sağladınız. Niye? Çünkü Demokles'in kılıcı gibi bu sorunu halkın başında tuttunuz. Eşdeğerci 15 yılda hâlâ bir kısmı dökümünü çıkarttıramadı, puanlarını hesaplattıramadı. Hesaplattıranların bir kısmı hâlâ eşdeğer alamadı. Sorunludur ve hâlâ başlarında duruyorsunuz. Aynen sosyal yardım parası çekleri nasıl ki muhtarlar tarafından veriliyor, eşdeğer sorunu da UBP'li muhtarlar, ya da UBP'li örgüt başkanlarının elinde oyuncak. Onlar böyle halkın tepesine çıkmış ne işaret veriyorlarsa o çözümleniyor ve bir kesim, yani bu memlekette lümpen yaşayan, yani çalışmadan yaşayan, eşdeğer sorunu halledip arada avanta alan, pay alan bir kesim yarattınız bu memlekette. Karun kadar bu usülden, bu yöntemden zenginleşenler var. Yani bizim bildiğimiz gibi bunları siz de biliyorsunuz. Ama ne yazık ki Ulusal Birlik Partisi Hükümetleri bu kişilerin bu zatı muhteremlerin, bu kendilerini partili oldukları için devlet yerine koymaya

çalışan kişilerin üzerine gidemediniz, gidemiyorsunuz. Ben şimdi Sayın Bakanı itham etmek istemiyorum. Ben, geçmişte de en azından on senedir bu konulara bu kürsüden değindim. Listeler istedim, çok tartışıldı. Yeni dönemde de konuyu gündeme getirdim. Vekaletle mal alanlar kimlerdir listelerini çıkarın. Çıkmadı. Bir türlü o listeler gündeme gelmedi.

Ulusal Birlik Partisi gerçekten bu Eşdeğer Yasası ile oynayarak Demokles'in Kılıcı gibi halkın başında bu yasanın açıklarını, boşluklarını tutarak avantaj sağladı. Seçimsel avantaj sağladı, partisel avantaj sağladı. Peki halk? Halk mağdur durumda. Hemen hemen her kesimi eşdeğer konusunda mağdur durumda, ikan, topraklandırma konusunda mağdur durumda. Demek ki UBP'nin, sizin, Hükümetin sorunları çözümlendi ama, oy sağladınız ama, halkın sorunları yerli yerinde duruyor. Peki, memleket açısından hani gerçekten yurtsever, işi memleket açısından , ülke açısından alarak çözümleyebildiniz mi sorunları? Eşdeğer, İskan, Topraklandırma konusunun havada kalması toplumumuza, halkımıza ve Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyetine çok zemin ve çok puan kaybettirmektedir. Hâlâ daha da kaybettirmektedir. Kaybettirmiştir. Hâlâ daha da kaybettirmektedir. Bir defa uluslararası platformlara yaralı biçimde , açık biçimde Kıbrıs Türk Halkını getirdiniz. 15 sene bir olayı sallarsanız, pek tabii ki o açıklardan Rum liderliği girecektir, dünya da onu eline alarak bayrak ederek, Kıbrıs Türk Cumhuriyetinin üzerine gidecektir.

Gelmektedir de. Tapu sorunu çözümlenmediği için bunca yıl, üstümüze gelinmektedir, baskı altında tutulmaktayız.

Bir ikinci sağlıksız netice, halkın direncinin kırılmış olması. Halkta güven kalmadı, halkta adalete, hukuka, haklılığa saygı kalmadı. Bu konudan dolayı saygı kalmadı. Çünkü o hale geldi ki, Yüksek Mahkeme yargıçları, başyargıçları yargılandı. Halkın gözü önünde. Neden? Mal kavgasından. Bu, 15 senede bitirmediğiniz mal kavgasından dolayı yargıçlar, Yüksek Mahkeme yargıçları birbirine girdi, koridorlarda kavgalar ettiler. Birbirlerini yargıladılar ve birbirlerinin aleyhlerinde kararlar vermek mecburiyetinde kaldılar bu ülkede. Bu da bizi ne denli yaralamıştır? Halkımızın direncini ne denli kırmıştır, düşünebiliyor musunuz? Evet, Ulusal Birlik Partisi kazançlı çıktı. Seçimsel avantajlar da sağladı. Oy sağladı...

EKONOMİ VE MALİYE BAKANI NAZİF BORMAN (Yerinden) - Yok, tam tersi. Biz...

MUSTAFA ADAOĞLU (Gazi Mağusa) (Yerinden) - İskândan biz puan kaybettik.

NAZİF BORMAN (Yerinden) (Devamla) - Tabii.

ERGÜN VEHBİ (Devamla) - İskândan... Yani çözmüş olsaydınız, biz hiç avantaj sağlayamayacaktık.

Efendi, çözülmemiş olması...

MUSTAFA ADAOĞLU (Yerinden) (Devamla) - Şimdi, hepsi çözülmüyor da herhalde o noktaya geldik diye...

ERGÜN VEHBİ (Devamla) - İnşallah, inşallah. Sayacağım bakalım hangisi çözümleniyor. Eğer izin verirseniz, sayacağım, bakalım gerçekten çözüme doğru bir adım atıyor muyuz?

- 3351 -

NAZİF BORMAN (Yerinden) (Devamla) - Sizin de amacınız odur zaten, çözümlensin.

ERGÜN VEHBİ (Devamla) - Hayır, biz çözümlenmesini istiyoruz ki rahatlayalım. Yani bu konu, artık bu mal kavgasını bir kenara çekelim.

NAZİF BORMAN (Yerinden) (Devamla) - Bitsin.

MUSTAFA ADAOĞLU (Yerinden) (Devamla) - Biter mi oğlum bu dünyada mal kavgası?

ERGÜN VEHBİ (Devamla) - Haklı hakkını alsın, mücahit hakkını alsın, TBK'lı hakkını alsın, tahsisli hakkını alsın ve bu kavga bitsin de şu toplum rahatlasın, dışa karşı da, dünyaya karşı da...

MUSTAFA ADAOĞLU (Yerinden) (Devamla) - Şimdiki politika, 170,000 kişi alacak. Yalnız kategoriler kalktı orta yerden. Herkes alacak.

ERGÜN VEHBİ (Devamla) - Herkes hak sahibi.

MUSTAFA ADAOĞLU (Yerinden) (Devamla) - Herkes hak sahibi. Herkes mücahitlik yaptı.

ERGÜN VEHBİ (Devamla) - E, acaba baştan öyle bir yöne gidilseydi Sayın Adaoğlu, bu toplum daha rahatlamaz mıydı? Gerçekten Güneyli hak sahibini, puan sahibini mağdur ettiniz. Ama bir de haksız olarak hak sahibi yaptığınız kesimler var, bu kez Kuzeyli ondan gocunmuştur. Kuzeyli de savaştı, ama hiçbir şey verilmedi.

MUSTAFA ADAOĞLU (Yerinden) (Devamla) - Ekonomide dönen para, iskânın arsalarından çıkar.

ERGÜN VEHBİ (Devamla) - Bir kesimi hak sahibi yaptınız, aldınız, getirdiniz, koydunuz...

3352/...

- 3352 -

MUSTAFA ADAOĞLU (Yerinden) (Devamla) - İnşaat sektörü ona dayanır.

ERGÜN VEHBİ (Devamla) - Bu kez... Biz mücahitlik yaptık Sayın Adaoğlu zamanında...

MUSTAFA ADAOĞLU (Yerinden) (Devamla) - Sana da vereceğiz.

ERGÜN VEHBİ (Devamla) - Biz Erenköy'e çıkarken, ne mühür imzaladık, ne de hak istedik. Hiçbir şey istemedik. Puan da istemedik. Puan, geldiniz siz verdiniz. Şimdiye kadar başkalarına birtakım avantajlar sağlamak için...

MUSTAFA ADAOĞLU (Yerinden) (Devamla) - Yok, yok.

ERGÜN VEHBİ (Devamla) - Mücahidi de istismar ettiniz. Bizim...

MUSTAFA ADAOĞLU (Yerinden) (Devamla) - Ergün; beraber kurtardık vatani madem ki, herkes tırnağın içerisinde.

ERGÜN VEHBİ (Devamla) - Vatani kurtarmanın bedeli yoktur.

MUSTAFA ADAOĞLU (Yerinden) (Devamla) - Kalan pastadan herkes bir pay alacak.

ERGÜN VEHBİ (Devamla) - Vatani kurtarmanın bedeli, gelecek garantisidir, çocuklarımızın sağlıklı yetişmesidir. Yoksa 250 puan almak için Erenköy'e çıkılır mıydı? Allah aşkına, Erenköy'e çıkmanın, ya da 10 sene St. Hilerion dağlarında tüfek sallamanın...

EKONOMİ VE MALİYE BAKANI NAZİF BORMAN (Yerinden) - 250,000.

ERGÜN VEHBİ (Devamla) - Geçitkale'de vurulmanın, ölmenin bedeli midir 250,000 liralık puan?

MUSTAFA ADAOĞLU (Yerinden) (Devamla) - Ayıp ettin.

ERGÜN VEHBİ (Devamla) - Bunun için mi mücahitlik yaptık, bunun için mi savaştık?

- 3353 -

MUSTAFA ADAOĞLU (Yerinden) (Devamla) - Hayır, öyle birşey mi dedik biz? Ama Erenköy'e çıkın da puan mı vereceğiz size dedik?

BAŞKAN - Arkadaşlar; izin verin lütfen. Karşılıklı konuşmayın.

ERGÜN VEHBİ (Devamla) - Sayın Adaoğlu dostum...

MUSTAFA ADAOĞLU (Yerinden) (Devamla) - Kalan pastadan dilim veriyoruz.

BAŞKAN - Efendim, karşılıklı konuşmayın. Devam edin efendim.

ERGÜN VEHBİ (Devamla) - Sayın Adaoğlu dostum, 1990 Seçimleri öncesi Mecliste gelir otururdu, eksik olmasın İskân Bakanı iken, şoförü bir deste böyle önüne kâğıt getirir, koyardı. Hem bizi dinlerdi, hem de habire imzalar. Seçim gelmeden önce yetiştirip de mücahitlere 15-20 bin mücahit puanını dağıtalım diye.

MUSTAFA ADAOĞLU (Yerinden) (Devamla) - Doğrudur.

ERGÜN VEHBİ (Devamla) - Ne oldu peki? Dağıttınız.

MUSTAFA ADAOĞLU (Yerinden) (Devamla) - Seçim var diye hizmet duracak mıydı?

ERGÜN VEHBİ (Devamla) - E, tamam. Hizmet nerede? Hani ne oldu? O verdiğiniz, imzaladığınız, 1990 Seçimleri...

TAŞKENT ATASAYAN (Gazi Mağusa) (Yerinden) - Almadınız mı?

ERGÜN VEHBİ (Devamla) - Aldık da nerede olduğunu bile bilmiyoruz. Kimse kullanamıyor ki.

TAŞKENT ATASAYAN (Yerinden) (Devamla) - Bak bul da lüzum edecek.

ERGÜN VEHBİ (Devamla) - Ya da muhtaç olanlar ne yapıyor? Karaborsacının eline düşüyor, tefécinin eline düşüyor. 180,000 puanın değeri de...

MUSTAFA ADAOĞLU (Yerinden) (Devamla) - 250,000...

ERGÜN VEHBİ (Devamla) - 10,000 liraya, 15,000 liraya satılıyor Adaoğlu. Onu çözün. O sorunu çözdünüz mü? Dava bu, gerçek olan bu.

BAŞKAN - Evet arkadaşlar. Devam edin Sayın Vehbi.

3354/...

ERGÜN VEHBİ (Devamla) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; zamanımı çalıyorlar Sayın başkan. Kullanmak mecburiyetindeyim.

BAŞKAN - Devam edin Sayın Vehbi.

ERGÜN VEHBİ (Devamla) - İkinci bir konu, 1985 Anayasasında halkoylamasına sunduk. Tartışmalar da vardı 1983 sonrası. Dedik ki bir zaman konsun bu Anayasaya ve bu zaman içinde hükümetler bu işi bitirmeye mecbur olsun. Bir yükümlülük getirin. Beş yıl. Kaç sene tartışıldı, beş yılda bu iş bitirilsin. 1985'te halkoylaması ile kabul ettiğimiz Anayasanın geçici maddesi der ki: Hükümete emir verir, talimat verir, der ki; sen yükümlüsün arkadaş beş yıl içinde eşdeğer sorununu her yönü ile bitireceksin. Hiçbir zaman hak arama durumunda herhangi bir kesim kalmayacak ve geçeceksin diğer sorunları da süratle çözeceksin. Bu süre 15 Mayıs 1990'da doldu ve Anayasanın o geçici maddesi de düşmüş oldu. Peki ortaya çıkmış olan durum nedir? Artık o geçici madde ortadan kalktığı için 15 Mayıs 1990 da artık öncelikler konusu Anayasanın emri olmadan çıkmış bulunmaktadır. Öncelik diye birşey kalmadı. Öncelik güney göçmeninde , ya da önce tahsiscide, ya da öncelik mücahit puanında. Öyle birşey yoktur. 15 Mayıs 1990 sonrası artık doğuştan, normalde hak sahipliliği ile sonradan, sizin elinizde yaratılmış hak sahipliliği artık eşit durumdadır. Ya onlara kaynak vermek mecburiyetindediniz, ya da tazminat ödemek mecburiyetindediniz. Geçerli raic ne ise, o geçerli raicden Devletin kapısına şimdi mücahit de, TBK'lı da, tahsisten hak sahibi de, hakkını alamamış eşdeğerci de dayanır. Ya bana mal olarak malımın karşılığını, puanımın karşılığını, puanımın karşılığını ver, veya tazminatımı geçerli raicden kanunlara göre uygun olarak öde deme hakkına sahiptir. 1990 sonrası olgu budur. Biz, hâlâ daha birtakım kısıtlamalarla, birtakım

kedinin fare ile oynadığı gibi oynamaya çalışıyoruz. Verdiydi, vereceydi, puanlar kullanılacaktı, kullanılmayacaktı. 14'üncü paket son pakettir. Hazırlanan bu sefer mücahitlerin geliyor. E, bir de 15'inci paket çıkaralım da ondan sonra düşünürüz. E, hani son paketti? Şimdi 16'ncı paket son paket oluyor. Ama kızgınlık var. TBK'lıda da kızgınlık var, doğal olarak, istismar ediliyor. Mücahitte kırgınlık ve kızgınlık var, istismar ediliyor. Tahsisten, yerinden yurdundan sökülüp getirilmiş, tahsisten hak sahibi yapılmış insanlarda kızgınlık ve kırgınlık var. Onlara da işte ağızlarına bir kaşık bal çalalım diye yasalarda birtakım değişiklikler öneriyoruz. Yoksa kökten çözmeye yönelik, olayı sorunu kökten çözmeye yönelik birşey getiriyor muyuz? Hayır. Öyle birşey yok. Ha, eğer onu yapacaksanız diyorum; bu 1977'de yapılmış ve artık arap saçına dönmüş bu sorunu çözmeden çok çok uzak, karmaşık hale gelmiş olan 1977 Yasasını ortadan, kökten kaldırmanız, reformcu bir düşünce ile, yepyeni bir yasa ile bir kaç ayda, öyle bir kaç senede değil, bir kaç ayda her kesimin isteklerini, arzularına ve hakkına cevap verebilecek yeni bir yasayı oraya koymanız gerekir. Bunu yapın. Yapabilerseniz eğer gerçekten bunu yapın. Çünkü o 1977 Yasası yapılan 9 değişiklikle içinden çıkılmaz hale geldi. Birinci değişiklikle beşinci değişiklik çelişir. Yedinci değişiklikle üçüncü değişiklik arasında bağ kurmak olanaksızdır. Hepsi zamana, zemine ve o dönemki seçim durumlarına yönelik değişikliklerdi. Neyi düzeltecekseniz?

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Yasada yapılacak, yapılması düşünülen yeni değişiklikten önce kesin kes Sayın Bakan elbet bizi aydınlatır, sorunlara değinmek istiyor.

1.Hâlâ işleme girememiş dosyalar var mı? Vardır.Bize geliyor insanlar ve şikayet ediyor. Hak sahibi bunlar. Güneyda mal bırakmış gelmiş, hâlâ daha şu veya bu nedenle, dayı bulamadığı için, arka bulamadığı için işleme girememiş sorunlarını çözememiş insanlar vardır.

Binlerce dosya hâlâ durmaktadır.

Yine Güneyde mal bırakmış insanlarımız; zengin, orta zengin, orta direk, fakir, puanları değişik. Kiminin 200,000, kiminin 2,000,000, kiminin 6,000,000. Ama eğer adalet varsa, Güneyde bırakılan mala mukabil tespit edilen puanların karşılığının şimdiye kadar her kesime belirli oranda en azından verilmiş olması gerekirdi. Oysa ben insan bilirim, bana geliyordu, yazıyorum, isimleri ile de vardır. 6,000,000 puanı olan bir kişi, 200,000 puanlık bir kaynak daha önce aldı diye, hâlâ bu paketlere müracaat edemiyor. Ya da etse bile reddediliyor. Hâlâ daha bu var. Ve bu şekilde çok insan vardır. E, ne hakkınız var sizin 200,000 puanlık, 300,000 puanlık kaynak verdiniz diye, 5-6,000,000 puanlık kaynağı olan insanları geriye itmeye? Hangi adalete, hangi hukuk anlayışına sığar bu? Var mı bu kesimler? Var. Bu, haksızlık değil mi? Haksızlık.

Başka bir sorun; herhangi bir nedenle, ister siyasal koşullar nedeni ile, ister ailevi durum nedeni ile, ister unutkanlık nedeni ile veya ihmal nedeni ile olsun, ama hâlâ müracaat edememiş, ama elinde de Güneyde bıraktığı malına mukabil koçanı bulunan insanlar vardır ve bu insanlar, şimdi yana yana dertlerini anlatacak merci aramaktadır. E, siz hükümetmeniz, bu kesime, e, ne yapalım, ikaz ettik, bağırdık, çağırdık, yarın dedik, feragatname verin dedik, yapmadınız. Onun için sizi bir kenara itiyoruz deme hakkına sahip değilsiniz. Dünyada müruru zamanın sözkonusu olmadığı şey maldır. Malın müruru zamanı yoktur. Yani ben süre koydum, geldin, müracaat ettin. Hak düşürücü süre konmayacak olan tek şey mal sahipliğidir. Dolayısıyla burada da devletin bir yükümlülüğü vardır. Açacaksınız kardeşim, açacaksınız. O şimdiye kadar müracaat etmemiş olanlar da hak sahibidir. Bunu süre koyarak uluslararası hukuka, hatta birçok ülkelerdeki kendi hukukuna göre hak düşürücü tarih konamaz, koyamazsınız. Siz koydunuz. Haksızdır. E, bu insanlara bu hakları vermek mecburiyetindedesiniz. Dolayısıyla bu tahdidin de kaldırılması gerekir. Bu konuyu ben çok gündeme getirdim. Bakanlar Kurulu veya Bakanlık tasarrufudur dendi, ama sorun hâlâ aşılmış değildir.

Gelelim, eşdeğercinin sorunu eğer çözümlenir, tahsisten hak sahipliğine. Kardeşim, getirdiniz bu insanları. Aldınız. Nasıl aldınız? Evini, bir insanın evini, barkını bırakması, başka bir ülkeye gelmesi kolay mıdır? E, fakirdi, fukaraydı, köylüydü. E, nasıl getirdiniz buraya? Birçok insan getirdiniz. Binlerce, on binlerce insan getirdiniz buraya ve yerleştirdiniz. Nasıl getirdiniz? Vaadle getirdiniz. Ta gittiniz Anadolu köylerinde, Anadolu kentlerinde vaad verdiniz. Doğaldır. Tarım işgücüne ihtiyacımız vardı. Sanayi işgücüne ihtiyacımız vardı. İnsan kaynağına ihtiyacımız vardı. İnsan kaynağına ihtiyaç olan yerde, tarla kaynağını, ev kaynağını pek tabii ki vereceksin ve getireceksin. Gittin söz verdin bu insanlara, aldın geldin. 1974, 1975, 1976 yıllarında yerleştirdin, al dedin.

KENAN AKIN (Gazi Mağusa) (Yerinden) - Kendisi de kandı geldi.

ERGÜN VEHBİ (Devamla) - Kullan dedin. Peki, hak sahibi mi? Hak sahibi.

İSKÂN BAKANI HASAN YUMUK (Yerinden) - Biz onun için gelmedik oğlum. Mal almak için gelmedik.

ERGÜN VEHBİ (Devamla) - Efendim, uluslararası plâtlar-
larda e, bize ne derler? Ne derlerse desinler kardeşim. Uluslararası geçerliliği olan bir tapuyu veremeyeceğiniz zaten çoktan belli. 1974 yılından belli. O tartışılmış. Cumhurbaşkanı da Meclise yazı göndermiş. Savcılık, Başsavcılık yazı göndermiş ve demiş ki, vereceğimiz belge, uluslararası geçerliliği olan bir tapu olamaz. Peki, o zaman bu sorunu nasıl çözeceksiniz? İşte, geçerliliği olan bir belge vererek. Bu da işte kesin tasarruf belgesidir. Evet, eşdeğerciye bunu vermek mecburiyetindeydiniz, tahsisçiye bunu vermek mecburiyetindeydiniz şimdiye kadar. O insanlar geldi. Biliyoruz, bize şikâyet ediyorlar, kullanamıyorlar, ipotek veremiyorlar, alamıyorlar, satamıyorlar ve bakamıyorlar bu mallara. Bu mal benimdir diyemeyen insanın ağacı budaması, ya da o tarlaya, bahçeye yeni fide dikmesi nasıl beklenebilir. Anlamak mümkün değildir.

Köyler, kentler yılandan geçilmiyor. Kırılmış, dökülmüş, mahvolmuş binalarla dolu. Lapta'sı, Karava'sı, diğer köyler. Niye? İnsanlar sahiplenemedi. Mallar, teraslar yıkılıyor yamaçlarda. Ağaçlar kesiliyor. Çünkü malına mal diyemedi bu insanlar. Niye getirdiniz kardeşim? Rehabilite etmeyecekseniz 15 senede bu insanları, niye yurdundan, yerinden edip getirdiniz? Hakkınız var mı buna? Hayır. Demek ki onların da sorununu hemen, behemehal çözmek mecburiyetindediniz

Gelelim ondan sonrasına; şehit çocuklarına rása verilmesinin yasasını geçirdik burdan. Daha önce bu kürsüden yine konuştum. Sayın bakan kalktı, para bulunur bulunmaz, imkan bulur bulmaz programımızda vardır. O verdiğimiz tarlaları arsa haline getireceğiz dediniz. Ne zaman getireceksiniz? Şehit çocukları, o binlercesi aldıkları o tarlaları, hiçbir işe yaramayacağı için yok pahasına müteahhitlere satmaktadır. Bazı paralılara, kurnazlara satmaktadır. Yani şehit çocuklarına bu devlet maksatlı olarak verdiği arsayı, arsa yapamadığı için hâlâ üzerinden 3 sene, beş sene geçti, hâlâ arsa haline getiremediği için bu çocuklar bundan istifade edememektedir ve yok pahasına satmak mecburiyetindedirler. Lütfen bunları araştırın Sayın bakan. Kalktınız, dediniz ki; ilk fırsatta bu alt yapıları yapacağız. Yapmanız lazım. Mecbursunuz, Yasa gereğidir. Tarla veremezsiniz. Yasa, elektriği, suyu, yolu yapılmış birer arsa verir der şehit çocuğuna. E, siz, git işte falanca dere yatağının üzerinde sırtta sana arsa verdik diyorsunuz. Ne hududu var, ne elektriği var, ne suyu var ve bu insanlar bunları satıyorlar. Ellerinden yok pahasına çıkarıyorlar. Aynen mücahitin puanlarını sattığı gibi. Yok pahasına mücahit puanlarını elinden çıkardığı gibi, şehit çocukları da bu tarlalarını elden çıkarmaktadır. O da sorun olarak durmaktadır. Evet, ihtiyaç yoktu, keşke yapılmasaydı diyorum. Bakın şimdi çok açık, dürüstçe bir parti başkanı olmama rağmen söylüyorum, verilmemesi gerekiyordu. Ne mücahit puanı verilmesi şarttı, ne Eranköylüye puan verilmesi şarttı. Öyle bir gerek yoktu. Ne TBK'lıya, ne de mukavemetçiye.

1958'de teşkilat deneyi yapmış olan insanlar, 1981'li yıllarda onun karşılığında puan alacak da o puanı da UBP tarafından seçim maksatları ile kullanılacak birtakım siyasilerin elinde o eski teşkilatçılar oyuncak olacak diye yemin vermediler. Hiç alakaları yoktu bu düşüncelerle. Gayet olumlu bir mücadele yaptılar. Yurtseverce bir istekle bu imzalarını atıp mukavemetçi oldular. Ama siz karar verdiniz bu kesimlere de puan vereceksiniz. Peki verdiniz.

BAŞKAN - Sayın Vehbi, toparlar mısınız efendim, çok açtınız efendim.

ERGÜN VEHBİ (Devamla) - Evet efendim, evet Sayın Başkan.

Verin, ama verdikten sonra da gereğini yerine getirin. Verdiniz bitti artık, bu tartışmayı yapmamak lazım. Verilsin mi, verilmesin mi? Verildi. Mücahite puan verildi, mukavemetçiye puan verildi, TBK'lıya puan verildi, hak sahibi yapıldı. O zaman da bunların gereğini yerine getirmek mecburiyetindediniz. Hem vereceksiniz, hem de mücahiti 3-5 tane müteahhidin, kurnaz müteahhidin kapısında "el pençe divan" puanını satmaya çalışır duruma getireceksiniz. Olmaz böyle şey. Bu da ikinci bir hakarettir. Yazık değil mi? O zaman devlet olarak alın, puanların satışına izin vereceğiz diye yasal değişiklik yapma yerine, demin söylediğim, başta söylediğim yönetime yönelin. Kaynak verin, mecbursunuz buna. Kaynak verin veya o puanları geçerli raicten, cezasını da çekerek bu devlete cezasını çektirerek satın alın. Başka yapacak, getirecek bir yöntem, usül bize göre yoktur.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; pakete değinerek de sözlerimi bağlıyorum. 16'ncı paket, acaba nasıl bir paket olacak? Herkes müracaat edebileceymiş. Nasıl herkes müracaat edecek? Binlerce, milyarlarca, 7-8 milyara varan mücahit, TBK'lı, mukavemetçi puanlarını karşılayacak kaynağı, Sayın Bakan nasıl yaratacak, bunu da anlamak mümkün değildir. Olmayacak duaya da amin demek istemiyoruz, ama istediğimiz şu: Hiç olmazsa çıkan, bundan sonra çıkan paketlerde daha dengeli, partizanlığın daha az olduğu bir sistem uygulayın ve arkası olmayan insanlar da, size yakın olmayan insanlar da bu paketlerden istifade edebilsin.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; eğer Yasa Tasarısı gündemde kalırsa, biz, güvensizlik gösterisi olarak bu Tasarıya ret oyu vereceğiz Sosyal Demokrat Parti olarak. Ama geri çeker, tekrar komiteye götürürseniz, bu şimdi söylediğimiz çerçevede Hükümete yardımcı olabilmek ve yurttaşlarımızın tümünün sorunlarını bir defade, bir tek yasal değişiklikle çözümleneceği bir sistemin getirilebilmesi için yardımcı olmaya, elimizden gelen gayreti göstermeye de hazır olduğumuzu bildiririm. Saygılar sunarım.

BAŞKAN - Teşekkür ederim Sayın Ergün Vehbi. Sayın Bakan; söz istiyor musunuz? Buyurun Sayın Bakan.

TAŞKENT ATASAYAN (Gazi Mağusa) (Yerinden) - Bu kadar lâftan sonra Sayın Başkan, herhalde cevabını alması lâzım.

ERGÜN VEHBİ (Lefkoşa) (Yerinden) - E, birşey mi söyledik?

TAŞKENT ATASAYAN (Yerinden) (Devamla) - Daha ne söyleyecektin?

BAŞKAN - Buyurun efendim.

İSKÂN BAKANI HASAN YUMUK - Sayın Başkan, . değerli milletvekilleri; iskân, topraklandırma ve eşdeğer konusunda toplumun genelini ilgilendirdiği için, hiçbir zaman bu konuda partilerle ters bir diyaloga girmeyi düşünmüyordum. Her zaman yapıcı ve müspet diyaloga girmek ister ve kendilerinden gerçekten yapıcı önerilerini isterdim.

ERGÜN VEHBİ (Yerinden) (Devamla) - Biz işte yapıcı yaptık.

HASAN YUMUK (Devamla) - Sayın Ergün Vehbi, teşekkür ederim eleştirilerine. Yanıt vermek de bizim görevimizdir. Her olayı, her sorunu kendi koşulları içerisindeki zamanları düşünerek tartışmak ve o dönemlerde ne yaptık, neler söyledik, onlara kısaca bakmak zorundayız. Şu anda bulunduğumuz, ayrı partilerde olabiliriz, ama eşdeğer konusuna İTEM Yasası yürürlüğe girdiği zaman köy be köy özellikle ve bugünlerde Yenidüzen gazetesinde de Fadıl Çağda Beyin yazısını okuyoruz, eşdeğer uygulaması konusunda kimin malını kime veriyorsunuz? Feragat etmeyin. Bu topraklara tapularınız oradadır, geri döneceksiniz diye köy be köy gezip de eşdeğer uygulamasına karşı çıkanlar, ne hazindir ki daha sonra eşdeğerden en fazla önce koşup pay alan kişiler oldu. Üzerinde...

ERGÜN VEHBİ (Yerinden) (Devamla) - Ben öyle birşey söylemedim.

HASAN YUMUK (Devamla) - Ben, Yenidüzen gazetesindeki Fadıl Çağda'ya söylüyorum. O dönemde Cumhuriyetçi Türk Partisinin köy be köy eşdeğere inanmayın, puanlarınızı yatırmayın, feragat etmeyin diye bas bas bağırdılar. Köylülerimizi, halkımızı kandırmaya yöneldiler.

İSMET KOTAK (Gazi Mağusa) (Yerinden) - Şimdi de kimin malını kime veriyorsunuz diye yazıyor.

HASAN YUMUK (Devamla) - Ve şu anda da kimin malını kime veriyorsunuz sloganları ile ortaya çıkıyorlar. E, bu çok enteresan ve gerçekten toplumun düşünmesi gereken bir konudur. Özellikle Anavatandaki partilere, çok büyük bir konu, saygınlığımız var, toplumun geneli ve büyük menfaati konusunda bir bakıyorsunuz ki tek vücut, ama Meclis içerisinde, iç politikada birbirlerine elbette ki demokrasinin gereği olarak da birbirlerini eleştiriyorlar. Ama dış politika geldiği zaman, tek vücut halinde görülmüyorlar, tek vücut halinde mücadelesini veriyorlar.

Bu tapu konusu da aynı şekildedir. Gönül arzu eder, dün dündür, bugün bugündür sloganı eğil de toplumun verdiği mücadeledeki gerçekten var olması gereken konuların üzerine değinmesi, hatalarımız varsa, elbette ki eleştiriler gelelecek de düzeltmeye yöneliktir.

İskân ve topraklandırma konusundaki 9 yasa değişikliğinden bahsedildi. Doğrudur, 9 yasa değişikliği yapıldı. 8 yasa değişikliği, eşdeğer konusundaki yasa değişikliği ile ilgiliydi. Günün koşulları ve günün ihtiyaçları nedeni ile bir yasa çıktığı zaman,

elbette ki mükemmel değildir. Anayasalar bile mükemmel değildir. Değişen koşullar ortaya çıkan sorunlar nedeniyle, anayasaların da değiştiği gibi de yasaların da değişmesi mukadderdir. Çünkü insanlara verdiğiniz haklar yasalarla sınırlıdır. Eğer geldiğiniz noktada yasanın tefsirinde, yasanın anlamında, yasanın tatbikatında sıkıntı doğuyorsa elbette ki bunu yasa değişikliği de yapmak, o yasanın Anayasaya uygunu da vatandaşa yasalar çerçevesinde haklarını vermek de görevimiz oluyor. Dolayısıyla tatbikatta çıkan yasa değişiklikleri ihtiyacından çıkmıştır. Kaldı ki bugün eşdeğerden hak sahibi vatandaşlarımıza değiştiren, yasa değiştikten sonra ilk defa tahsisten hak sahiplerine mülkiyet verilmesine öngören yasa değişikliğini biz 18 Mart 91'de yaptık. Çünkü 18 Mart 91'e kadar eşdeğerden hak sahiplerinin nasıl alacaklarını esasa bağlıyor, ancak tahsisten hak sahibi vatandaşlarımıza mülkiyetin nasıl verilebileceğini hükme bağlamamıştı. Dolayısıyla biz yasanın bir boşluğunu doldurmak için bu boşlukları yasa boşluğu tadilatıyla değiştirme zaruretini hissettik. Bugün çerçeveyi çizdikten sonra özellikle eşdeğer konusunda hangi noktadayız, hangi aşamadayız, bekleyen dosya var mı diye Ergün Vehbi Beyin sorunlarını yanıtlamak istiyorum. Gerçi 91 Mart'ında da açıklama yapmıştım, ancak Ocak 1992 durumuna göre veriyorum. Eşdeğerden, eşdeğere müracaat eden 38,937 dosya müracaat vardı. Bunların dosya adetine tekabülü 32,241'dir. Ocak 92 tarihi itibarıyla tamamen tamamlanan 18,447 dosya olduğunu söyledim. Arkasından itiraz edilen, itirazda bekleyen 14,591 dosya olduğunu ve şu anda tamamlanan itiraz dosyası 14,487. Görüşmesi bekleyen sadece 104 tane dosya kalmıştı. E bir vatandaşı itiraz etmesi için, itiraza çağırması için bakanlık olarak bütün vatandaşları yaparsınız, gelmediği takdirde yasanın koşulu uygulanır ve gelmeyene resmen işlem yapmak durumunda idik.

Dolayısıyla biz eşdeğerden müracaat eden tüm dosyaların, tümünü tamamladığını ve dışarıda bekleyen eşdeğer puanlarının 4,000,000,000'a yakın bir eşdeğer puanı olduğunu vurgulamıştık ve o 15'inci ve son kaynak paketini ilân ederken de bu kaynaklara yetecek, bu puanlara yetecek kaynağı da 15'inci ve son kaynak paketine koymuştuk. Ve yine piyasada 4,000,000,000 civarında puanı olmadığını biz biliyorduk. Çünkü Eşdeğer ve Topraklandırma Yasasında hak sahiplerini çeşitli kategorilere ayırmıştık. Bir kısım vatandaşlarımız yalnız eşdeğerden hak sahibi, bir kısım vatandaşlarımız hem tahsisten hem eşdeğerden hak sahibi, bir kısım vatandaşlarımız iktisadi güçlendirmeden, bir kısım vatandaşlarımız da topraklandırmadan hak sahibi diye statülere ayırmıştık. Biz eşdeğerden hak sahibi vatandaşlarımızın paketler yolu ile takdir yoluna giderken, tahsisten ve eşdeğerden hak sahibi olan vatandaşlarımız paketlere bir kısmı müracaat etti, bir kısmı etmedi. Tahsisten hak sahibi olan vatandaşlarımız eşdeğer puanlarının tahsisteki tuttuğu kaynaklara kullanmak zorunda idi. Biz bu bilinçdeydik ki yaptığımız incelemede de piyasada herhangi bir 4,000,000,000 puan gözüküyorsa da o kadar puanın olmadığını biliyorduk veyahut ancak tahsisten hak sahibi kısmen de eşdeğerden hak sahibi vatandaş bu kaynaklara kullanacağını biliyordu. İşte o 15'inci ve son kaynak paketinde 4,000,000,000 puanlık kaynak çıkar-mamıza rağmen eşdeğerden müracaat eden 1,800,000,000 puan müracaatın dışındakiler kendileri kaynak tutuyorlar ve bu kaynakları da tahsisten hak sahibi olup da kısmen eşdeğerden hak sahibi olan vatandaşlarımızın bu puanlarına eşittir. Dolayısıyla eşdeğerden vatandaşlarımızın tahmin edebilecek boyutun iki katı boyunda biz kaynak paketi çıkardık. Eşdeğerci eğer kaynak paketine müracaat etmediyse, kaynak paketinde müracaatını aşmışsa, Anayasada koşulları var.

Biz son kaynak paketini ilan ettikten sonra eşdeğerciye malının değerine karşılık mal vermek istiyoruz. Veremediğimiz takdirde elbette ki devletin tazminat hakkı vardır. Elbette ki devletten tazminat talep edecektir. Ama vatandaş eşdeğer kaynak paketlerine müracaat etmiyorsa vatandaş eşdeğerine mal almak istiyorsa ve halâ puanlarını bekletmek durumundaysa birkaç vatandaşımızın eşdeğer konusuna götürmüyorsa biz toplumun tüm menfaati olan konuyu bekletmemiz sözkonusu olamazdı. Dolayısıyla bizim tahsisten hak sahibine geçebilmemizin, yürürlüğe girebilmemizin, yasa tadil gerekçemiz zaten bu gerekçe üzerine oturmuştu. Zaten hedefimiz öncelikle eşdeğerden hak sahibi olan vatandaşlarımıza Anayasamızın öngördüğü öncelikler içerisinde tamamlamaktı. Biz 15'inci ve son kaynak paketinde bu hassasiyete, bu olguya özen göstereceğiz ve eşdeğeri olan vatandaşlarımızın bıraktığı eşdeğere eş mal vermeye özen ve çaba göstereceğiz. Eğer bu kaynaklardan 15'inci ve son kaynak paketinde eşdeğerde kaynak paketi almayanın elbette ki devletten tazminat hakkı, elbette ki doğacaktır. Bu yasa ve Anayasa gereğidir.

15'inci ve son kaynak paketinden sonra çıkaracağımız 16'ncı kaynak paketi biz 15'inci ve eşdeğerden 15'inci ve son kaynak paketidir dedik. 16'ncı kaynak paketi tamamen eşdeğerin kapandığını kabul ettiğimiz için tamamen dışta kalan mücahit puanı olsun, malûl gazi puanı olsun, şehit ebeveyini puanı olsun, bu puanlara karşılık çıkardığımız 9 milyar puana karşılık kaynak paketidir. 27,500 mücahidimizin toplam 9 milyar civarında puanı vardır. Ancak...

ERGÜN VEHBİ (Lefkoşa)(Yerinden)- Hepsi müracaat edebilecek mi Sayın Bakan?...

HASAN YUMUK (Devamla)- Açıklayım efendim. 9 milyar puanın içerisinde bizim tesbitlerimize göre bu arkadaşlarımızın büyük bir kısmı aynı zamanda tahsisten hak sahibi oldukları için kendileri yöre norumu bir ev ve yöre norumu bir arazi tutuyorlar. Dolayısıyla yaklaşık olarak 7 milyar civarında mücahit puanına karşılık zaten elimizde, vatandaşların elinde kaynak vardır. Dolayısıyla bizim 16'ncı kaynak paketine müracaat edilecek mücahit puanlarımızdaki müracaatları öncelikle elinde kaynak tutmayan devlete borcu olmayan mücahitlerimizin puanlarını değerlendireceğiz. Zaten müracaata giderken mücahit puanlarımızın değerinin çok düşük seviyede gitmemesi için. Biz mücahit puanlarına karşı mal vermek istediğimizi, dolayısıyla İskân Bakanlığı dışında İskân Bakanlığının oluru olmadan satımı yapılacak herhangi bir mücahit puanının geçerli olmayacağını biz söyledik ve bu yasada vardır.

KENAN AKIN (Gazi Mağusa)(Yerinden)- Onu öyle yapacağınıza bir banka kurun siz alın, siz satın. Aracı tefeciye bırakmayın. Siz yapın onu. İskân Bakanlığı alsın ve satsın.

HASAN YUMUK (Devamla)- Bizim hedefimiz mücahit puanlarının satımı değildir. Bizim hedefimiz mücahit puanlarına karşılık mal vermektir. Önce eşdeğerde nasıl mal için çaba sarfettiyse bugün de bu topraklar için canını veren, kanını döken mücahitlerimize mal vermek istiyoruz. Hedefimiz.

KENAN AKIN (Yerinden)(Devamla)- TBK'ya birşey yok.

HASAN YUMUK (Devamla)- Hedefimiz onlara mal vermektir.

Sayın Akın; konuyu saptırma lütfen. Gazilere ve Türk Barış Kuvvetleri gazilerine tahsisten hak sahibi statüsü içerisinde 825 bu statüde olan vatandaşımız vardır. Bunların hepsini diyorum hem kaynak bakımından hem ev bakımından şu an hiçbir mağduriyetleri yoktur. Asıl mağdur olanlar size şunu söyleyim; mücahit olup da güneyden veya kuzeyden göçmen olmayıp da elinde kaynak tutmayan mücahitlerdir.

KENAN AKIN (Yerinden)(Devamla)- UBP'li olmayanlar.

HASAN YUMUK (Devamla)- Çok şükür. Hayır bunu açıkça söylüyorum. Bunu saptırmayın. Varsa hodri meydan deriz burda söylüyoruz. Bizim şu anda söylediğim için tekrar vurgulamak istiyorum. Çünkü bir evvel de söylemiştim. Türk Barış Hareketine katılan gazilerimize, mücahitlerimizimizin tümünü biz mücahit gazi olarak kabul ediyoruz. Dolayısıyla bu statü içerisine girerken hepsini diyoruz ama şu arada mağdur olan kısım, siz gazilere ne vereceksiniz dediğiniz için söylüyorum. 825 tane Türk Barış Hareketine katılan gazimiz vardır. Bunların hepsinin bir konutu vardır ve bölge norumu içerisinde de kaynakları vardır. İşte Türk Barış Kuvvetlerine mensup gazilerin 250,000 puanları da burda kullanılacaktır.

Nasıl ki 9,000,000,000 mücahit puanları var, bunlardan 7,000,000,000'ını tahsisten hak sahibi olup da elinde kaynak tutan mücahit kullanacaksa ne şekilde tahsisten hak sahibi olan gazilerimiz de bu 250,000 puanlarını da burda kullanmış olacaklardır.

Efendim bir de bugüne kadar tapusu olup da eşdeğere müracaat etmeyen, eşdeğerciye müracaat süresini şu veya bu şekilde kaçıran vatandaşlarımızın olduğu bir gerçektir. Gerçekten dünyada hak düşürücüsüne tabi olmayan tek bir konu varsa, o da tapulardır. Koçandır. Ben bunu 18 Mart 91'deki yasa değişikliği sırasında da kürsüden söyledim. Osmanlı İmparatorluğunun daha Mısır'da bıraktığı tapular mahal konusu olmadığına göre, ama şu veya bu şekilde yasada 88 yılına kadar müracaat süresi kapanmıştı. Ama bu kapanması niçin yapıldı, o günün koşullarını tekrar değerlendirmek istiyorum. Sayın Vehbi de söyledi. Vatandaşın eşdeğere müracaatını zorla engelleyen bir kesim vardı. Müracaat etmeyin, feragat etmeyin diye bir kesim vardı. Dolayısıyla bu kesimin ve bir an evvel bu neticenin bitmesi için yasal bir süre konulmuş ve dondurulmuş olarak ben kabul ediyorum. Ve ümit ediyorum Meclis tatile girmeden önce de bu süreyi aşacağım. Bunu zaten daha önce de defaten de vatandaşlarımıza söylemiştik. Eşdeğere müracaat etmeyen ve elinde koçanı bulunan ve hak düşürücü zaman olarak kabul etmediği bu süre ile Meclis yeni yasama tatile girmeden evvel de değişiklik şeyini getireceğim.

KENAN AKIN (Gazi Mağusa) (Yerinden) - Sayın Bakanım, komisyona geri gidecek. O zaman getireceğinize şimdi getirin. Onuncu kez değişmesin. Yasayı geri çeviriyorsunuz.

İSMET KOTAK (Gazi Mağusa) (Yerinden) - Bundan sonra hep açık olması gerekir.

HASAN YUMUK (Devamla) - Yasa değişiklikleri konusunda madem gündeme geldi, ben çok kısa sürede kısa bir başlıklarla şeye vereyim. Getirilmek istenen değişiklikler hiçbir zaman yasanın genel anlamındaki bir değişiklik değil. Yasaya içten-

lik kazandırmak için değişikliklerdir. Nedir bu değişiklikler? Mûcahit puanlarının zaten biz 91'deki yasa değişikliğini götürürken de mûcahit puanlarını hak sahibi olan birisinin, hak sahibi olan birisinden mûcahit puanı satın alma ilkesini getirmiştik. Ancak şöyle bir ifade var yasada. Her çeşit puan satın alınır ifadesi vardır. Ancak bu satın alımı sonradan Tapu Dairesine ibrazda puan belgesi, eşdeğer mal belgesi geçmediği için savcılık bunda tefsir hatası var dendi. Biz Savcının o görüşü içerisinde yeni bir değişiklik getirmedi. Yeni bir satım yetkisi getirmiyoruz. Savcının mal belgesi ile mal değer belgesi ile puan belgesi arasındaki kelime noktasında olmasından ileri gelmişti. Biz orda Savcıya da söyledik, Sayın Savcıya söyledik. Önemli olan yasa koyucunun müracaat ettiği şeydir. Yasa koyucunun müracaat ettiği şey, her çeşit puanın alınıp satılacağını öngördüğüne göre, bu tefsirde mal değer belgesi geçmiyor diye bunun geçerliliğini tatbikata koymama yasaya aykırı değil dedik. Ancak Savcının görüşünde ısrar etmesi, en ufak bir yasal engel çıkması nedeniyle mûcahit puanlarındaki satım noktasını getirmedi.

Şehit eşleri ve ebeveynlerine getirilen değişiklik nedir? Biz yasanın öngördüğü koşullarda her şehit ebeveyine bir konut ve malül gazilere de bir konut vermek zorunluluğu vardı. Ancak yasa diyor ki, eğer bir konut veremediyse 500,000 puan değerine göre şehit ebeveynlerine ve malülük derecesine göre de, malül gazilere de puan vereceksiniz. O kadarlık puana karşılık kaynak vereceksiniz diyoruz. Bir şehit ebeveyine eşdeğer, eğer alamadıysa 500,000 puanla kaynak vereceksiniz. Ama bu kaynağı nasıl vereceksiniz? Puan belgesi şekline döndürülüp de kaynak paketlerine müracaatını sağlamamız lâzımdı. Dolayısıyla getirilen değişiklik 500,000 puanlık kaynağın nasıl şekilde, ne şekilde verileceğine içtenlik kazandırmak değil, yöneliktir. Yoksa yasada yeni bir değişiklik, esasta bir değişiklik değildir.

Tahsisten hak sahibi çalışmalarına biz çoktan başladık. Yasa değiştikten hemen sonra başladık. 33 ekip halinde bütün ada sathında başladık. Ne mutlu bizlere, ne mutlu gerçekten Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyetinde yaşayan herkese. Üzerinde yaşadığı toprakların tapularını ve kesin koçanlarını almaya başladı. İşte ilk uygulamasını biz...

ERGÜN VEHBİ (Lefkoşa)(Yerinden)- Acele etmeseniz Vasiliu dağıtıyor hepsini.

HASAN YUMUK (Devamla)- Kurudere'de başladık. İşte Kurudere'de başladık. Arkasından Gayretköy'de, arkasından Alayköy'de ve devam olarak gidiyor. Ancak bu belgeleri de dağıtırken bazı yine çevrelerin, maalesef onu söylemek istiyorum, bazı partilerin, bazı partilerin yayın organlarının aşırı hırçınlığını gördük. Çünkü ellerinde bugüne kadar Ulusal Birlik Partisi yasada öngördüğü süreyi aştı. Anayasada öngörülen süreyi aştı, tapuyu vermedi dedi. Eşdeğer konusunu bitirmedi. Tahsisten hak sahiplerine mülkiyet dediniz dediniz vermediniz dedi. Ancak bir baktılar ki hakikaten tahsisten hak sahiplerine de mülkiyet verilmeye başladı. Bu mülkiyet verilme işlemleri ada sathında devam ediyordur. Bize örnekleme mi olarak yoksa bize sitem ederek de Vasiliu'ya seslendi, Kuzeyde bıraktıkları tapularını kaybettikleri, yani şu anda içinde yaşadığımız toprak dediğimiz, vatan dediğimiz, bizim kesin tasarruf verdiğimiz yerlere karşı Vasiliu başladı orda koçan vermeye. Ama unuttukları bir konu var. Unuttukları bir konu var. Vasiliu ve Rum tarafının hayalinde yalnız Kıbrıs yatmıyor, İstanbul da yatıyor. Ama Rum hâlâ görsün ki özellikle sınır kentlerinden başladık. Bizim sınır...

KENAN AKIN (Gazi Mağusa)(Yerinden)- Bakan coştı.

HASAN YUMUK (Devamla)- Coşma değil, bu gerçektir. Bizim verdiğimiz mücadelede, verdiğimiz sözde...

İSMET KOTAK (Gazi Mağusa)(Yerinden)- Yok İstanbul'un koçanlarını da dağıtasın bizimkilere...

HASAN YUMUK (Devamla)- Sayın Kotak, ben Rum tarafının...

İSMET KOTAK (Yerinden)(Devamla)- Hayır, zaten yetmeyecek puanlar. Yok İstanbul'dan, Konya ovasından bahseden...

HASAN YUMUK (Devamla)- Geçersizliğini söylüyorlar. Rum tarafı bizim verdiğimiz koçanların geçersizliğini. Bizim burda tapu veriyoruz...

İSMET KOTAK (Yerinden)(Devamla)- Boşver Rum tarafını..

HASAN YUMUK (Devamla)- Onlar hâlâ bu koçanları vermekteki anlam nedir? Diyor ki biz Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyetini tanımıyoruz. Sizin verdiğiniz toprakları tanımıyoruz. Bu dünyaya mesaj veriyor.

İSMET KOTAK (Yerinden)(Devamla)- Ne yapalım, biz de onu tanımıyoruz.

HASAN YUMUK (Devamla)- Bu dünyaya mesaj veriyor. Peki sizin verdiğiniz tapular ya halâ kalkıyor ve bu topraklar üzerinde federasyon diye lâfları ve hâlâ barış masasına oturmak isteriz. Ve maalesef Yenidüzen gazetesi vurgulamak istedim, Fadıl Çağda yine aldı eline yazıyı, yine bugün gazetede Anayasa suçu işliyormuşuz. Sanki bugüne kadar eşdeğerden hak sahibi olan vatandaşlara tapu verilirken eğer geçersizse o Fadıl Çağda'nın dediği

gibi kendi niçin eşdeğerden kaynak paketi aldı. Kendi niçin öncelik taşıdı? Kaldı ki niçin tahsisten hak sahiplerine mülkiyet verilirken bu feveranı başlattı? Çünkü seçim, gerek 85 seçimlerinde, gerek daha önceden tahsisten hak sahibi gelen göçmenler konusundaki bu partinin iradesini biz zaten biliyoruz. Sokaklara dökülürken "yerleşikler" dediklerini zaten biliyoruz. Ama döndü, biz idealist adamız. Keşke bizim safımıza gelsinler, o dönemler söyledikleri sözleri, o göçmenler konusunda söylediklerini biz sinemize çekmeye hazırız. Ama dün dündür deyip de bugün tahsisten hak sahibine mülkiyet verirken dün karşı çıkarken, bugün dolaylı karşı çıkmaya başladılar. Dolayısıyla...

(İsmet Kotak'tan anlaşılmayan sözler.)

HASAN YUMUK (Devamla)- Hayır. Dün karşı çıktıklarına bugün telafuz edememenin sıkıntısını Anayasal sıkıntıya çektik. Çünkü dün CTP Anavatan'dan gelenlere "yerleşik" diyordu. Dün CTP Türk Ordusuna burda "işgalci" diyordu. Dün seçimlerde Anavatan'a içişlerimize karışın diyen CTP, bugün bizden daha fazla Anavatancı kesilmeye, bizden daha fazla Anavatandaki partileri, Kıbrıs'ın içişlerine davete gidip bize müdahale ettirmeye ve şikâyet gibi noktaya gitti. Gerçi biz CTP'nin bu iletişiminden memnunuz. Ne mutlu, keşke bizim gibi bizimdir desin bu vatan, Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti bizimdir desin. Parti olarak biz de varız desin. Anavatan bizimdir desin, biz de varız desin. Bu ordu bizimdir, güvencemiz bizim de var desin ve Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyetini yaşatacağımız desinler, bizi eleştirsinler. Biz onda varız. Biz idealistler olarak bir taraftan o idealizmi kullanırken bir taraftan da toplumun gerçekleri doğrultusundaki yasa değişikliklerini, toplumun menfaatleri doğrultusundaki yasa değişikliklerini yapmak zorundayız.

İSMET KOTAK (Yerinden)(Devamla) Şimdi inandım ki erken seçim var. Bu nutuk üzerine inandım.

HASAN YUMUK (Devamla) - Sayın Kotak, biz işte şunu vatandaşlarımıza koçanları vermeye giderken de şunu da söyledim.

KENAN AKIN (Yerinden) (Devamla) - Tapuyu nasıl verdiğinizizi biz biliyoruz yalnız.

HASAN YUMUK (Devamla) - Daha bir seçim yok. Ben seçim yatırımına gelmedim.

İSMET KOTAK (Gazi Mağusa) (Yerinden) - E yanıldı öyle ise.

HASAN YUMUK (Devamla) - Seçimler 1995'tedir. Bugüne kadar seçim geldiği zaman seçim yatırım. nedeni dediğiniz konuları, biz şu anda tapuları vermeye başladık. Seçim yok ki ben size gelmiş de tapuları vermeye çalışırım. Dolayısıyla biz tapuları verirken, kesinlikle partimin de görüşü vardır, Hükümetin de görüşü vardır. Zaten Anayasada ve yasalarda da vardır. Seçim sorunu yasa ile bellidir. Elbette ki olağanüstü bir konu gelirse, elbette ki değerlendirmede fayda vardır. Bunu böyle kesin söyleyememiz mümkün değil. Ancak biz basına koçan verirken herhangi bir seçim yatırımlı şeklinde düşünmedik. Zaten 17 yıldır bekleyen, 17 yıldır mağdur olan bir kesimi gerek güneyden gerek kuzeyden olsun, bu kesimin bir an evvel kesin tasarrufları belgesini vermeye başladık. Ve bütün ilgili bankalara, ilgili yerlere de en azından kesin ipotek olabileceğini, her türlü değer uygulamalarını da dikkate alınması gerektiğini de yazılı olarak bildirdik.

Son olarak şehit çocukları için bir verilen arsalar konusunda Sayın Ergün Vehbi'nin bir görüş istemesi vardı. Geçen konuşmamda da söyledim. Mağusa'daki ve Lefkoşa'daki şehit çocuklarına verilen arsalarının alt yapıları hızla devam etmektedir Sayın Vehbi.

KENAN AKIN (Yerinden) (Devamla) - Mağusa'da nerde devam etmemektedir?

HASAN YUMUK (Devamla) - Şu an devam etmektedir. Eğer lütfen bu dediklerimi geçen defa da söyledim, lütfen yerinize gidin, o bölgeye gidin.

KENAN AKIN (Yerinden) (Devamla) - Yolumun üstündedir Sayın Bakan.

HASAN YUMUK (Devamla) - Yalnız Lefkoşa'daki ...

KENAN AKIN (Yerinden) (Devamla) - Seçim arifesinde hızlı başladı gitti, seçimden sonra durdurdunuz.

HASAN YUMUK (Devamla) - Lefkoşa'daki şehit çocuklarına arsanın müteahhitin bir çıkmazı nedeni ile bekletilmedi. Onu çözmeye bakıyoruz. Ve bu 92 yılında da Çatalköy'de şehit çocuklarına verilen arsanın ihalesi çıkmak üzeredir. İmkânlar ölçüsünde 93'te de diğer yerleşim birimdeki şehit çocuklarımıza verilen arsanın alt yapıları yapılacaktır. Teşekkür ederim.

KENAN AKIN (Yerinden) (Devamla) - Seçime doğru programını izledik şimdi.

BAŞKAN - Teşekkür ederim Sayın Bakan.

Sayın milletvekilleri; üçüncü gündem dışı konuşma istemi Hür Demokrat Parti Gazi Mağusa Milletvekili Sayın İsmet Kotak'ın, siyasal ve ekonomik konular ile ilgili gündem dışı konuşma istemidir. Okuyun lütfen.

KATİP -

9.3.1992

Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti
Meclis Başkanlığı,
Lefkoşa.

Meclisin 10 Mart 1992 birleşiminde "Siyasal ve Ekonomik konuda" gündem dışı konuşma yapmak istiyorum.

Bilgi ve gereğini saygılarımla arz ederim.

Saygılarımla

İsmet Kotak
HDP Genel Başkanı ve
Gazi Mağusa Milletvekili

BAŞKAN - Sayın Kotak buyurun efendim.

İSMET KOTAK (Gazi Mağusa) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; gündem dışı konuşmalar dolayısıyla hayli zaman geçti. O yüzden ben dış politikada belirteceğim birkaç sözden sonra Türkiye ile son günlerde imzalanan ekonomik protokole sözü getirmek istiyorum. Bu Meclise yeni kurulan Türk cumhuriyetlerine süratle üçer kişilik heyetler gönderilmesi ve gereken temasın kurulması, gereken ön raporların hazırlanması ve Meclisin bilgilendirilmesi için Hür Demokrat Parti olarak öneri sunduk. Bugüne kadar bu önerinin ne komitede, ne Başkanlık Divanında görüşüldüğüne tanık olmadık. Hükümetten de bu konuda herhangi bir görüş açıklanmadı. Çeşitli zamanlarda hükümet yetkililerinde de gördük. Milletvekilleri de kendi aralarında bu konuları görüşmektedir. Ama ne acıdır ki bugüne kadar resmi

bir heyetin bu cumhuriyetlere gittiğini, inceleme yaptığına, ilişki kurduğuna ve gelip rapor verdiği tanık değiliz. Böyle bir eğilim de henüz ufukta görünmüyor. Ama ne acıdır ki Ermenilere bir yandan Azerilere soykırımı uygularken, diğer yandan Kıbrıs'ta ikide bir resmi makamların öğündüğü ünlü İslâm ülkelerinin başkentlerine dışişleri bakan yardımcılarını göndermekte ve onlarla ikili diplomatik ilişki kurulmasına ilişkin peş peş anlaşmalar imzalanmaktadır. 24 saat önce Ürdün'le imzalandı. Bu sabah radyo bültenlerini izlerseniz Kahire'de de imzalandı. Yani ermeniler malı götürmek istiyorlar. Bir yandan Azeri kardeşlerimizi şehit ediyorlar, soykırımı uğrattıyorlar. Diğer yandan da İslâm Ülkeleri Örgütünü yanına alabilmek için demokratik ilişki kurmak için ayağına gitmektedir. Bu mekanizma terstir aslında.

Ama onlar mekanizmayı ters çevirdiler ve Ermeni Dışişleri Bakanı Yardımcısı, Bakanı ve geriye kalan personeli dünyanın çeşitli ülkelerine dağındılar ve açıklamalar yapıyorlar. Bunu Türkiye'deki Ermeni Patriği de takviye ediyor. Barışçı görünerek Türkiye basınında da boy boy o heybetli resimlerini yayınlatarak sanki Azerileri, Ermenilerle birlikte koruyor konumuna girerek beyanatlar vermekte ve Türkiye'nin meseleye barışçı yaklaşmasını dilemektedir. Yani Türk Ordusu Türkiye bir bütün olarak bunu seyredecek ve ikide bir barış çağarısında bulunacaktır. Ama Ermeni Patriği Ermenistan'ın saptadığı dış politikaya dayalı olarak bu Türkiye'den gelebilecek bir müdahaleyi engelleyebilmek için Türk halkını, Türk Ordusunu barışçı görmek istemektedir. Niçin? Soykırımı sürdürmek ve bir an önce önce Karabağ'ı, ardından Nahcivan'ı Azerbeycan'dan koparmak ve Türkiye'nin Orta Asya yolunu kesmek istemektedir. Plân budur ve bu plâna birçok batılı ülke de, Rusya Federasyonu dahil, katkıda bulunmaktadır. Bu çerçevede içerisinde elbette ki hem Azerbeycanlı kardeşlerimizin yanında olduğumuzu söylemek istiyoruz, hem de Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyetinde biz kendimizi dışa tanıtmak istiyoruz, tanınmak istiyoruz, ticaret yapmak istiyoruz, ekonomik girişim yapmak istiyoruz diyenlerin burda Lefkoşa'da, Kıbrıs'ta bulunanlara da hitap ediyoruz ve diyoruz ki; çok geç kaldınız. Bütün çağrılarımıza rağmen geç kaldınız ve geç kalmaktasınız. Uyarıyoruz. Bu karar bir an önce verilmeli ve ciddi girişimler başlatılmalıdır.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; gündem dışı konuşmamın ikinci bölümü tamamen ekonomik konulara ayrılmıştır. Bu konuda Hür Demokrat Partinin Cumartesi günü genel bir açıklaması oldu. Ancak ben bu kürsüye belirli konuları getirmek arzusundaım. Çünkü bizim nüfusa, ama kalkınmakta olan bir ülkenin alabileceği, kaldırabileceği kadar nüfusa ihtiyacımız vardır. Yeniden 1975 yılından beri bu yurda gelen arkadaşlarımızı işsizliğe mahkûm ettik, bugünden sonra mahkûm etmemek için bir

çıkışlar yapılması gerektiğine inanıyoruz, artı halkımızı refaha ulaştırmak istiyoruz. Meclis olarak bütünümüzün görevi budur. İktidar veya muhalefetin ana hedefleri budur ama yönetim farklılığından ötürü sonuna kavuşamıyoruz. Bütçe Komitemiz Ankara'ya resmen ziyaret yaptı. Çeşitli makamlarla görüşmeler yaptı ve muhalefet olarak ve kendi açımdan söyleyim. Hür Demokrat Parti olarak biz bu ülkenin çıkarına olabilecek önerileri masaya götürmekten çekinmedik ve Ankara yetkililerini eleştirmek gerekirse de o masada da eleştirdik. Ama görüyoruz ki Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyetinde nüfus tutma olayı bu ekonominin kalkındırılması ve halkın refaha ulaştırılması, kişi başına düşmekte olan payın artırılması konusunda ciddi adımlar beklerken bu adımların kısıtlı olarak atılmakta olduğunu görmekten de üzüntü duymaktayız. Hür Demokrat Parti olarak şunda ısrarlıyız. Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyetini ilgilendiren yatırımlar resmi devlet ihaleleri Lefkoşa'da yapılmalıdır. Bunun parasal kaynağı Ankara'da olabilir, başka kaynakta olabilir, ama bu devlete kişilik kazandırmak istiyorsak, tanınmasını erkene almak istiyorsak ve ekonomide etkin olunmasını istiyorsak ihalelerin Lefkoşa'da yapılması ve Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti müteahhitlerine burada olanak tanınması, buranın mühendisine, buranın işçisine, buranın ehliyetli insanına fırsat verilmesi gerekmektedir. Bu yıllardan beri hata işlenmekteydi, bu hatanın bu protokolda da devam ettirilmekte olduğunu görmekten büyük üzüntü duymaktayız.

İkincisi; Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti'nden Türkiye'ye ihracat hızlandırılmalıdır. Ama hangi ihracat? Kıbrıs'ta ekonominin ürettiği malı Türkiye'ye hiçbir engel tanımadan sokabilmesi gerekmektedir. Türkiye ile sıfır gümrük anlaşması bu düzeyde olmalıdır. 18 yıldan beri Türkiye'deki bazı dar görüşlü sanayicilerin, bazı dar görüşlü ticaret adamlarının görevde bulunan hükümetlere etki etmek suretiyle Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti'nden Türkiye'ye

sıfır gümrüklere ve hiçbir engelsiz ihracat yapılmasını engelledikleri gibi, şimdi görüyoruz ki, Doğru Yol ve Sosyal Demokrat Parti Hükümetine de bu etkiyi sürdürdüler ve son protokolda da Türkiye'den Kıbrıs'a ticaretin hacminin büyümesi, ama Kıbrıs'tan Türkiye'ye ihracatında engellenmesi aynen korunmuştur. HDP bunu benimseyecek durumda değildir. Yolcu beraberleri onbeş milyon Türk Liralık Kıbrıs'a mal taşınması, iki, üç, dört yolcu beraberinin aynı anda hareket etmesi ile bir tır malın Kıbrıs'a sıfır gümrükle girmesi anlamını taşımaktadır. Bu Kıbrıs'a dönük olarak, bir ticaret olarak görülüyorsa aynı hakkın Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyetinin yurttaşlarına, sanayicisine, ticaret adamına tanınması gerekmektedir. Pekâla yolcu beraberleri olarak, yurttaş bunu aynen Türkiye'ye götürebilmelidir. Bu bir karşılıklı yasadır aksine bizim ona ihtiyacımız vardır. Eğer ciddi olarak düşünüyorsak, ekonomiyi harekete geçirebilmenin yolu yöntemi dış satımı hızlandırmaktır. O halde Türkiye yediyüz seksen bin kilometre, bizim cılız sanayimizin, bizim cılız tarımımızın üretiminden çekinilmemelidir. Bu noktada hata yapılmaktadır.

Ulaşım konusunda protokolda iyi olanlarla Kıbrıs büyük fayda sağlayacağına inanmıyorum. Hele Denizcilik İşletmelerine gene deniz ulaşımı emanet edildiğine göre, aynı hamam aynı tas herşey devam edecektir. Bugüne kadar Denizcilik İşletmeleri Mersin'deki belirli çıkar çevrelerine dalarak, bilet ve tırlar yolcu ve yük taşımacılığında engeller çıkararak ve yine Mersin yöresinde rüşvetin gezdiği herkesin dilinde dolanırken, Denizcilik İşletmelerinin Türkiye ve Kıbrıs arasında Girne ve Mağusa'yı daha ciddi şekilde bağlayacağına biz inanmıyoruz. Bağlayabilseydik onsekiz yılda bağlardık zaten. Aksine Türkiye ve Kıbrıs'tan özel girişimciler bu gemileri alıp devreye soktuklarında ancak onları batırmak için girişim yapmışlardır. O biletleri yarı fiyata satmışlardır. Borç altına giren özel girişimci de gemisini yok pahasına elden çıkarma durumunda kalmıştır. Girne Sultanının akibeti bellidir, bugün Yunanistan'a satılmıştır iki sene önce veya birbuçuk sene önce.

Dolayısıyla deniz ulaşımında bir ferahlama beklemiyoruz. Geçici olarak bir, iki feribot konacak, ondan sonra Adriyatik'te ihtiyacımız var deyip alıp götürecektir. Yani yükün olmadığı belirtilecektir. Geçmişte de yapılmıştır aynı oyun ve taşınmıştır.

Hava ulaşımı konusunda, Kıbrıs Türk Hava Yollarının veya başka isimde Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyetinin çeşitli işbirliği ile İstanbul'a teşhir edeceği hava yolunun en uygun yol olacağına inanmaktayım. İnşallah bu konuda çok ciddi adımlar atılır ve bir an önce Türkiye ile Kıbrıs köprüsü kurulur. Temenni ederiz Türk Hava Yolları bu konuda ayak sürüyeceğine Kıbrıs Türk Hava Yollarının teşhir edilmesine ve hatta seferlerinin kendi ismi ile yapılmasına olanak tanır ve dolayısıyla bu ikinci bir ambargo gibi mütalaa etmiş olmaz.

Değerli milletvekilleri; geçmişte bu kürsülerden zaman zaman ekonominin daha iyi boyutlara ulaşabilmesi için öneriler yaptık. Bunlar Kıbrıs çapında bazan bu salonda, bazan dışarda olumsuz bulundu. Ama buna Türkiye'den gelen bürokratlar da karşı çıktılar. Fakat yıl geçtikçe bu bürokratlar, bunları Türkiye'de uygulamaya koyabildiler. Ve bizim burda yaptığımız öneriler sadece reddedilmekle kaldı. Örnek vermek isterim, Serbest Bölge olayı ilk Kıbrıs'ta devreye girdi, büyük engellerle karşılaşıldı. Ama hemen Mersin'de bundan daha ileri bir Yasa ile hakkı vardır, yapabilir, Türkiye yaptı bunu. Bizim bir an önce ilgili Bakanlığın önlem alarak, Serbest Bölge Yasasını geliştirmesi gerekmektedir ve serbest bölgedeki yatırımların kesinlikle vergisiz durumda bırakılması kaçınılmazdır. İşte Mersin örneği, işte Güney Larnaka örneği. Bunu biran önce yapma durumundayız, Türkiye bunu uygulamıştır.

İkinci olay; Özel Üniversite olayı; büyük kıyametler koparılmıştır. Kıbrıs'ta Üniversite yapılamaz, çünkü faaliyet gösteremez diye. İlk kez burada Yasayı sunduğumuzda büyük hareketlerle karşılaştık. Ama bugün Kıbrıs'ta dört üniversite vardır.

Ve Türkiye'ye gittiğimizde Sayın Kilercioğlu ve diğer yetkililer keşke on tane olsun ve Kıbrıs'ta köklü bir yatırım haline dönüşsün dendi ve Türkiye özel üniversite götürmektedir. İki olayda bugün Türkiye'de büyük hamle yapılmaktadır. Bir tanesi özel televizyon mevzuudur. Biz netice itibarıyla sadece antenini Beşparmaklara asan ama hiçbir geliri olmayan taraf olacağız. İlgilileri uyarıyoruz. İlgili yasayı bir an önce bu Meclise getiriniz. Binaenaleyh yalnız radyoyla sınırlı değildir denetim, televizyon denetimi de gereklidir bu devlete gelir istiyorsanız. İşsiz olan gençlerimize iş alanı, ek iş alanı yaratmak istiyorsanız bu özel televizyonları Kıbrıs'ta da stüdyo bulundurmak mecburiyetini getirmek ve tescil edilmelerini sağlamak, Maliyeye ek gelir kaynağı yaratmak mecburiyetindeyiz. Bunu ilgili bakanlıklara işaret etmek istiyorum. Bu kürsülerden bundan altı yıl önce bir an önce Merkez Bankasının kurulma olayı vardı kuruldu. Altında, bankalarda devrim yapılabilmesi için altına altın, gümüşe gümüş faizinin verilmek suretiyle bu bankacılığın başlatılmasını ve öncülük yapılmasını dilemek için bu kürsü içerisinde, yıl 1992 üç günden beri Türkiye'deki bakanlar hazırlanan yasanın yakında, önümüzdeki günlerde uygulamaya konacağını ve muhtemelen Türkiyenin altın bankacılığına kaymak suretiyle dünyada önemli bir yere kavuşacağını, gümüşün de bundan ihmal edilmeyeceğini beyan etmişlerdir.

Değerli milletvekilleri; ekonomide atılım yapmak istiyorsanız önceliği daima elinizde bulundurmak mecburiyetindedir. Ben imzalanan protokolün olumlu maddelerini burada işaret etmeyi gerekli görmüyorum. Çünkü mekanizma çalıştığında zaten ülke yararlanacaksa mal meydana çıkacaktır. Krediler bahsinde eğer gerçekten ciddi atılımlar yapılmışsa temenni ederiz olumlu alanlara bunlar kaydırılabilir. Ama söylediğimiz çerçevede içerisinde sanayii teşvik edilmedikten sonra, ulaşım konusunda ciddi bir girişim yapılmadıktan sonra, su konusu sadece bir temenni olarak protokolda temenniye dönüştürülmüştür. Projeden bahsetti Sayın Demirel kendisiyle görüştüğümüzde,

artık bu iş benim işim diyebilmiştir ama ne yazık acıdır ki protokolda bu temenniye gitmiştir. İhalelerin Lefkoşa'da yapılması kaçınılmazdır ve Ankara'da bu görüş aşağı yukarı egemen oldu derken protokolda buna yer yok. Tekrar Kıbrıs'ta yapılacak olan yatırımların Ankara'da ihalesiyle karşı karşıya kalıyoruz.

Dolayısıyla olumsuzluklar sözkonusudur. Biz diyoruz ki bizim şu kadar yıllık kooperatif geçmişimiz vardır, tarım geçmişimiz vardır, tarımda kooperatifcilik birlikte bitki örtüsünü değiştirmek, yeni ürünlere kaymak, artık insanların buğday ve arpaya mahkum etmemek, kuraklığa mahkum etmemek ve bu konudaki dünyada uygulanmakta olan çeşitli ülkelerden birinci elden alarak uygulamak gerektiğini vurgularken biz yine yerimizde sayacak bir konuma itilmiş durumdayız.

Dolayısıyla sanayi konusunda Hükümetin bir an önce ve ısrarla Türkiye kapılarını zorlaması gerekmektedir. Bizim için önemli olan ekonomik boyutun karlılık noktasına getirilmesidir. Üçüncü ülkelere sıçramak sözkonusuysa öncelik Türkiye'de olmalıdır. Türkiye'nin Kıbrıs'a mal satmaya ve Kıbrıs'ın Türkiye'ye mal satamaması düşünülemeyecek bir olaydır. Hele on sekiz yıl sonra halâ bu noktada tartışıyorsak bence Ankara'da bazı bürokratlar Kıbrıs davasını anlayamadılar diyebilirim. Saygılar sunarım.

BAŞKAN - Teşekkür ederim Sayın Kotak.

Sayın milletvekilleri...

EKONOMİ VE MALİYE BAKANI NAZİF BORMAN (Yerinden) -
Sayın Başkan.

BAŞKAN - Söz mü istiyorsunuz? Buyurun Sayın Bakan.

EKONOMİ VE MALİYE BAKANI NAZİF BORMAN - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; değerli arkadaşımın yaptığı tenkitlere bu protokolün hazırlanmasında emeği geçen ve imzalayan kişi olarak elbette yanıt vererek belli konuları aşmak görevimdir. Bu itibarla bu sözü aldım. Değerli arkadaşımın belli yanılgıları şu noktalardır. Bu protokol, bir karma ekonomi komisyon protokolü ve hakikaten uzun ve emekli bir mesai sonucunda ortaya çıkan ve Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti ekonomisine çok büyük katkılar sağlayacak olan maddeler içermektedir, kırkaltı maddeden ibarettir. Bunun bazı maddelerinde tereddüt olduğu görülmektedir. Bir kere baştan alalım; yatırımlar, ihaleler vesaire. Bunlar hepsi konuşuldu, ve bu konuda TC tarafı bir İş Konseyi oluşturma konusu içerisinde bütün bu konuları şu anda incelemeye almıştır. Doğrudur talep neticelenmemiştir. Ancak bu İş Konseyi anafikir olarak protokole girmiştir ve İş Konseyinin oluşumu, çalışma şekilleri ve ele alacağı konular tamamen bu konuyu da halledecek düzeydedir. O bakımdan biz yani fazla detaya protokolde yer vermedik. Ama bunlar konuşulmuştur ve bu İş Konseyi nasıl oluşacak, hangi işler nasıl belirlenecek, ihaleler nasıl yapılacak, bunlar üzerinde de süratle çalışmalar başlamıştır ve bizden ayın ortalarında gidecek olan teknik arkadaşlarla da bu konular bir seviyeye getirilecektir. Prensip olarak biz de aynı görüşteyiz. Yani yapılan yardımların burda ihale edilmesi suretiyle, kendi ekonomimizde katma değer yaratılması elbette ki, en iddialıdır ve bunun da böyle olması icap eder. Ama en azından bu protokolde yer alan İş Konseyi ve İş Konseyine giderken, onun çalışma şartları, ele alınacak konular içerisinde bu konuların çözüleceği konusu görüşülmüştür.

Ticaret; iki Ülke arasındaki ticaret de ele alınınca şekli ile bir hata olduğunu sanıyorum. Bir kere yolcu beraberinde KKTC'den, TC'den KKTC'ye yapılan ticarette fiyatlar dolayısıyla bu rakamın zaman zaman revize edilmesinde ihtiyaç vardır. Bu talep bizden gitti. Örneğin bir kamyon elma belki Kenan arkadaşım daha iyi bilir, yani eskiden üçyüz bin, beşyüz bin şeklinde yer alan bir rakamla veyahut bir milyon rakamla yerine getirilemezdi. Dolayısıyla özellikle gıda maddelerinde bu tür bir ticaretin bir kamyon, ya örneğin ya birbuçuk kamyonet yok herhalde beş, on milyon tutar. Dolayısıyla bunun tek taraflı bir ticaret olduğunu düşünmemek lazımdır. Bu bize katkı sağlayan bir konudur ve burdan biz O gümrük almıyoruz. Burdan biz gümrüğe tabii ne ise, gümrüğünü alıyoruz. Dolayısıyla birşey yok.

İSMET KOTAK -(Gazi Mağusa) (Yerinden) - Biz götürüyor muyuz?

NAZİF BORMAN (Devamla) - Şimdi bizim sorunumuz ters taraf. Yani KKTC'den TC'ye giden mal akımında şimdiye kadar mevcut uygulamanın sıkıntıları verdiği ve bir düzensizlik yarattığı, zaman zaman da değişen kaideler ve kurallar ışığında bu ticarete tıkanmalar olduğu konusunda açık seçik müzakereler yapılmıştır. Ve bizim de üzerinde durduğumuz protokolde de yer aldığı şekilde üretimimize katkı yapacak, sanayi olsun, ticari olsun, yerel girdisi şu an tüm mallar hiçbir kotaya, hiçbir kısıtlamaya tabi olmadan TC'ye girebilecektir şeklinde bir mutafakatımız var.

Ama bunun için bu heyetler 15 Mart'ta toplanacak ve bu ticaretin, bu objektif kriterlere dayandırılmasını sağlayacaktır. Zannediyorum ki şimdi yapmaya çalıştığımız en ideali, en bilimseli ve bizim ülkemizin şartlarına da yaraşan odur. Yani bundan sonra bu maddeyle getirilecek kriterler kesinlikle belli kriterler olacak. Yerel girdisi şu olacak, katma değeri şu olacak ve sorusuz sualsiz bu mal o pazara girebilecek. Aksi halde bizde 150 bin kişilik bir piyasada bir sınayi malın sürümüyle efendim bir şey yaratmak ve kalkınmak çok kısıtlı olur ve mümkün değil. Dolayısıyla biz dedik ki böyle bir kriter getirelim ve bu teklif benden gitti. Bu Türkiye tarafından da kabul edildi ve yapılacak olan budur. Karşı tarafın dediği şekilde ki haklıdırlar, yani bugün damping mertebesine varan bir şekilde uzak doğunun mallarının oraya gitmesi ekonomik açıdan önemli bir değer ifade etmemektedir. Bizim için önemli olan ürerimimiz ve sanayimizin bu kriterlerle ve tahdit, hiçbir tahdit gelmeden gitmesidir. Bunun mutabakatı var ama bu heyetler karşılıklı bunu incelemeye alsın şeklinde bir görüş ortaya konunca buna ısrar etmedik ve madde olarak da onu koyduk ve zannediyorum ki şimdi gelecek sistemle çok daha güzel bu ticari hayat devam edecek.

Denizcilik konusunda malum Türkiye'nin de sıkıntılıları var. Esasında denizcilik ulaştırmasında ama özellikle Magosada ikinci bir feribotla ek sefer yapmak suretiyle o sıkışıklığı zaman zaman giderebileceklerini söylediler. Tabii özel sektörde bu işi açmak için Türkiye'de bazı teşvikler düşünüyorlar orda bir engel yok, en önemli finansman konusudur.

İSMET KOTAK (Gazi Mağusa) (Yerinden) - Garantiler konusudur.

NAZİF BORMAN (Devamla) - Garantiler konusudur onlar evet yani bu teknik heyetlerin çözeceği konu. Bizim daha çok makro olarak belli prensipleri bağlamak durumumuz vardı

protokolda yaptığımız o. Ama finansman konusunda bir madde herhalde arkadaşlar gördü, tarım kesimi, sanati kesimi, turizm kesimi ve hatta küçük esnaf ve sanatkârlar için Merkez Bankasında bir kalkınma fonu oluşturuluyor. Bu fona konacak finansmanla bu sektörlerle orta ve uzun vadeli aynı zamanda düşük faizli imkânlar vermek suretiyle ülkemizin en büyük gereksinimi olan finansman sorununu çözmüş olacağız ve bu fonun çalışması ilerde bir kalkınma bankasının da ortaya çıkmasına bir sebep olacaktır ve bu kaynaklar o bankanın da sermayesi olabilecektir.

Hava ulaşımında özel bir şirket kurmak suretiyle Türkiye'de belli aşamaları ve belli sıkıntıları aşacağımızı ümit ediyorum. Bu konuda detay, açıklama yapmamıza gerek yok. Milletlerarası hava taşımacılığı belli kurallara bağlıdır ve bu şirket kanalıyla biz o kurallara uyumu sağlamak suretiyle ulaşımdaki sorunları da çözeceğiz.

Özetle, tereddüt olan bu birkaç nokta üzerinde hiçbir tereddüt taşınmaması gerektiğini söylüyorum ve öyle inanıyorum ki bu protokolün uygulanmasıyla, layıkıyla uygulanması halinde Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti ekonomisinin nefes alacağını ve tekrar bir kalkınma hızına ulaşacağımızı düşünüyoruz.

ve alınacak tedbirler zannediyorum ki, özellikle Kalkınma Fonunun oluşması tedbirleri ekonomideki özel sektöre büyük bir rahatlık getirecek ve şu anda yaşadığımız durgunluktan tekrar sıçramaya, tekrar hareketli bir döneme geçme imkânına kavuşacağız. Teşekkür eder saygılar sunarım.

BAŞKAN - Teşekkür ederim Sayın Bakan.

Sayın milletvekilleri; dördüncü ve son gündem dışı konuşmayı Yeni Doğu Partisi Gazi Mağusa Milletvekili Sayın Kenan Akın'ın Cezaevlerinde Bulunan Mahkûmların Beklentileri ile ilgili gündem dışı konuşma istemidir. Okuyun efendim.

KATİP -

10/3/92

K.K.T.C Meclis Başkanlığı

"Cezaevlerinde Bulunan Mahkûmların Beklentileri" hakkında gündem dışı konuşma yapmak istediğimi bilgilerinize saygılarımla arz ederim.

Kenan Akın
Yeni Doğu Partisi Gazi Mağusa
Milletvekili

BAŞKAN - Sayın Akın buyurun efendim.

KENAN AKIN (Gazi Mağusa) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; bazı kesimler tarafından bu yapacağım konuşma, Cezaevlerindeki yükümlülerin sırtına politika yapma düşüncesi olduğunu ve o insanların lütfen şahsiyeti ile, kişiliği ile oynanmama dilekleri vardır. Ancak şunu peşinen söylemek istiyorum ki, kesinlikle biz o insanlardan bir politik çıkar değil, bugünkü koşullarda gerçek anlamda Hükümetin geçmişte vermiş olduğu sözleri hatırlatmak,, eğer sözler yerine getirilmezse üç ay sonra tekrar yine hatırlatmak veyahutta adeta Hükümet, Hükümet olduğunu söyleyenler inat edencesine muhalefetteki şu anda bulunan milletvekillerine bir teşekkür konuşması yapmamak için yemin etmişler. İyi icraat yapın, toplumun menfaatleri için iyi kararlar alın, gelelim biz bu kürsüden sizlere teşekkür edelim. Ama maalesef biz o teşekkür fırsatını bulamadık. Bu huyunuzda devam ettiğiniz süre içerisinde herhalde teşekkür fırsatı da vermeyeceksiniz.

Yıllar önce yine gündem dışı yapmış olduğum konuşma ve akabinde 1992 Mali Yılı Bütçesinde, İçişleri Bakanlığındaki konuşmamda, Cezaevlerindeki Hükümlüler ve Cezaevinde yatan Hükümlüler arasındaki çifte standart uygulama anomaliliğinden bahsetmiştim. Yani Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti vatandaşı ile, Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti vatandaşı olmayıp ülkemizde suç işleyen, ülkemizin yasaları ile ceza gören, fakat Türkiye Cumhuriyeti Yasaları birtakım iyi tarafından yararlanıp buradaki cezalarından dolayı Türkiye'ye naklini isteyenler, Türkiye'de cezalarını çok kısa zamanda çekip dışarı çıkmaktadırlar. Oysa ki, Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti Hükümeti vardır, Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti cezaları, Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti Yasaları vardır. O Yasalar veyahutta Türkiye Cumhuriyeti arasında yapılan protokoller, asla Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti vatandaşlarının hak ve menfaatlerini gözönüne koymamakta, masaya gelmemektedir.

Biz o Suçluları İade Yasasının, ülkemizde suç işleyen gerek kendi vatandaşlarımız, Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti vatandaşı, gerekse de Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti vatandaşı olmayıp, burada suç işleyen arasında anomali doğmaktadır, haksızlık yaratmaktadır. Maalesef Hükümet, hükümetse şayet, vermiş olduğu sözü tutması gerekmektedir. Sayın Bakan bir yıl önce bu çalışmalara giriyoruz dedi. Bütçe görüşmelerinde yine aynı şeyi söyledi. Fakat o insanlarımız bir beklenti içerisindeydi. Hatta ve hatta UBP Meclis Grubunda onay aldığı halde, Meclis Genel Kurulunda bir kişinin affı için, gerçekten biz üzüldük, o affı için tekrar bazı yanlışlıklar oldu. Haklıydı, haksızdı onu irdelemek istemiyorum. Ama genelde genel af demiyoruz ama, en geri kalmış ülkelerde uygulandığı halde, Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyetinde uygulanmayan İnfaz Yasasının bir an önce gündeme gelmesi gerektiğine inancı içerisindeyiz.

Bakıyoruz Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti Cezaevine ve o cezaevinde yatan hükümlülere. Bir vatandaşımız suç işlediği zaman, suçu bitirdiği zaman, suç işlediği günden daha ehilleşmiş diyemeyeceğim, daha iyi bir vatandaş olarak toplumun içerisinde girmesi ve cezaevine itilmemesi gerektiğine inancı içerisindeyiz. Maalesef ne personel olarak, ne de cezaevimiz bugünkü yapı itibarıyla cezaevinde hükümlülüğünü doldurmaya çalışan yurttaşlarımıza asla faydalı olmamakta, aksine suç işleyen vatandaşımız toplumdaki dışlamak için her türlü çabayı gösteriyor hal alma durumundayız.

Halbuki suç işleyen vatandaşımız bir daha aynı suçu işlemek kaydı ile toplum içerisinde saygın yeri alması gerektiğine de inanıyoruz. Maalesef bu ülkede ve Anavatanda da bu gerçektir. Maalesef suç işleyen vatandaşımızı toplumdaki dışlayacak birtakım hor görmeler yaygınlaşmıştır. Bu hor görmeler yaygınlaşmış, hor görümlüdür. Hükümetin alacağı tedbirlerle de eritmek gayet normaldir. Özellikle kimlik kartının yürürlüğe girdiği tarihten itibaren suç işleme oranı bu ülkede artmıştır. Suç işleme oranı baktığımızda Türkiye'den gelip burada suç işleyen, kendi vatandaşımızın huzurunu bozan ve açık açık söylüyorum herkes için geçerlidir. Gerek sayın milletvekilleri; gerek sayın bakanlar, Türk yurttaşlarımız için gecenin belirli bir saatinde demeyeceğim, gece 12'den sonra demeyeceğim gecenin saat 8'inden sonra lütfen eşinizi kolunuza takın Sarayönünde dolaşın bakalım dolaşabilirsiniz. İşte bu densiz, kontrolsüz, anomali yaratan bu uygulamalar Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti içindeki merkezi cezaevindeki hem personeli hem de bugünkü polis teşkilâtımızın korkunç derecede sıkıntıya sokmaktadır. Sosyal dengemizi zaman zaman bozmaktadır. Hırsızlık almış başını gitmiş, hırsızlık yapan burada cezasını çekecek ama yanlış olan iki ülke arasında imzalanan Suçluları İade Yasasından dolayı burada eğer altı ay, yedi ay, sekiz ay yatacaksa gidip Türkiye'de bir buçuk ay yatıp çekmektedir. Neticede burada mağdur olan, hırsızlıktan dolayı malı çalınan vatandaşımız yine mağdur olmakta fakat bizim Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti yurttaşı olup da bu ülkede suç işleyen vatandaşımız son gününe kadar cezasını çekmektedir. Daha önce Sayın Bakan burada geldi söz verdi. Her işte olduğu gibi cekli caklı çalışılıyor, gelecek, yapılacak falan filan. Hastaneleri de görüyoruz şimdi. Hastaneleri de görüyoruz.

ÇALIŞMA VE SAĞLIK BAKANI ERTUĞRUL HASİPOĞLU (Yerinden) - Beni gördün diye hatırladın.

KENAN AKIN (Devamla) - Yok esasında söyleyecektim hastaneler de görüyoruz. Maalesef bir milletvekilimizin soy ismini açıklamayacağım ve akrabası olduğunu da öğrendiğimiz bir arkadaşımızın hanımı bu memlekette kaza yapıyor, hurda bir arabanın içerisinde basında da yansımıştır maalesef Sağlık Bakanımız çok refah içerisinde hastanelerimiz çok rahatmış gibi getiriyor. Hükümetin bu yanlış politikası her konuda olduğu gibi cezaevlerine de yansımaktadır ki apandisiti olan, ameliyat olan arkadaşımız da aynı konudan da muzdariptir. Bir teşhis yapılamamanın laçkası içerisinde hastaneler. Maalesef Hükümetimiz tüm birimlerinde bu gerçekliği, bu vurdum-duymazlığı devam ettirmektedir. Biz cezaevinde yatan insanların üstünden politika yapmak düşüncesinde değiliz. Ama inanıyoruz ki...

MUSTAFA ADAOĞLU (Gazi Mağusa) (Yerinden) - İnsancıl bir konudur o yahu.

KENAN AKIN (Devamla) - İnsancıl bir konu olduğu için Adaoğlu'na teşekkür ediyorum. İnsancıl konu olduğu için...

MUSTAFA ADAOĞLU (Yerinden) (Devamla) - Yalnız daldan dala konma.

KENAN AKIN (Devamla) - Aileler içerisinde bir beklenti vardır, biz çıkıp Meclis kürsüsünden Kenan Akın işte cezaevindeki mahkumları konuştu. Hayır. Burada en geri kalmış ülkelerde uygulanan İnfaz Yasasından bahsediyorum. Bu ülkeye uyuşturucuyu sokanları savunmuyorum. O insanları affedelim demiyorum. Ama şu veyahutta bu şekilde suç işlemiş olan insanlarımızı en kısa zamanda mevcut olan İnfaz Yasasını bile yürürlüğe sokarsak zannedersen o insanların yarasına biraz su serpmiş olacağız. Yine zannedersen bir konuşmamda ya Yılbaşı şeyi bayram öncesiydi bayram hediyesi olarak Sayın Bakan biraz acele ederse belki bu İnfaz Yasasını yürürlüğe sokmak düşüncesini gerçekleştirirse biz bu sefer teşekkür etme durumuna geliriz.

Şimdi, cezaevi personeline baktığımızda gerçekten, bütün gün stres içerisinde çalışan ve yıllardan beri ısrarla Polis Yasasında olduğu halde görev riski vermeyen Hükümet, hiç olmazsa cezaevi personeline ve gardiyanlarına çok sıcak ve samimi şekilde düşünmesi gerekir. Suç işleyen insanların 24 saat dört duvar arasında görev yapmanın ne kadar stres içerisinde olduğunu, eğer birazcık olsun düşünürsek, gardiyanlara da Hükümetin sıcak bakışının yönlendirilmesi durumunun gerçek olduğu ortaya çıkar. Gerçekten gardiyanlarımız stres içerisinde, hem kadro olarak az, fakat suç işleme oranı nüfusumuza oranla bayağı korkunç derecede yüksek olmasına rağmen kadro eksikliği, araç gereç imkânsızlıkları cezaevi personeline sıkıntılı ve stresli iş yapmaya, zaten stresli ama, streslerini bir o kadar daha artırmış durumdadır. Hükümetin ve özellikle Sayın Bakanın bu konulara ilgisiz kalmayacağı düşüncesiyle bir dahaki bu konuyu gündeme getirdiğimizde inşallah bu iddialarımızın veyahut da isteklerimizin yerine gelmiş olması düşüncesiyle teşekkür eder, saygılar sunarım.

BAŞKAN- Sayın Akın, teşekkür ederim. Sayın Bakan söz istiyor musunuz?

İÇİŞLERİ, KÖYİŞLERİ VE ÇEVRE BAKANI SERDAR DENKTAŞ (Yerinden)- Evet Sayın Başkan.

BAŞKAN- Buyurun efendim, buyurun Sayın Bakan.

İÇİŞLERİ, KÖYİŞLERİ VE ÇEVRE BAKANI SERDAR DENKTAŞ- Sayın Başkan, sayın milletvekilleri; Sayın Akın'ın infaz Yasasıyla ilgili söylediklerine katılmakla birlikte bir düzeltme yapmak istiyorum. Hükümet, bu konuda geçmişte bunu halledeceğimiz diye söz vermiş değil. Ancak ben...

KENAN AKIN (Gazi Mağusa)(Yerinden)- Çalışmalarınız başladı dediniz.

SERDAR DENKTAŞ (Devamla)- Hükümet söz vermiş değil. Ben bu konuda girişimlerimi başlattım. Yargıdan tutun, her türlü ilgili kademeye görüşlerimizi yazdık. Bu görüşler geldikten sonra verilebilecek, Hükümetin vereceği bir karardır. Birşeyi doğrulturken birtakım başka değerleri bozmadan değiştirmek gerekir. Bunun titizliği içinde çalışmalarımızı yürütüyoruz. Burdan yine, cezaevindeki mahkûm vatandaşlarımıza çok erken bir zamanda böyle bir yasa geçecek, kurtulacağız gibi bir ümide kapılmamalarını tekrarlamak isterim. Bunu daha önce de kendilerine söyledim. Yine söylemek isterim. Bu iş konuşmayla değil, öngörülen birtakım engellerin yasal yönden aşılmasıyla olabilir. Sayın Akın, konuştun, cevap veriyoruz. Lütfen dinleyin bari.

KENAN AKIN (Yerinden)(Devamla)- Başlangıçta da ciddi olan Hükümet söylesin. Bakan olarak Hükümet değil-seniz ben ne yapayım? Yani anlamı yok. Tamam tamam, cevabını alacaksınız.

MUSTAFA ADAOĞLU (Gazi Mağusa)(Yerinden)- Politika yapmak için ...

KENAN AKIN (Yerinden)(Devamla)- Hükümet söyledi. Bakan olarak siz Hükümeti temsil etmiyor musunuz? Çıktın, bu çalışmalar başlıyor dedin. Hükümet söz vermedi mi?

SERDAR DENKTAŞ (Devamla)- Bakan olarak bir çalışmayı başlatırsınız.

BAŞKAN- Dinleyin efendim, dinleyin efendim.

SERDAR DENKTAŞ (Devamla)- Ancak bir kararı tek başınıza bakan olarak böyle bir karar alamazsınız. Bütün arkadaşlarınızı da, ekibinizi de ikna etmek zorundasınız.

TAŞKENT ATASAYAN (Gazi Mağusa)(Yerinden)- Artı Meclis.

SERDAR DENKTAŞ (Devamla)- Artı Meclis tabii ki. Ekip dedik. Cezaevi çalışanları, gardiyanların sorunlarını biliyoruz. İlgili sendikayla da yaptığımız görüşmede sorunları açık açık ortaya koydular. Biz o sorunları aldık. Çözebileceklerimizi ve çözemeyeceklerimizi kendilerine söyledik. Kısa vadede çözülebilecek olanların üstüne gidilmiştir. Ümit ederim bir defa daha çıktığında o sorunların bir kısmı çözülmüş olacaktır. Tekrar etmek isterim, İnfaz yasası her ne kadar girişimlere başlamışsak bile kesinlikle falan tarihte bu yasa yürürlüğe girecek diye birşey söylemek mümkün değildir. Bu yüzden cezaevinde cezasını çekmekte olan arkadaşlarımız hiçbir şekilde gönüllerini kaldırmassınlar, bir ümit içine girmesinler. Bu yasa geçmeye de bilir. Mevcut şekliyle de devam edebilir. Ümitlenip sonradan bozguna uğramak onlar için o buldukları yerde çok büyük bir yıkıntı olur. O yüzden ümide kapılmasınlar. Biz, girişimlerimize devam edeceğiz. Olacaksa da bu Meclisin vereceği bir karar olacak neticede Bakanlar Kurulundan geçtikten sonra. Teşekkür ederim.

BAŞKAN - Teşekkür ederim Sayın Bakan.

KENAN AKIN (Gazi Mağusa)(Yerinden) - Sayın Başkan; kısa bir açıklama yapmak istiyorum.

BAŞKAN - Kısa olsun lütfen. Buyurun.

KENAN AKIN (Gazi Mağusa) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; benim bildiğim hükümet bir bütündür. Sayın Bakan burada aynı şeyleri geçmişteki konuşmalarında da yaptı. Hükümetin genel politikasının yanlış olduğunu zaten ben söylüyorum. Belki siz iyi niyetli olabilirsiniz ama hükümetin bu konuya sıcak bakmadığını söylüyorum. Sıcak bakmasını davet ediyoruz.

Ancak bu arada dün trafik kazası geçirip İngiltere'ye m giden Yeni Doğu Partisi Milletvekili Sayın Ahmet Kâşif yurda dönmüştür. Tedavi süresi içerisinde Meclis üyelerinin, tüm arkadaşlarımızın ilgisinden dolayı Sayın Sağlık Bakanının ilgisinden dolayı, Meclis Başkanımızın, Başbakanın tüm...

MUSTAFA ADAOĞLU (Gazi Mağusa)(Yerinden) - Büyükelçiliği de söyle.

KENAN AKIN (Devamla) - İngiltere'deki Büyükelçiliklerinin...

MUSTAFA ADAOĞLU (Yerinden)(Devamla) - Hem personeli söyle.

KENAN AKIN (Devamla) - Personelinin ilgisinden dolayı kısmen de olsa sağlığına kavuşan Sayın Ahmet Kâşif'in yurda döndüğünü ve bu ilgiden dolayı Yeni Doğuş Partisi olarak tüm ilgililere teşekkür ettiğimizi bildirir, saygılar sunarım.

MUSTAFA ADAOğLU (Yerinden)(Devamla) - Bravo aferin.

ÇALIşMA VE SAğLIK BAKANI ERTUğRUL HASİPOğLU (Yerinden)
Aferin.

BAşKAN - Teşekkür ederim Sayın Kenan Akın.

KENAN AKIN (Gazi Mağusa)(Yerinden) - Bir teşekkürü bilebiliriz yani.

BAşKAN - Nisap var mı efendim?

GÜNER GÖKTUğ (Lefkoşa) (Yerinden) - Var Sayın Başkan.

BAşKAN - Sayın milletvekilleri; şimdi okutulup onaya sunulacaklar bölümüne geliyoruz.

1) Ekonomi, Maliye, Bütçe ve Plân Komitesi Başkanlığının Güvenlik Kamu Görevlileri (Değişiklik) Yasa Tasarısı, Öğretmenler (Değişiklik) Yasa Tasarısı ve Kamu Görevlileri (Değişiklik) Yasa Tasarısının ivedilikle görüşülmesine ilişkin Tezkeresidir.

Okuyun efendim.

KÂTİP -

CUMHURİYET MECLİSİ
EKONOMİ, MALİYE, BÜTÇE VE PLAN KOMİTESİ
BAŞKANLIĞI

Sayı:Y.T.NO:152/2/92
Y.T.NO:153/2/92
Y.T.NO:154/2/92

Cumhuriyet Meclisi Başkanlığı,
Lefkoşa.

Öz: Güvenlik Kamu Görevlileri (Değişiklik);
Öğretmenler (Değişiklik) ve Kamu
Görevlileri (Değişiklik) Yasa Tasarı-
larının Genel Kurulda İvedilikle Görü-
şülmeleri Hakkında.

Öz'de adı geçen Yasa Tasarıları maaş düzenlemeleri
ile ilgili olup, 1 Ocak 1992 tarihinden başlayarak yürür-
lüğe gireceğinden süratle yasalaşması gerekmektedir.

Bu nedenle İçtüzüğün 86'ncı maddesinin (2)'nci
fıkrası uyarınca Tasarıların üçüncü görüşmelerinin ikinci
görüşmeden hemen sonra aynı birleşimde yapılmasını;
İçtüzüğün 98'inci maddesinin (1)'inci fıkrası uyarınca
Üçüncü görüşmenin Tasarıların kısa adlarının okunması ile
başlamasını ve bütününün oylanması ile son bulmasını önerir
gereğini saygılarımla arz ederim.

Salih COŞAR
Ekonomi, Maliye, Bütçe ve Plân
Komitesi Başkanı

BAŞKAN - Sayın milletvekilleri; Tezkereyi oylarınıza sunu-
yorum. Kabul edenler?... Etmeyenler?... Çekimser?... Oyçokluğu
ile kabul edilmiştir.

2) Ekonomi, Maliye, Bütçe ve Plân Komitesi Başkanlığının
Gelir Vergisi (Değişiklik) Yasa Tasarısının ivedilikle görüşül-
mesine ilişkin Tezkeresi. Okuyun.

KÂTİP -

CUMHURİYET MECLİSİ
EKONOMİ, MALİYE, BÜTÇE VE PLAN KOMİTESİ
BAŞKANLIĞI

Sayı:Y.T.NO:145/2/92

Cumhuriyet Meclisi Başkanlığı,
Lefkoşa.

Öz: Gelir Vergisi (Değişiklik)
Yasa Tasarısının Genel
Kurulda İvedilikle Görüşül-
mesi Hakkında.

Öz'de adı geçen Yasa Tasarısı, vergi düzenlemeleri ile ilgili olup, 1 Ocak 1992 tarihinden başlayarak yürürlüğe gireceğinden süratle yasalaşması gerekmektedir.

Bu nedenle İçtüzüğün 86'ncı maddesinin (2)'nci fıkrası uyarınca, Tasarının üçüncü görüşmesinin, ikinci görüşmeden hemen sonra aynı birleşimde yapılmasını; İçtüzüğün 98'inci maddesinin (1)'inci fıkrası uyarınca üçüncü görüşmenin Tasarının kısa adının okunması ile başlamasını ve bütününün oylanması ile son bulmasını önerir, gereğini saygılarımla arz ederim.

Salih COŞAR
Ekonomi, Maliye, Bütçe ve Plan
Komitesi Başkanı.

BAŞKAN - Tezkereyi oylarınıza sunuyorum sayın milletvekilleri; Kabul edenler?... Etmeyenler?... Çekimser?... Oyçokluğu ile kabul edilmiştir.

3) Ekonomi, Maliye, Bütçe ve Plan Komitesi Başkanlığının Gümrük ve İstihsal (Değişiklik) Yasa Tasarısının ivedilikle görüşülmesine ilişkin Tezkeresidir.

KÂTİP -

CUMHURİYET MECLİSİ
EKONOMİ, MALİYE, BÜTÇE VE PLAN KOMİTESİ
BAŞKANLIĞI

Sayı: Y.T.No: 147/2/92

Cumhuriyet Meclisi Başkanlığı,
Lefkoşa.

Öz: Gümrük ve İstihlal (Değişiklik) Yasa Tasarısının
Genel Kurulda İvedilikle Görüşülmesi Hakkında.

Öz'de adı geçen Yasa Tasarısı ile Gümrük ve İstihlal
Yasasında yasal boşluk olarak saptanan hususların belli esaslara
bağlanması ve gümrükle ilgili takibatlarda yürütülebilecek süre-
nin belirlenmesi amaçlanmaktadır.

Bu nedenle, İçtüzüğün 86'ncı maddesinin (2)'nci fıkrası
uyarınca, Tasarının üçüncü görüşmesinin, ikinci görüşmeden hemen
sonra aynı birleşimde yapılmasını; İçtüzüğün 98'inci maddesinin
(1)'inci fıkrası uyarınca üçüncü görüşmenin Tasarının kısa adının
okunması ile başlamasını ve bütününün oylanması ile son bulmasını
önerir, gereğini saygılarımla arz ederim.

Salih COŞAR
Ekonomi, Maliye, Bütçe ve Plân
Komitesi Başkanı.

BAŞKAN - Tezkereyi oylarınıza sunuyorum. Kabul edenler?...
Etmeyenler?... Çekimser?... Oyçokluğu ile kabul edilmiştir.

4) Hukuk ve Siyasi İşler Komitesi Başkanlığının Disiplin
Mahkemeleri Kuruluşu, Disiplin Kabahat ve Cezaları ve Yargılama
Usulü (Değişiklik) Yasa Tasarısının ivedilikle görüşülmesine
ilişkin Tezkeresidir.

KATİP -

CUMHURİYET MECLİSİ
HUKUK VE SİYASİ İŞLER KOMİTESİ
BAŞKANLIĞI

10 Mart, 1992.

Cumhuriyet Meclisi Başkanlığı,
Lefkoşa.

Oz: Disiplin Mahkemeleri Kuruluşu, Disiplin Kabahat ve Cezaları ve Yargılama Usulü (Değişiklik) Yasa Tasarısı hakkında ivedilik önergesi.

Oz'de adı geçen Yasa Tasarısı yeni kurulan Ağır Bakım ve Tamir Fabrikasında görevlendirilen personelin Disiplin İşlemleri ile ilgili olduğundan birar önce yasalaşması gerekmektedir. Bu nedenle, İçtüzüğün 98'inci maddesinin (1)'inci fıkrası uyarınca Tasarının üçüncü görüşmesinin ikinci görüşmeden hemen sonra aynı birleşimde yapılmasını, İçtüzüğün 86'ncı maddesinin (2)'nci fıkrası uyarınca üçüncü görüşmesinin Tasarının Kısa Adının okunması ile başlamasını ve bütününün oylanması ile son bulmasını önerir, gereğini saygılarımla arz ederim.

Zaim NECATİGİL
Hukuk ve Siyasi İşler Komitesi
Başkanı.

BAŞKAN - Tezkereyi oylarınıza sunuyorum. Kabul edenler?... Etmeyenler?... Çekimser?... Oyçokluğu ile kabul edilmiştir.

5) Hukuk ve Siyasi İşler Komitesi Başkanlığının Av ve Yabani Kuşları Koruma (Değişiklik) Yasa Tasarısının ivedilikle görüşülmesine ilişkin Tezkeresi.

KATIP-

Cumhuriyet Meclisi Başkanlığı,
Lefkoşa.

Öz: Av ve Yabani Kuşları Koruma (Değişiklik)
Yasa Tasarısı hakkında ivedilik önergesi.

Öz'de adı geçen Yasa Tasarısı ile avlanma ruhsatları ile ilgili harçların günün ekonomik ve mali koşullarına göre yükseltilmesi ve para cezalarının da caydırıcılığı sağlamak için artırılması amaçlanmaktadır. Bu nedenle, İÇTÜZÜĞÜN 98'inci maddesinin (1)'inci fıkrası uyarınca Tasarının üçüncü görüşmesinin ikinci görüşmeden hemen sonra aynı birleşimde yapılmasını, İÇTÜZÜĞÜN 86'ncı maddesinin (2)'nci fıkrası uyarına üçüncü görüşmesinin Tasarının Kısa Adının okunmasıyla başlamasını ve bütününün oylanması ile son bulmasını önerir; gereğini saygılarımla arz ederim.

Zaim Necatigil
Hukuk ve Siyasi İşler Komitesi
Başkanı

BAŞKAN- Tezkereyi oylarınıza sunuyorum. Kabul edenler?... Etmeyenler?... Çekimser?... Oyçokluğuyla kabul edilmiştir.

6. UBP Gazi Mağusa Milletvekili Sayın Mustafa Adaoğlu, UBP Lefkoşa Milletvekili Sayın Güner Göktuğ, HDP Gazi Mağusa Milletvekili Sayın İsmet Kotak, SDP Lefkoşa Milletvekili Sayın Ergün Vehbi ve YDP Gazi Mağusa Milletvekili Sayın Kenan Akın'ın birlikte sunmuş oldukları "Ermenilerin Yukarı Karabağ'daki Azeri Türklere saldırılarının kınanmasına ilişkin" karar önerisinin komitede ve Genel Kurulda ivedilikle görüşülmesine ilişkin Tezkeresidir. Okuyun efendim.

KATİP-

Cumhuriyet Meclisi Başkanlığı,
Lefkoşa.

Ermenilerin Karabağ'daki soydaşlarımıza karşı yürüttüğü insanlık dışı saldırı karşısında Meclisimizin tavrı koymasını ve bir kararla bu saldırıların kınanmasını bir görev kabul ettiğimizden Mecliste temsil edilen grup ve partiler ortaklaşa hazırlamış olduğumuz Ermenilerin Yukarı Karabağ'daki Azeri Türklerine saldırılarının konanmasına ilişkin karar önergesini İçtüzüğün 79'uncu maddesi uyarınca ilişikte sunar, bu önerinin İçtüzüğün 86'ncı maddesi gereğince Komitede ve Genel Kurulda ivedilikle görüşülmesini önerir, gereğini saygılarımızla arz ederiz.

Mustafa Adaoğlu
Ulusal Birlik Partisi Grup Başkan Vekili
ve
Gazi Mağusa Milletvekili
Güner Göktuğ
Ulusal Birlik Partisi Grup Başkan Vekili
ve
Lefkoşa Milletvekili
İsmet Kotak
Hür Demokrat Parti Genel Başkanı
Ve
Gazi Mağusa Milletvekili
Ergün Vehbi
Sosyal Demokrat Parti Genel Başkanı
ve
Lefkoşa Milletvekili
Kenan Akın
Yeni Doğu Partisi Genel Sekreteri
ve
Gazi Mağusa Milletvekili

BAŞKAN- Sayın milletvekilleri; öneriyi oylarınıza sunuyorum. Kabul edenler?... etmeyenler?... Çekimser?... Oybirliğiyle kabul edilmiştir. Buyurun Sayın Adaoğlu.

MUSTAFA ADAOĞLU (Gazi Mağusa)- Sayın Başkan, sevgili arkadaşlarım; ilgili Karar Önerisinin içeriğinde zaten vardır. Karabağ olaylarıyla ilgili gerekli içtüzüğün öngördüğü yasal prosedürleri, işlemleri yerine getirebilmek amacıyla, Meclis Genel Kurulunun şu aşamada ara verip, Danışma Kurulunun toplantısına ve arkasından ilgili komitede olan Hukuk ve Siyasi İşler Komitesine aktarılmasını öneriyoruz. Yani, Danışma Kurulunun bir toplantı yapması gereği vardır. Arkasından Hukuk ve Siyasi İşler Komitesi Sayın Başkanı ve arkadaşlarıyla birlikte bu Karar Önerisini ilgili komisyonda değerlendirecek ve öğleden sonraki oturumda Genel Kurulun bilgi ve onayına sunulacaktır. Bu gerekçe oturumun bu aşamada kapanmasını ve öğleden sonra devam etmesini saygılarımla arz ederim. Teşekkür ederim.

BAŞKAN- Teşekkür ederim Sayın Adaoğlu. Sayın milletvekilleri; birkaç tane okutulup bilgiye sunulacaklar kısmı vardır. en çok beş dakikanızı alır. Arzu ederseniz o kısmı okuyup hemen oylayacağım şeyinizi. Mahzuru var mı efendim?

H. ŞÜKRÜ SERDAROĞLU (Girne)(Yerinden)- Yoktur, uygundur.

BAŞKAN- Sayın milletvekilleri; şimdi okutulup bilgiye sunulacaklar bölümüne geçiyorum.

1. Yurt dışına giden Ticaret ve Sanayi Bakanı Sayın Atay Ahmet Raşit'e İçişleri, Köyişleri ve Çevre Bakanı Sayın Serdar Denktaş'ın vekâlet etmesinin onaylanmış olduğuna ilişkin Cumhurbaşkanlığı Tezkeresi.

- 3404 -

KATIP -

KUZEY KIBRIS TÜRK CUMHURİYETİ
CUMHURBAŞKANLIĞI

191/92

Lefkoşa,

2 Mart, 1992

**KKTC Cumhuriyet Meclisi Başkanlığı,
LEFKOŞA.**

İLGİ: 2.3.1992 gün ve BB/141/76/3 sayılı Başbakanlık yazısı Hk.

3 Mart, 1992 tarihinde yurt dışına gidecek olan Ticaret ve Sanayi Bakanı Sayın Atay Ahmet Raşit'e, İçişleri, Köyleri ve Çevre Bakanı Sayın Serdar Denktaş'ın vekâlet etmesi hakkındaki ilgi Başbakanlık yazısı onaylanmıştır.

Bilgi ve gereğini saygılarımla rica ederim.

Rauf R. DENKTAŞ
Cumhurbaşkanı

BAŞKAN - 2) Yurt dışına giden Ekonomi ve Maliye Bakanı Sayın Nazif Borman'a, Çalışma ve Sağlık Bakanı Sayın Ertuğrul Hasipoğlu'nun vekâlet etmesinin onaylanmış olduğuna ilişkin Cumhurbaşkanlığı Tezkeresi.

../3405.

KATIP -

KUZEY KIBRIS TÜRK CUMHURİYETİ
CUMHURBAŞKANLIĞI

191/92

Lefkoşa,

2 Mart, 1992

KKTC Cumhuriyet Meclisi Başkanlığı,
LEFKOŞA.

İLGİ: 2.3.1992 gün ve BB/141/76/3 sayılı Başbakanlık
yazısı İİK.

3 Mart, 1992 tarihinde yurt dışına gidecek olan Ekonomi ve
Maliye Bakanı Sayın Nazif Borman'a, Çalışma ve Sağlık Bakanı
Sayın Ertuğrul Hasipoğlu'nun vekâlet etmesi hakkındaki ilgi Baş-
bakanlık yazısı onaylanmıştır.

Bilgi ve gereğini saygılarımla rica ederim.

Rauf R. DENKTAŞ
Cumhurbaşkanı

BAŞKAN - Yurt dışına giden Tarım ve Orman Bakanı
Sayın İlkay Kâmil'e, İskân Bakanı Sayın Hasan Yumuk'un
vekâlet etmesinin onaylanmış olduğuna ilişkin Cumhurbaş-
kanlığı Tezkeresi.

../3406.

KATIP -
KUZEN KIBRIS TÜRK CUMHURİYETİ
CUMHURBAŞKANLIĞI

191/92

Lefkoşa,

2 Mart, 1992

KKTC Cumhuriyet Meclisi Başkanlığı,
LEFKOŞA.

İLGİ: 2.3.1992 gün ve BB/141/76/3 sayılı Başbakanlık
yazısı Hk.

3 Mart, 1992 tarihinde yurt dışına gidecek olan Tarım ve Orman
Bakanı Sayın İlkay Kâmil'e İskân Bakanı Sayın Hasan Yumuk'un vekâlet
etmesi hakkındaki ilgi Başbakanlık yazısı onaylanmıştır.

Bilgi ve gereğini saygılarımla rica ederim.

Rauf R. DENKTAŞ
Cumhurbaşkanı

**BAŞKAN - Yurt dışına giden Başbakan Sayın
Dr. Derviş Eroğlu'na, Dışişleri ve Savunma Bakanı
Sayın Kenan Atakol'un vekâlet etmesinin onaylanmış
olduğuna ilişkin Cumhurbaşkanlığı Tezkeresi.**

../3407.

KATIP -

KUZEY KIBRIS TÜRK CUMHURİYETİ
CUMHURBAŞKANLIĞI

191/92

Lefkoşa,

2 Mart, 1992

KKTC Cumhuriyet Meclisi Başkanlığı,
LEFKOŞA.

İLGİ: 2.3.1992 gün ve BB/141/76/3 sayılı Başbakanlık
yazısı Hk.

3 Mart, 1992 tarihinde yurt dışına gidecek olan Başbakan Sayın
Dr. Derviş Eroğlu'na, Dışişleri ve Savunma Bakanı Sayın Kenan Atakol'un
vekâlet etmesi hakkındaki ilgi Başbakanlık yazısı onaylanmıştır.

Bilgi ve gereğini saygularıyla rica ederim.

Rauf R. DENKTAŞ
Cumhurbaşkanı

BAŞKAN - 5) Yurt dışına giden Ulaştırma, Bayındırlık
ve Turizm Bakanı Sayın Mehmet Bayram'a Milli Eğitim ve Kültür
Bakanı Sayın Eşber Serakıncı'nın vekâlet etmesinin onaylanmış
olduğuna ilişkin Cumhurbaşkanlığı Tezkeresi.

- 3408 -

KÂTİP -

KUZEY KIBRIS TÜRK CUMHURİYETİ
CUMHURBAŞKANLIĞI

191/92

Lefkoşa,

2 Mart, 1992

KKTC Cumhuriyet Meclisi Başkanlığı,
LEFKOŞA.

İLGİ: 2.3.1992 gün ve BB/141/76/3 sayılı Başbakanlık
yazısı İhk.

3 Mart, 1992 tarihinde yurt dışına gidecek olan Ulaştırma,
Bayındırlık ve Turizm Bakanı Sayın Mehmet Bayram'a, Milli Eğitim
ve Kültür Bakanı Sayın Eşber Serakıncı'nın vekâlet etmesi hakkın-
daki ilgi Başbakanlık yazısı onaylanmıştır.

Bilgi ve gereğini saygılarımla rica ederim.

Rauf R. DENKTAŞ
Cumhurbaşkanı

../3409.

BAŞKAN - 6) Hür Demokrat Parti Lefkoşa Milletvekili
Sayın Ali Süha'nın yurt dışı izin istemi.

KATİP -

4 Mart 1992

KKTC Yasama Meclisi Başkanlığına,

4 Mart 1992'den itibaren bir hafta için ada haricinde
bulunacağımdan izinli sayılmamı saygılarımla arz ederim.

Saygılarımla,

Ali SÜHA
HDP Lefkoşa Milletvekili.

BAŞKAN - 7) Yüksek Adliye Kurulu Başkanlığının Yar-
gınının işleyişi ile ilgili 1991 Yılı Raporu.

KATIP -

- 3410 -

KUZEY KIBRIS TÜRK CUMHURİYETİ

Sayı : Y.M.52/H

**YÜKSEK ADLİYE KURULU,
LEFKOŞA.**

30 Ocak 1992

Sayın Hakkı Atun,
Cumhuriyet Meclisi Başkanı,
Lefkoşa.

Anayasanın 141(3)(b) maddesi uyarınca Yüksek
Adliye Kurulu tarafından hazırlanan ekteki raporu
sunar saygılarımın kabulünü istirham ederim.

(Salih S. Dayıoğlu)
Başkan

../3411.

KUZEY KIBRIS TÜRK CUMHURİYETİ
YÜKSEK ADLİYE KURULU
1991 YILLIK RAPORU

Bu rapor Anayasanın 141(3)(b) maddesinin hükümleri uyarınca hazırlanmıştır.

Yüksek Adliye Kurulunun oluşum, görev ve yetkileri Anayasanın 141. maddesi ve 35/85 sayılı Yüksek Adliye Kurulu Yasası ile düzenlenmiştir.

Yüksek Adliye Kurulu yetki ve görevlerini ifa etmek maksadıyla Adli Tatil süresi ve resmi tatil günleri dışında, genelde, haftada bir defa olmak üzere toplanmaktadır. Bu cümleden olmak üzere Kurul, 1991 Adli Yılı zarfında 29 toplantı yapmış ve Yargı Organına ilişkin kararlar alıp bunların uygulanmasını sağlamıştır. Ayrıca, Kurulu temsilen ve üç üyesinden oluşan bir Alt Komite de, Yüksek Mahkeme Başkanının mutad teftişlerine ek olarak, yılda iki kez olmak üzere tüm Kaza Mahkemelerini ziyaret ve denetlemekte ve bulgularını, Yargıç ve diğer personelin dilek ve yakınmalarını direkt olarak Kurula aktarmaktadır. Uzun bir süreden beri gelenek haline gelen bu tür ziyaret ve teftişler 1991 yılında da yapılmıştır.

30 Kasım 1991 tarihi itibarıyla Anayasa Mahkemesi, Yargıtay ve Yüksek İdare Mahkemesi olarak görev yapan Yüksek Mahkemede sonuçlanan dava sayısı 272, Kaza Mahkemelerinde sonuçlanan hukuk davası sayısı 8153, ceza davası sayısı, 188'i Ağır Ceza Mahkemesinde olmak üzere, 35965 ve Aile Davası sayısı da 374'dür. 1991 yılı için daha detaylı statistiki bilgi bilâhare arzedilecektir.

Seçimler de Yargının genel denetim ve yönetimi altında yapılmaktadır. Yargı Organı günlük mahkeme işlerine ilâveten, 1991 Adli Yılı içinde yer alan milletvekilliği ara seçimlerini de yapmıştır. Seçimlerin genel denetim ve yönetimi, Anayasa ve Yasa gereği, Yargı Organı tarafından gerçekleştirildiğinden, seçim dönemi süresince, mahkeme işlerinin aksadığı yadsınamaz. Mütteaddit defalar

dile getirildiği gibi, yasanın da öngördüğü Daimi Seçmen Kütükleri Bürolarının daha fazla vakit geçirilmeden kurulması şarttır. Bunun tahakkuku halinde, Mahkemelerin normal işi, seçimler dolayısıyla, çok daha az bir şekilde etkilenecektir.

1991 yılında, ziyaret sırasıyla, Türkiye Yargıtay Başkanı Sayın İsmet Ocakçioğlu, Anayasa Mahkemesi Başkanı Sayın Yekta Güngör Özden, Danıştay Başkanı Sayın Ekrem İspir, Uyuşmazlık Mahkemesi Başkanı Sayın Mustafa Şahin Yargı Organının konuğu olarak Ülkemizi ziyaret etmişlerdir. Bu ziyaretleri yargı organlarımız arasındaki diyalogu kuvvetlendirmiş ve yargı sistemlerimize ilişkin sorunlar hususunda yararlı görüş alış verişinde bulunma fırsatının yaratılmasına vesile olmuştur. Son derece yararlı olduğuna inanılan bu ziyaretlerin gerçekleşmesinde Sayın Başbakanın cömertçe verdiği malî destek için Kurul, teşekkürlerini sunmayı, bir görev addeder.

Yargıç sayısı, Yüksek Mahkemede, Başkan da dahil 8, Kaza Mahkemelerinde, 4 Kaza Mahkemesi Başkanı, 5 Kaza Mahkemesi Kıdemli Yargıç ve 12 Kaza Mahkemesi Yargıcından olmak üzere toplam 29'dur. İngiliz Üniversitelerinden mezun olmayan Kaza Mahkeme Yargıçlarına İngilizce dili konusundaki bilgilerini artırmak gayesiyle İngilizce kurslar düzenlenmiştir. Bu kurslara karşı gösterilen ilgi övünç verici olmuştur. 1991 Adli Yılı içinde Askeri Mahkemede görev yapan bir Askeri Yargıç aleyhinde mesleğe ilişkin resmi şikâyet olmuş ancak sözü edilen Yargıç daha sonra emekliye ayrıldığı için hakkında daha ileri bir işlem yapılmamıştır.

Mahkemelerin sair personelinin çalışmaları da tatminkârdır. Tebliğ ve icra işlerinde bir ara görülen aksaklıklar alınan etkin tedbirlerle büyük ölçüde önlenmiştir. Bu konuda arzu edilir bir düzeye henüz ulaşılmamışsa da özellikle Lefkoşa Kaza Mahkemesinde yapılan yeni düzenlemelerle bu sorunun 2-3 aya kadar tatminkâr bir şekilde çözümleneceğine inanılmaktadır.

Mazbataların hazırlanıp gereği için ilgili yerlere gönderilmesinde görülen ve 1988'lerden süregelen aksaklık nedeniyle mukayyitlerin devamlı başağrısı haline gelen gecikmeler tamamen giderilmiş bulunmaktadır. Mahkemelerce verilen hüküm ve kararların hazırlanmaları da tamamlanarak mukayyitliklerin korkulu rüyası olmaktan çıkmıştır.

Yapılan girişimler sonucu, British Council'dan parasız olarak temin edilen 20 adet kıymetli hukuk kitabı Lefkoşa'da bulunan Mahkeme Kütüphanesine teslim edilmiştir. Yine parasız temin edileceğine inanılan ikinci parti kitabın tesliminin de yakın bir gelecekte gerçekleşeceğine inanılmaktadır. Kütüphane, ayrıca, zaman zaman Türkiye Anayasa Mahkemesi, Yargıtay ve Danıştay tarafından gönderilen kitaplar dışında, 1991 yılı içinde hibe edilen çok sayıda hukuk eseri ile satın alınan İngilizce dilindeki sair kitaplarla daha da zenginleşmiş bulunmaktadır. Yargı Organı mensuplarının görevlerinin ifasında vazgeçilmez olarak kabul edilen hukuk kitaplarından daha fazla temin edilmesi için girişimlere 1992 yılı içinde artan bir çaba ile devam edilecektir.

1991 yılında körfez krizi, turizm sektörünün kötü gitmesi, Polly Peck olayı, bavul ticaretinin kısıtlanması ve kuraklığın çarşayı olumsuz yönde etkilediği kuşkusuzdur. Piyasada başgösteren kriz, haliyle, Mahkemelerde şimdiye kadar görülmemiş bir sayıda davaların açılmasına neden olmuştur. Bu yüzden zaten eksik kadro ile çalışan personel, günlük işleri zamanında takip edemez bir duruma düşmüştür. Bu da her nevi yargısal işlemlerin gecikmesine ve halkın haklı yakınmasına sebebiyet vermiştir. Mevcut personel üzerlerine düşeni fazlasıyla yapmaktadırlar. Mamafih işin daha randımanlı bir şekilde yürütülmesi büyük ölçüde Yargıçlar için ek kadroların ihdas ve atanmasına ve sair personel için de münhal kadroların doldurulmasına bağlıdır.

Ceza davalarında, genelde, gecikme olmamıştır. Sadece kamuoyuna gümrük davaları olarak yansıyan ve gümrüklerde yapıldığı iddia edilen yolsuzluklarla ilgili davalar henüz neticelenmemekle birlikte bunlarda olan gecikmenin Mahkemelere mal edilmesi hatalı olur. Herşeyden önce işlendiği iddia edilen suçların uzun bir zaman içinde işlenmiş oluşu ve bunların Sayıştayın işbirliği ile Polis tarafından tahkik edilmesi, birçok kişiden ifade alınması hayli uzun zaman almaktadır. Raporun hazırlandığı tarihte bile, henüz tahkikatı tamamlanmayan ve dolayısıyla mahkemeye intikal etmeyen bu tür davalar mevcuttur.

Muhtelif tarihlerde Yargıtayın da devamlı olarak işaret ettiği gibi cezai yargılamalarda mevzuatın öngördüğü para cezalarının güncelleştirilmesi ile tecil müessesesi konusu üzerinde ciddiyle durulması gerektiğine inanılmaktadır. Özellikle tecil müessesesinin tahakkuku ceza saptamasında Mahkemelere uygun hallerde daha fazla hareket serbestisi tanıma olanağı verecektir.

Hukuk davalarında vaki gecikmelerin önlenmesi için gerekli tedbirler alınmaktadır. Bu gecikmeleri, bir yerde, devamlı erozyona uğrayan Türk Lirasında aramak herhalde yanlış olmaz. Çünkü hükmün verilmesinde olacak gecikme borçlunun yararına olmakta ve bu nedenle de borçlu davasının ertelenmesini çeşitli yollarla sağlamaya çalışmaktadır. Borçlu aleyhine verilecek bir hükmün davanın açıldığı veya borcun vacibül tediye olduğu tarihten itibaren normal faiz oranını taşımasına olanak sağlayacak şekilde düzenlenmesi, bu nedene bağlı gecikmeleri de haliyle büyük oranda sona erdirmiş olacaktır.

Hükümet nezdinde yapılan girişimler sonucu mevcut personel kadrosunda bulunan bazı boş yerlerin doldurulması Şubat 1992 ayı içinde gerçekleşmesi ümit edilmektedir. Ancak bunun tüm gereksinmelerin karşılanması için yeterli olacağını söylemek mümkün değildir. Yeni kadro ihdas ederek aha fazla Yargıç ve eleman alınması gerekli olmakla birlikte bunların istihdamı ancak ek binaların tahsis edilmesi halinde düşünülebilir.

1974 Barış Harekâtından bu yana devamlı olarak gündeme getirilen ek mahkeme binaları konusundaki ihtiyacın el'an giderilemediğini üzülerek belirtmeyi, Kurul, bir görev sayar. Gazi Mağusa ve Lefke dışında, diğer yerlerde bulunan mahkeme binalarının son derece kifayetsiz olduğunu ve her geçen gün de bunun yargıyı her bakımdan olumsuz yönde etkilediğini vurgulamakta yarar vardır. Halen Tarım Bakanlığı ile Lefkoşa Kaymakamlığı tarafından kullanılmakta olan ve eskiden Mahkemelere ait olan binaların Yargıya tahsis edilmesi kaçınılmaz olarak görülmektedir. Bu bakımdan Yargı Organı, sözü edilen makamlara vakit kaybedilmeden yeni yerler bulunması için ilgililerce çaba gösterilmesinin beklentisi içindedir.

Yeni Adliye Binası konusuna yetkililer, ilke olarak, olumlu bakmakla birlikte, bu konuda fiili adımların atıldığı henüz görülmemektedir. Meclis Bütçe Komitesinin tavsiyesi ile Hükümetin başlangıç olarak, Güzelyurt Kaza Mahkemesi için 80,000,000TL, Girne Kaza Mahkemesi için 150,000,000TL ayırması sevindirici bir olay olarak kabul edilmektedir. Hükümetin de son zamanlarda Adliye Binası konusuna olumlu bakmakta olduğunun görülmesi Yargıya umut vermektedir.

Mevcut binalar içindeki mefruşatın tekrar gözden geçirilmesi ve bunlara yenilerinin eklenmesi kaçınılmazdır. Ancak odalardaki yer darlığı dolayısıyla alınması kaçınılmaz olarak görülen malzeme miktarının sınırlı tutulacağı aşikârdır. Yeni malzeme satın alımında ilgililerin gerekli anlayışı gösterecekleri ümit edilmektedir.

Son olarak iki hususa değinmekte yarar görülmüştür. Birincisi Yargıç özlük haklarıdır. Devleti oluşturan üç erkten birisi olan Yargının mensupları olarak yargıçların özlük haklarının iyileştirilmesi gereklidir. İkinci ise Emeklilik Yasasına getirilen ve emekliye ayrılmaya hak kazanabilmek için 25 fiili çalışma yılı isteyen kuralın yargıçlara teşmil edilmemesi için gerekli yasal düzenlemenin yapılmasıdır. Bu kural yüzünden 35 yaşın üstünde olan iyi ve tecrübeli avukatlar yargıçlık mesleğine ilgi duymamaktadırlar.

- 3416 -

BAŞKAN - Sayın milletvekilleri; Rapor size dağıtılmıştır, tutanağa eklenecektir.

8) Başsavcılık, Hukuk Dairesinin Genel İşleyişi ile ilgili 1991 Yılı Raporu.

../3417.

KÂTİP -

- 3417 -

K.K.T.C.
HUKUK DAİRESİ
(BAŞSAVCILIK)

SAV:43/92

TARİH:3 Mart 1992

TEL:73646
FAX:(90-520) 86571

Sayın Hakkı Atun,
K.K.T.C. Meclis Başkanı,
Lefkoşa.

Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti Anayasasının 158. maddesinin 7. fıkrası kuralları mucibince Dairemin işleyişi ve görevlerinin yürütülmesinde görülen aksaklık ve nedenleri hakkında hazırladığım raporu ekte gönderir, raporun Anayasanın amir hükmü gereği Meclis'in bilgisine tarafınızdan getirilmesini saygılarımla arz ederim.

Akın A. Sait
K.K.T.C. Başsavcısı

../3418.

Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti Anayasasının 158.
Maddesinin 7. Fıkrası Gereğince Hazırlanan
1991 Yılı Raporu:

Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti Anayasasının 158. maddesinin 7. fıkrası kuralları mucibince Başsavcı her takvim yılı sonunda Hukuk Dairesinin genel işleyişi ve görevlerinin yürütülmesinde görülen aksaklık veya varsa nedenleri hakkında Cumhurbaşkanına, Cumhuriyet Meclisine ve Bakanlar Kuruluna rapor vermek ve alınmasını gerekli gördüğü önlemler hakkında tavsiyelerde bulunmakta mükelleftir.

Anayasamızın amir kuralı gereği hazırlanan bu rapor nedeniyle Dairemizin işleyişi ve gördüğüm aksaklıkları aşağıdaki şekilde sıralamak mümkündür.

1) Hukuk Dairesinin görev ve yetkileri Anayasamızın 158. maddesi, değiştirilmiş şekli ile 72/91 sayılı HUKUK Dairesi Yasası, Askeri Yargı ile ilgili mevzuat ve diğer bazı mevzuattan kaynaklanmaktadır. Anayasamızın 158. maddesi kuralları mucibince Devletin ve Devlet Organlarının Hukuk Danışmanı durumunda bulunan Dairemizin bu organlara verdiği mütalaalar ile Devletin aleyhine ikame edilen davalarda artışlar olduğu gibi, Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyetinde işlenen suçlarda da gün geçtikçe artışlar olmakta ve dava sayıları her yıl artmaktadır. Dairemin 1991 yılı içerisinde yaptığı görevler ve işlerle ilgili çizelgeyi ekte gönderiyorum.

Ekte gönderilen çizelgeden de görülebileceği gibi, özellikle ceza davalarında geçen yıla oranla artışlar olduğu görülmekte olup, bunun yanında faili meçhul suçlar ile gayri kanuni yollardan adadan ayrılanların işledikleri suçlarda, Mahkemelere intikal ettirilemedikleri nedeniyle çizelgeye konmamışlardır. Ceza davalarındaki artışları nazarı itibara aldığımızda zaman zaman Yasaların cezayı ilgilendiren maddelerinde değişiklik yapılmasına ve cezaların günün koşullarına uygun hale getirilmesine çalışılmasına rağmen cezaların caydırıcı olma niteliğinden uzak olduğu ve bu nedenle Yasaların yeniden gözden geçirilmesinin gerekliliğini hatırlatmada yarar görürüm.

Bundan ayrı olarak Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyetinde suç işledikten sonra gayri kanuni yollardan adayı terk edenler ile, faili meçhul suçların ortaya çıkarılması için gümrük giriş ve çıkış kapılarında daha sıkı önlemlerin alınmasında ve gerekirse yasal düzenlemeler yapılmasında ivedilik ve zorunluluk görmekteyim.

2) Devlet organlarına verilen görüşlerde eksik ve yetersiz bilgi verilmesi nedeniyle, hatalar yapıldığı gözlemlenmektedir. Bu tür hataların tekrarlanmaması için Daire içerisinde gerekli önlemleri almama rağmen bu hataların önlenmesinde Bakanlık ve Kuruluşların da Daireme yardımcı olmalarının gerekliliğini vurgular, istenilen mütalaalarda verilen bilgilerin gerçek durumu yansıtmasına özen gösterilmesi gerektiğini hatırlatmada yarar görürüm.

Hukuk Dairesinde görev yapan Savcılarının sayısında şu veya bu nedenle münhallar olmakta ve iş çokluğu nedeniyle münhal bulunan kadroların doldurulmasına gerek duyulmaktadır.

Bu böyle olmasına karşın münhal kadroların doldurulması için yapılan duyurularda ehil eleman bulmada zorluklarla karşılaşıldığı ve boş kadroların doldurulamadığı bir gerçek olarak ortada durmaktadır. Bu tür eksikliğin gün geçtikçe daha da gözle görülür duruma geleceğini tahmin ettiğimden, Hukuk Fakültelerinde öğrenim yapmak üzere Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti yurttaşlarına ayrı kontenjan temin edilmesinde yarar görürüm.

Dairenin faaliyetlerini yürüttüğü özellikle Lefkoşa'daki binalar kifayetsiz ve yetersizdir. Bu nedenle Adliye Sarayı olarak ileride herhangi bir binanın yapılması kararlaştırılır ise, aynı bina içerisinde Savcılık Dairesinin de yer almasının gerekli olduğunu hatırlatırım. Bunun uzun vadede gerçekleştirilecek bir iş olduğunu nazarı itibara aldığımda ivedi ve erken çözüm olarak Savcılık binası olarak kullanılan binanın bitişiğindeki Kaymakamlık binasının boşaltılması halinde oda verilmesi ile geçici bir süre için bu tıkanıklığın giderilebileceğini bildirir, ilgililerden bu konuda yardım ve destek beklemekteyim.

3) Genç yaşta yüz kızartıcı suç işleyen kişiler bilhale Kamu Görevine girememektedirler. Özellikle 16 yaşından küçük şahısların işledikleri bu tür suçlar nedeniyle kamu görevine girememeleri bir ölçüde ana babayı cezalandırmak ve genç yaşta kişiyi toplumdan dışlamak anlamındadır. Bu nedenle 7/79 sayılı Kamu Görevlileri Yasasında ve diğer Yasalarda bu yönde mevcut olan düzenlemelerin 16 yaşından küçük genç suçlular açısından kaldırılmasında yarar görmekteyim.

4) Geçen yıl hazırlanan raporda Dairemde görev yapan kamu görevlilerinin özelliğine binaen diğer kamu görevlilerinden ayrı tutulmaları gerektiğini belirterek bu konuda yasal değişiklik yapılması gerektiğine değinmiştim. Memnuniyetle belirtmek isterim ki, yıllık raporumu sunduktan sonra gerekli yasal değişiklik yapılmış ve Dairedeki Kamu Görevlilerine bir ferahlık getirilmiştir. Yasanın geçmesinde emeği geçen ilgililere teşekkür ederim.

Saygılarımla arz ederim.

AKIN K. SAIT
K.K.T.C. Başsavcısı

1991 Yılına Ait Dairemin Yaptığı Görevleri
Gösteren Çizelge:

1. Yüksek Mahkeme Huzurunda dosyalanan ve/veya Dairemin Yüksek Mahkeme huzurunda Devleti temsilen bulunduğu ve müdafaasını yaptığı davalar:

a) Anayasa Mahkemesinde	23 dava
b) Yüksek İdare Mahkemesinde	287 dava
c) YİM/İstinaf	32 dava
d) Yargıtay/Ceza	35 dava
e) Yargıtay/Hukuk	20 dava
f) Genel İstidalar	67
2. Genel Mütalaalar	1004
3. Polis dosyaları için verilen mütalaalar	1581
4. 1991 yılında hükümlülerin iadesi ile ilgili yazışma ve mütalaa sayısı	1475
5. 1991 yılında Lefkoşa Kaza Mahkemesinde açılan cürümlerle ilgili Ceza Davası sayısı	1171 dava
6. Trafik Davası	15358 dava
7. Lefkoşa Kaza Mahkemesinde açılan Hukuk Davası ve Genel İstida	151 dava
8. Güzelyurt'ta oturan Lefkoşa Kaza Mahkemesinde açılan Ceza Davası sayısı	431 dava
a) Trafik davası Sayısı	3168 dava
b) Hukuk Davası ve Genel İstida	12 dava
9. Lefke'de oturan Lefkoşa Kaza Mahkemesinde açılan Ceza Davası sayısı	194 dava
a) Trafik davası sayısı	523 dava
b) Genel İstida	8 dava
10. Magosa Kaza Mahkemesinde dosyalanan ceza davası sayısı
a) Ceza davası	1799 dava
b) Trafik davası	10032 dava
c) Dosya edilen Hukuk Davası ve Genel İstida sayısı	40 dava
11. Girne Kaza Mahkemesinde dosyalanan ceza davaları	10044 dava
a) Trafik davası	5434 dava
b) Hukuk Davası ve Genel İstida	17 dava
12. Askeri Mahkeme	1987 dava

- 3421 -

BAŞKAN- Efendim, Rapor sizlere okutulmuş, tutanağa eklenecektir.

Sayın milletvekilleri; bir dakikacık dinleyelim efendim.

Sayın milletvekilleri; biraz önce Sayın Adaoğlu'nun Azerbaycan'la ilgili bir ara alınması önerisi vardı. Bu öneriyi şimdi oylarınıza sunuyorum. Kabul edenler?... Etmeyenler?... Çekimser?... Oybirliğiyle kabul edilmiştir.

Sayın milletvekilleri; Hukuk ve Siyasi İşler Komitesinin Azerbaycan'la ilgili konuyu görüşmesine olanak sağlamak amacıyla oturuma saat 14.30'a kadar ara veriyorum. Teşekkür ederim.

Kapanış saati: 12.45

../3422.

İKİNCİ OTURUM

Açılış Saati: 15.00

BAŞKAN - Hakkı Atun

BAŞKAN - Sayın milletvekilleri; Cumhuriyet Meclisinin II'nci Dönem, 2'nci Yasama Yılı'nın 26'ncı Birleşiminin ikinci Oturumunu açıyorum. Ad okunarak yoklama yapılacaktır.

(Ad okunmak suretiyle yoklama yapıldı)

KATİP - Toplantı yeter sayısı vardır Sayın Başkan.

BAŞKAN - Toplantı yeter sayısı vardır.

Sayın milletvekilleri arada Hukuk ve Siyasi İşler Komitesinin hazırlamış olduğu Rapor zamanımızı almış bulunmaktadır, geç başlamamıza bu neden olmuştur. Komitenin anında toplanabilmesi gibi gecikmeleri bilahare önlenecektir. Bunu da komitenin dikkatine getirmek zorundayım. Cumhuriyet Meclisi bir ek sunuş yaparak özel komitede bu durumu görüşeceğiz.

III. GÖRÜŞÜLEN TASARI İLE KOMİTELERDEN GELEN DİĞER İŞLER
Azerbeycan'daki olaylarla ilgili Cumhuriyet Meclisi Danışma Kurulunun Ermenilere, Yukarı Karabağ'daki Türklere saldırılarının kınanmasına ilişkin Karar önerisi ile bu Karar önerisine ilişkin Komite Raporunun bugünkü Meclis gündeminde görüşülmesine ilişkin Karar önerisini okuyunuz lütfen.

D.K.No:7/2/92

10 Mart 1992

Cumhuriyet Meclisi Genel Kuruluna,
Lefkoşa.

Cumhuriyet Meclisi Danışma Kurulunun
"Ermenilerin, Yukarı Karabağ'daki Azeri Türk-
lerine Saldırılarının Kınanmasına İlişkin
Karar Onerisi İle Bu Karar Onerisine İlişkin
Komite Raporunun bugünkü Meclis Gündeminde
görüşülmesine ilişkin Karar Onergesi" ilişikte
onayınıza sunulmaktadır.

Hakkı ATUN
Cumhuriyet Meclisi Başkanı

../3424.

DONEM: II
YIL : II

TARİH: 10 Mart 1992

D.K.NO:7/2/92
CUMHURİYET MECLİSİ DANIŞMA KURULUNUN
ERMENİLERİN, YUKARI KARABAĞ'DAKİ
AZERİ TÜRKLERİNE SALDIRILARININ KINAN-
MASINA İLİŞKİN KARAR ONERİSİ İLE
BU KARAR ONERİSİNE İLİŞKİN KOMİTE
RAPORUNUN BUGÜNKÜ MECLİS GÜNDEMİNDE
GÖRÜŞÜLMESİNE İLİŞKİN KARAR ONERGESİ

Cumhuriyet Meclisi Danışma Kurulu, İçtüzüğü'nün 53'üncü maddesinin (7)'nci fıkraya kuralları uyarınca Ermenilerin Yukarı Karabağ'daki Azeri Türklerine Saldirilarinin Kınanmasına ilişkin Karar Onerisinin ve bu Karar Onerisine ilişkin Komite Raporunun bugünkü Meclis gündeminde yer almasına ve İçtüzüğü'nün 54'üncü maddesi uyarınca Başkanlık sunuşlarından sonra Özel Gündemde görüşülmesine Karar verir.

BAŞKAN - Sayın milletvekilleri onayınıza sunuyorum. Kabul edenler?... Etmeyenler?... Çekimser?... Oybirliği ile kabul edilmiştir.

Bu karar gereğince şimdi özel gündemde Hukuk ve Siyasi İşler Komitesinin sunmuş olduğu Karar Onergesi tartışılacaktır.

Sayın Komite Başkanı, lütfen raporunuzu takdim eder misiniz?

HUKUK VE SİYASİ İŞLER KOMİTESİ BAŞKANI ZAIM
NECATİGİL - Sayın Başkan, sayın milletvekilleri;
KUZAY KIBRIS TÜRK CUMHURİYETİ CUMHURİYET MECLİSİ
HUKUK VE SİYASİ İŞLER KOMİTESİNİN ERMENİLERİN
YUKARI KARABAĞ'DAKİ AZERİ TÜRKLERİNE SALDIRILARININ
KINANMASINA İLİŞKİN KARAR ÖNERİSİ HAKKINDAKİ
(G.K.Ö.No:6/2/92) RAPORUDUR.

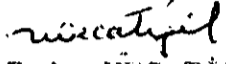
Komitemiz, 10.3.1992 tarihinde yapmış olduğu toplantıda Ermenilerin Yukarı Karabağ'daki soydaşlarımıza karşı yürüttüğü insanlık dışı saldırı karşısında Meclisimizin tavır koymasını ve bir kararla bu saldırıların kınanmasını amaçlayan Karar Önerisini ek'teki sunuş gerekçesi ışığında ivedilikle görüşmüş ve çalışmalarını tamnamlamıştır.

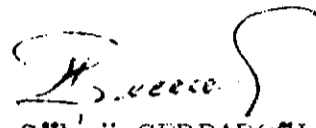
Komitemiz, Karar Önerisini, esasına dokunmadan, redaksiyon bakımından değişikliğe bağlı tutarak oybirliğiyle kabul etmiştir.

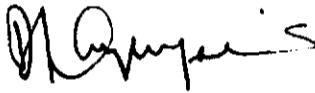
Karar Önerisinin tümü oybirliğiyle kabul edilmiştir.

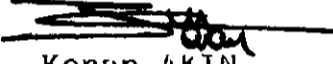
Komitemiz, ayrıca Karar Önerisinin Genel Kurulca da kabulünden sonra Kararın süratle Azerbeycan Meclis Başkanlığına ve diğer ilgili devlet ve kuruluşlara iletilmesini Meclis Başkanlığına tavsiye etmeyi kararlaştırmıştır.

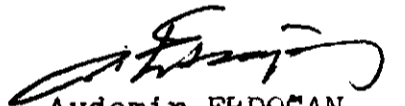
Komitemiz, Karar Önerisinin sunulan Rapor ışığında değerlendirilerek kabulünü oybirliğiyle Genel Kurula salık verir.

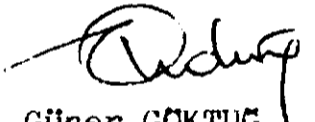

Zaim NECATIGIL
(Başkan)

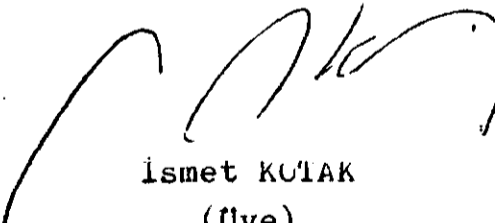

Hüseyin Şükrü SERDAROĞLU
(Başkan Vekili)

Ayhan Halit ACARKAN
(Üye)

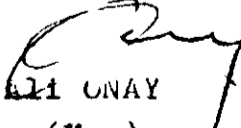

Kenan AKIN
(Üye)

Aydemir ERDOĞAN
(Üye)

Güner GÖKTAŞ
(Üye)

İsmet KUTAK
(Üye)

Salih MİROĞLU
(Üye)

Ali ONAY
(Üye)

10.3.1992

../3427.

BAŞKAN - Teşekkür ederim Sayın Komite Başkanı.

Sayın milletvekilleri; Karar Önerisi sizlere dağıtılmıştır. Gerek Komite Başkanının Raporu, gerekse Karar Önerisinin tümü hakkında söz almak isteyen var mı?... Yoktur. O zaman Karar Önerisinin görüşülmesine geçilmesini oylarınıza sunuyorum. Kabul edenler?...Kabul etmeyenler?... Çekimser?...Oybirliği ile kabul edilmiştir.

Okuyunuz lütfen şimdi Karar Önerisini.

Bilahare de üçüncü okunuşu yapacağız ve böylece işlemi tamamlayacağız.

KATIP -

ERMENİLERİN YUKARI KARABAĞ'DAKİ AZERİ
TÜRKLERİNE SALDIRILARININ KINANMASINA
İLİŞKİN KARAR ONERİSİ

Son günlerde, Azerbaycan toprağı olan Yukarı Karabağ'da Ermenilerin Azeri Türklerine karşı yürüttükleri ve bir soykırıma dönüştürülen vahşeti derin üzüntü ve nefretle izlemekte olan ve bu saldırıları tel'in eden;

- Bu saldırıların Ermeniler tarafından başlatıldığını ve Azerbaycan'ın egemenliğı altında olduğı AGİK tarafından da teyid edilen Yukarı Karabağ'ın zorbalıkla Ermeni egemenliğı altına alınma hedefini güttüğünü gözönünde bulunduran;

- Azeri Türklerinin uluslararası hukuk kuralları ve andlaşmalarla güvence altına alınan hak ve özgürlüklerine karşı Ermenilerce yürütülen saldırılar karşısında, hiçbir uygar toplumun kayıtsız kalamayacağı gerçeğini gözönünde bulunduran, ancak bu konuda uluslararası alanda yükümlülükleri olan birçok ulusun bu vahşet karşısında kayıtsız kalmalarını esefle karşılayan;

- Kıbrıs Türk Halkı ile Azeri Türkleri arasında bulunan inkâr edilmez, din, dil, kültür ve kardeşlik bağlarını vurgulayan;
Cumhuriyet Meclisi:

1. Ermenileri, bir an önce Azerbaycan'ın Yukarı Karabağ bölgesine giriştikleri saldırıları derhal durdurmaya çağırır;
2. Ermenilerin giriştikleri saldırıların durdurulması ve ateşkesin sağlanması için ilgili bütün devletleri, Birleşmiş Milletleri ve diğer kuruluşları etkin girişimlerde bulunmaya davet eder;
3. Kardeş Azeri halkının bu olaylarda vermiş olduğı kayıplar karşısında Kıbrıs Türk halkının derin üzüntü duygularını beyan eder ve kardeş Azeri halkı ve yöneticilerine taziyetlerini ifade eder; ve
4. Yukarı Karabağ'ın Azerbaycan'ın toprağı olduğı gerçeğini ifade ile kardeş Azeri halkına gönülden destek beyan eder ve her türlü insancıl yardım yapmaya hazır olduğunu vurgular.

BAŞKAN - 3'üncü maddede "duyduklarını" mı, "duygularını" mı? Bizde "duygularını" der. Sayın Komite Başkanı "üzüntü duygularını" dır değil mi efendim?

HUKUK VE SİYASİ İŞLER KOMİTESİ BAŞKANI ZAIM NECATİGİL (Yerinden) - "Üzüntü duygularını".

BAŞKAN - "Üzüntü duygularını" olacak sayın milletvekilleri; Evet öneriyi dinlediniz.

ERGÜN VEHBİ (Lefkoşa) (Yerinden) - Sayın Başkan "üzündü duygularını" değil de "üzüntülerini" diye...

BAŞKAN - E, zaten Sayın Sekreter de herhalde ters geldi ki "üzüntü duyduklarını" diye okudu.

Peki burda bir redaksiyon önerisi var. "üzüntülerini" diyebiliriz. Yani "halkının derin üzüntülerini" beyan eder. "üzüntü duygularını" hakikaten şey... "üzüntülerini beyan eder". Uygun mu sayın milletvekilleri?

GÜNER GÖKTUĞ (Lefkoşa) (Yerinden) - Evet, uygundur.

BAŞKAN - Uygundur. O zaman "üzüntülerini" biçiminde düzeltiyoruz. Evet. Metin üzerinde söz isteyen var mıdır? Yoktur. O zaman madni oylarınıza sunuyorum. Kabul edenler?... Öneriyi oylarınıza sunuyorum sayın milletvekilleri; Etmeyenler?... Çekimser?... Oybirliği ile kabul edilmiştir.

Şimdi üçüncü okunuşa geçiyoruz. Yeni aldığımız karar gereğince üçüncü okunuş başlığın okunması biçiminde...

HUKUK VE SİYASİ İŞLER KOMİTESİ BAŞKANI ZAIM NECATİGİL (Yerinden) - Sayın Başkan benim bir önerim var.

BAŞKAN - Buyurun Sayın Başkan.

ZAIM NECATİGİL (Yerinden) - Üçüncü okunuş
Kararın kısa başlığının okunarak ve tümünün oylanarak
yapılmasını öneririm.

BAŞKAN - Evet Sayın Komite Başkanını dinlediniz.
Kısa başlığın okunarak tümünün oylanması biçiminde
üçüncü okunuş yapılmasını önermektedir. İtirası olan var
mıdır? Yoktur. Okuyunuz üçüncü okunuşla ilgili başlığı.

KATİP-

"Ermenilerin Yukarı Karabağ'daki Azeri Türklerine
Saldırılarının Kınanmasına İlişkin Karar."

BAŞKAN - Sayın milletvekilleri; üçüncü okunuş,
yani önerinin tümünü tekrar oylarınıza sunuyorum
Kabul edenler?... Etmeyenler?... Çekimser?...
Oybirliği ile kabul edilmiştir. Hayırlı, uğurlu olsun.
Yararlı olsun.

Sayın milletvekilleri; böylece ikinci kısım
üzerindeki görüşmeler tamamlanmış. Şimdi altıncı kısma
görüşülecek tasarı ve önerilerle komitelerden gelen diğer
işlere geçiyoruz.

Bu kısımda ilk olarak bir önceki birleşimde madde
madde görüşülmesine başlanan ve 8'inci maddesi ile ilgili
olarak değişiklik önergesi verildiğinden sözkonusu maddesi
komiteye verilen Ateşli Silahlar (Değişiklik) Yasa Tasarısının
görüşülmesine kaldığımız yerden devam ediyoruz.

Sayın Komite Başkanı buyurunuz. Burda bir ek
Raporun takdim edilmesi sözkonusudur.

Sayın milletvekilleri; Rapordan da anlaşılacağı gibi Tasarının 8'inci maddesi ile değiştirilmesi öngörülen Esas Yasanın 7'nci maddesinin, (3)'üncü fıkrasının (a) bendinin birinci satırında yer alan 50.000 ₺'lik ruhsat harcınının 20.000 ₺.'sı olarak değiştirilmesi Komitece benimsenmiştir. Öyle mi Sayın Komite Başkanı? Öyledir.

İSMET KOTAK (Gazi Mağusa)(Yerinden) - Ben önerdim 20.000 de versinler avcılara cep harçlığı

BAŞKAN - Evet, şimdi bu değişiklik önerisini...

İSMET KOTAK (Yerinden)(Devamla) - Ve yağlasınlar tüfekleri. Önerdim Komitede onu da.

BAŞKAN - Bu konuda söz isteyen?...8'inci madde tartışmaya açılmıştır. Devam ediyoruz. Bu konuda, değişiklikle ilgili söz isteyen var mı?...

MUSTAFA ADAOĞLU (Gazi Mağusa)(Yerinden) - Tartışıldı komitede.

ERGÜN VEHBİ (Lefkoşa)(Yerinden) - Sayın Adaoğlu, niye tartışıldı komitede?

MUSTAFA ADAOĞLU (Yerinden)(Devamla) - Tartışmadık mı komitede?

ERGÜN VEHBİ (Yerinden)(Devamla) - Komisyon 50 kişilik mi?

BAŞKAN - Hayır, devam ediyoruz burda. Genel Kurulda devam ediyoruz. Sayın Kotak söz istiyor musunuz?

İSMET KOTAK (Gazi Mağusa)(Yerinden) - Hayır, ben söz istemiyorum.

BAŞKAN - Sayın Ergün Vehbi? Buyurun efendim.

ERGÜN VEHBİ (Lefkoşa) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; biz, Komitede parti olarak temsil edilmediğimiz için görüşlerimizi Genel Kurulda açıklama hakkımızı mahfuz tuttuk. Dolayısıyla Sayın Adaoğlu...

MUSTAFA ADAOĞLU (Yerinden)(Devamla) - Görüşeceğiz ona da alıp almayacağımızı.

ERGÜN VEHBİ (Devamla) - Sayın Adaoğlu hangi Komiteye? İçtüzük Komisyonuna girdik. Komisyonda olmanın bu kadar önemli olduğunu 11 senelik milletvekili olarak ilk defa duyuyorum. Komisyonlar pek tabii ki önemli müesseselerdir, ama son söz burda Genel Kurulundur. O komisyonlar hazırlar, getirir. O komisyonlarda konuşulanlar burda tekrar tekrar konuşulur, tartışılır.

MUSTAFA ADAOĞLU (Yerinden)(Devamla) - Yasaların piştiği yer neresidir?

ERGÜN VEHBİ (Devamla) - Ve daha doğrusu, daha iyisi daha geniş kadrolu Mecliste bulunur Sayın Adaoğlu. Eğer öyle olmasaydı o zaman Meclis oluşturulmaz, sadece komisyonları oluştururdu. Allah, tef çalar, şarkı söyler, işi bitirirdi.

MUSTAFA ADAOĞLU (Yerinden)(Devamla) - Basından var mı birisi burda?

ERGÜN VEHBİ (Devamla) - Yok. Onun için rahat konuşuyorum.

Öyle olmasını arzu ettiğimiz için biz söz almak istiyoruz. Fakat sabırsız arkadaşlar komisyondaki tartışmayı yeterli gördüğünü söylediği için biz söz almak mecburiyetinde kaldık. Çünkü çoğu komisyonlarda biz temsil edilmiyoruz.

Evet, arkadaşlar izin verirse şimdi de işin esasına gelmek istiyorum. Çok kısa bir yasa, ama memleketin kangren olmuş, çok önemli bir sorunu ile ilgili bir yasa tasarısı. Bu nedenle söz alıyorum.

Bu ülkede hem avcılar, hem de bu ünlü avcılardan oluşan avcılarının kuruluşları çok, son derece yaygın. Kuruluşların yaygınlığı demokrasinin gereği. Ancak şu küçücük ülkede avcının bu kadar yaygın olması normal değildir ve demokrasinin gereği de değildir. Bunu nasıl sınırlarsınız? İşte başka sporlara getirilen kısıtlamaların ava da getirilmesi usüllerini, yöntemlerini hazırlarsınız getirirsiniz. Bir yönetmelik çerçevesinde ruhsat vermek belli bir sisteme oturur.

Bu memlekette belki geçmiş mücadeleden gelen, 63 mücadelesine kadar olan toleranstan gelen. 63'den 74'de olan dönemin getirdiği o olağanüstü koşullar nedeni ile silah sahibi olunma teşvik edilmiştir. Dolayısıyla da bu ülkede her avcı eğer mali gücü yeterli ise hatta mali gücünün yeterli olup olmamasına da bakmadan bir referans, iki tüfek, üç tüfek sahibi olmuş bulunmaktadır. Ve av sezonu açıldığında oralarda artık avdan fazla tavşandan, keklikten fazla avcı bulunmaktadı. Ama örgütlerde o kadar yaygın ki hükümet avcılık konularında ruhsatları azaltmaya kalkarsa ayağa kalkıyor ve sizler de sicil birimi olarak partizan amaçlara yönelik olarak memleketin doğasını kurban ediyorsunuz. Onlara taviz veriyorsunuz ve ciddi biçimde karşılıklarına çıkıp da biz bu işi bu avcılığı sınırlayacağız, kısıtlayacağız diyemiyorsunuz.

Değerli arkadaşlarım; av sezonunda bu memlekete bir katliam yaşanıyor. Bu, başka bir kelime ile tarif etmek mümkün değildir. Açık söylüyorum. Ben de bir zamanlar ava giderdim, ben de tüfek alırdım. O ovalar savaş meydanına dönmektedir. Ve artık sadece tüfeğe ruhsat çıkarmış avcı değil dolaşan, 8 yaşından itibaren erkek çocuklarını da o Orta Asya'dan geleneklerimize uygun olarak yanında taşımakta, daarcıkçı adı altında onları da ava götürmektedir. Önce kendisi avlanmakta, meydana çıkabilen kekliği, tavşanı telef ettikten sonra tüfeklerini ruhsatsız, eğitimsiz bir biçimde 8 yaşından itibaren yanında taşımaya başladığı erkek çocuklarına vermekte ve ovada canlı yaratık ne görürse tahrip etmektedir.

Değerli arkadaşlarım; işin şakaya gelir yanı yoktur. Bu dönemde, bu zamanda 21'inci yüzyıla girebileceğimiz bir zamanda şu kadar küçük ülkemizde, şu kadar sınırları mahdut arazi, mahdut hayvanı, mahdut yabani gelip geçen kuşu mahdut bir ülkede 3 dönem hatta bazen 4 dönem av açılıyorsunuz. Ve bu memleketin doğasını da, hayvanını da, bitkisini de,

ağacını da hatta telefon tellerini dahi tahrip ettiriyorsunuz. Bunun önüne geçmenin yollarını bu şekilde ben avcı örgütleri ile anlaştım. Ruhsat parası için 50,000TL olmasın da 20,000TL olsun demekle olmaz. Bununla ciddi bir biçimde mücadele etmek lazım. Tasarruf ruhsatlarında tüfek imtiyazını, tüfek tasarrufunu kısıtlayacak boyutta artırmak lazım. Ruhsat paralarını büyük oranda artırmak lazım.

MUSTAFA ERBİLEN (Lefkoşa) (Yerinden) - Tabancaya dönelim artık.

ERGÜN VEHBİ (Devamla) - Efendim?

MUSTAFA ERBİLEN (Yerinden) (Devamla) - Tabancaya dönelim

ERGÜN VEHBİ (Devamla) - Niçin? Atalarımızın şeyi oktu. Dönecekseniz ondan ata dönmek lazım zannederim. Nerden geldi tabanca işi. Şikago Sokaklarına döndüreceksiniz bu kez şeyi.

Evet benim anlatmak istediğim bir sistem içinde avı, avcılığı kısıtlamak zorunda olduğunuzdur. Bunu Bakanlık öncelikle yaparsa biz muhalefet olarak oy kaygılarını dikkate almadan bir partinin, siyasal partinin avcılara yağcılık yapma ihtiyacını dikkate almadan size onay vermeye hazırım.

TAŞKENT ATASAYAN (Gazi Mağusa) (Yerinden) - 5, 6 sene evvel böyle konuşmazdın.

ERGÜN VEHBİ (Devamla) - Yok böyle konuşurdum da . Sayın Turizm Bakanı ile hatırlarsanız her sene tartışırdık. Benim önerim şudur. Bırakın ruhsat paralarını düşürmeyi, azlatmayı.

Üç sene, dört sene kesinlikle yasaklamak mecburiyetindesiniz. Çünkü o zaman ben burdan çok söyledim. O küçücük, avuç içi kadar, o takkalli kuşlar bile kalmadı. Dolaşmıyor artık. Onları bile görmek bir marifetti. O kadar, o denli azalmıştır. Sürat avı yapmaktadır arkadaşlar ve denetim yoktur. Efendim, beş tavşan, bilmem çok da böyle fiyakamıza düşkün, eski İngilizin koyduğu yasaları çıkarıyoruz da bizde tahdit var efendim. Efendim, 5 keklik, 2 tavşandan başka vuramaz. Nerde o tahdit? Millet şov yapmak için şehrin içinde bayrak asar gibi tavşanları, keklikleri radyo antenlerine asmaktadır ve dolaşmaktadır, tur atmaktadır.

MUSTAFA ERBİLEN (Lefkoşa)(Yerinden) - Öyle avcı var yani?

ERGÜN VEHBİ (Devamla) - Vardır, var tabii. Sürek avcı yapıyorlar, sürek avı. Sürek avı yapılıyor şu küçücük ülkemizde, şu ovalarda. Köpekler artık arabaların arkasında böyle küçük kulübelerle, mercedeslerin arkasında, kulübelerle çekiliyor, götürülüyor.

MUSTAFA ERBİLEN (Yerinden)(Devamla) - Sen yasak avdan bahsediyorsun.

ERGÜN VEHBİ (Devamla) - Efendim.

MUSTAFA ERBİLEN (Yerinden)(Devamla) - Yasak avdan bahsediyorsun sen.

ERGÜN VEHBİ (Devamla) - Yasaklı, kurallı olan, yani ruhsatlı av birbiri içine girmiş vaziyettedir.

MUSTAFA ERBİLEN (Yerinden)(Devamla) - O başka.

ERGÜN VEHBİ (Devamla) - Yani bir de yasak. Av sezonu dışında yasak av var. Ben ondan bahsetmiyorum. Ben av sezonu...

MUSTAFA ERBİLEN (Yerinden)(Devamla) - Yasak av sezonu var bu memlekette.

ERGÜN VEHBİ (Devamla) - Dahi olan da izinli avdan bahsediyorum. Niye yapmayacak?

MUSTAFA HACIAHMETOĞLU (Girne)(Yerinden) - Fazla av vuranlar istemeyecek seni. Vazgeç.

ERGÜN VEHBİ (Devamla) - Söyledim Sayın Hacıahmetoğlu onu. Doğrudur, istemeyecek. Ama biz, onlar bizi istemeyeceğini bile bile bunları söylemek mecburiyetindeyiz. Memleketimize sahip çıkmak mecburiyetindeyiz ve bu avı ben tam 14-15 sene önce Avusturya'da ormanlarla dolu, Avusturya ormanlarla, her yanı orman dolu, ağaç dolu Avusturya'da bir avcı ile konuştum ve sizde av nasıl dedi. Bizde av şöyledir dedim, sizde nasıl dedim. Onlarda av bölgeleri mahduttur, sınırlıdır, etrafı çevrilmiştir, devlet denetimi altındadır ve oraya giriyorsun, para ödüyorsun girerken. Giriyorsun, vuruyorsun, çıkarken vurduğun, tabii vurulan hayvan da tahdit edilmiş vaziyette, her vurduğun hayvan için tekrar vergi ödüyorsun. Parasını ödüyorsun ve o av yerinden öyle çıkıyorsun.

İSMET KOTAK (Gazi Mağusa)(Yerinden) - Antalya'daki gibi.

ERGÜN VEHBİ (Devamla) - Antalya'daki muflonlar, dağ keçileri içindir. Yani daha kıymetli hayvanlar içindir. Bu bahsettiğim keklik, tavşan, sülün, normal av hayvanları içindir. Avrupa'da, uygar ülkelerde böyle tahditler vardır. Yani herşeyi Avrupa'dan örnek alıyoruz diyoruz...

MUSTAFA ERBİLEN (Yerinden)(Devamla) - Senin kaç tane tüfeğin var?

ERGÜN VEHBİ (Devamla) - Benim bir tane tüfeğim var.

MUSTAFA ERBİLEN (Yerinden)(Devamla) - Çoğunda ikiden fazla vardır.

ERGÜN VEHBİ (Devamla) - Üç tane var.

MUSTAFA ERBİLEN (Yerinden)(Devamla) - kendi adına, çocuklarının adına...

BAŞBAKAN DERViŞ EROĞLU (Yerinden) - Sen gidiyor musun?

ERGÜN VEHBİ (Devamla) - Ben gitmiyorum Sayın Başbakan, vazgeçtim. Vazgeçtim. Yok ihtiyarlıktan değil. Şimdi gidip agrelli topluyorum, veya mantar topluyorum. Yine o hani avcıların o mazaretine sığındıkları sporu ve temiz hava almayı başka türlü yapıyorum. Onu anlamıyorum avcılarının. Yani herv söylediğimizde bu memleketin doğasını, bu memleketin yabani yaşamı tahrip ediliyor dediğimizde, biz spor yapıyoruz onu da engelleyeceksiniz. Allah, Allah spor yapmak için ille ki hayvanı öldürüp de onun kanını sağına soluna sürüp böyle görünmek mi lazım? Gidin ormanda dolaşın, ovada dolaşın. Gidin ot toplayın, mantar yiyin.

EMİN UZUN (Lefkoşa)(Yerinden) - Katıktır bunlar, katık.

MUSTAFA ERBİLEN (Yerinden)(Devamla) - Ergün sen mi söylüyorsun bunları?

ERGÜN VEHBİ (Devamla) - Ben söylüyorum. Bir eski avcı olarak söylüyorum. Gerçekten bu ülkede av konusunda ciddi boyutta tahlikelerle karşı karşıyayız. Tavşanı, kekliği zamanında ve mahdut günler dahilinde avlanmasına

karşı değilim. Ama biri biter arkasından avcılarının temsilcileri derhal hükümet kapısına dayanır, cikla avını ne zaman açacaksınız? ne demek cikla avı? Ciklanın avı mı olur? Hayvanlara bu memleketin fişenk atacak lüksü mü vardır? Bu kadar mı zenginledik? Yani anayi bölgesinde diktiniz havaya bilmem saat kulesi gibi birşey, şaşmaları düşürür orda şey yapar, fişenk yapar. Bir firmaya yaranmak için, ona yağcılık yapmak için, fırsat tanımak için ille ki bu cikla avını da açacak mısınız? Açıyorsunuz. Her sene açıyorsunuz. Efendim, yanlış teşviklerle fişenk tesisi kurdunuz. Bu memlekette avcılar eskiden Sayın Erbilen kendi evlerinde küçük ünitelerle...

MUSTAFA ERBİLEN (Yerinden)(Devamla) - Ya bir de kazlar gelirse ne olacak?

ERGÜN VEHBİ (Devamla) - Biz, sanki memlekette av taşıtı döküldü sanayi bölgesinde kuleler yaptırdık şaşmalar dökeriz. Sonra da hem üveyik avı, hem cikla avı, hem keklik avı, hem kaz geldi mi hemen Mehmet Bayram dayanır Bakanlar Kuruluna kazlar gelmiş, bütün ekinleri mahvediyor, derhal bir ek ruhsat da kazlar için verilir, kaz avcılığı başlar.

ÖMER DEMİR (Gazi Mağusa)(Yerinden) - Getirelim ağızdan dolma tüfek, daha iyi.

ERGÜN VEHBİ (Devamla) - Peki, Sayın Ömer Demir, gülecek birşey yok. Yani ağızdan dolma tüfek bu avı zorlaştıracaksa doğrudur. Peki siz niye otomatik tüfeği yasaklıyorsunuz o zaman? Eğer gerekliyse, açın otomatik , dan, bir atmada beş tane, altı tane, on tane atan şarjörleri olan tüfekler var. Niye ona izin vermiyorsunuz?

MUSTAFA ERBİLEN (Yerinden) (Devamla) - Nerede o sürü?

ERGÜN VEHBİ (Devamla) - Avı telef etmemek için değil mi? Demek ki zorlaştırmak ise amaç, o dediğin ağızdan dolma tüfekleri de getirecekseniz, getirebilirsiniz. Ama ona lüzum yok. Ben diyorum ki Hükümet, muhalefet, halkımız elbirliği içinde konsensusa ulaşalım ve ülkemizin 20,000 avcı elinde yabancı yaşamının, av yaşamının tüketilmesine göz yummayalım. Biz bunu desteklemeye hazırız. Bu Yasaya ret oyu kullanacağız.

MUSTAFA ADAOĞLU (Yerinden) (Devamla) - Öneri getir. Koyun eti de yemeyelim. İnek eti de, hepsi. Bizim kadar hayvanların da yaşama hakkı var. Daha da, balıklar da.

GÜLİN SAYINER (Lefkoşa) (Yerinden) - Daha sağlıklı.

ERGÜN VEHBİ (Devamla) - Tabii, doktor hanım diyor ki, o daha sağlıklı bir yaşam biçimi. Ben o kadar vejeteryan değilim. Yani hepsinin karşıtı değilim.

MUSTAFA ADAOĞLU (Yerinden) (Devamla) - Niçin? Bütün canlılar eşittir.

ERGÜN VEHBİ (Devamla) - Ben av eti... Şimdi Sayın Adaoğlu...

MUSTAFA ADAOĞLU (Yerinden) (Devamla) - Keklik kutsal da inek değil?

ERGÜN VEHBİ (Devamla) - Sayın Adaoğlu benim söylediğimi küçültmeye...

MUSTAFA ADAOĞLU (Yerinden) (Devamla) - Yok, küçültmüyorum.

ERGÜN VEHBİ (Devamla) - Hayır, av eti yemeyin demedim. Zamanında, sırasında, çok dparası olan, eğer tahdit edilmiş, ssınırlı, yani...

ÖMER DEMİR (Gazi Mağusa) (Yerinden) - Yani fakirin hakkı yok mu? Ne demek istiyorsun? Eşitlikten bahsediyorsun.

ERGÜN VEHBİ (Devamla) - Yok efendim. Av yok. Av yok ki yiyesin. Av olsun da, önce av çoğalsın, isterseniz o zaman keçi eti yeyin. Dağ keçisi.

MUSTAFA ADAOĞLU (Yerinden) (Devamla) - Yok.

ERGÜN VEHBİ (Devamla) - Muflon... Niye?

MUSTAFA ADAOĞLU (Yerinden) (Devamla) - Bütün canlılara dokunmayalım.

ERGÜN VEHBİ (Devamla) - Muflon var şeyde. Çok sınırlı, Trodoslarda muflon var. İngiliz ta zamanında yasakladı. Bütün

MUSTAFA ADAOĞLU (Yerinden) (Devamla) - Bütün hayvanların dokunulmazlığı var.

ERGÜN VEHBİ (Devamla) - Etini yiyememek için mi yasakladı? Neslini tüketmemek için yasakladı. Biz vazgeçtik muflondan. Vazgeçtik sülünden, vazgeçtik namazkakan kuşundan. Hepsini zaten tükettiniz, bitirdiniz. Keklikle tavşan da bitiyor mu memlekette. O tehlike sözkonusu. Yoksa av hayvanı yenmesin, kuzu, güvercin yenmesin diye bir söz söylemedim ben. Doğal olarak bunlar, yaşam zincirinin halkalarıdır. Ama yabani yaşamı ülkemizde, hele bu dönemde, bu çağda, şu küçücük ülkede yok etmeyin, yazıktır dedik. Bizim söylediğimiz bu. Çünkü o zaman Sayın Adaoğlu, öyle yiyecek keklik, yiyecek tavşan bulamayacak zaten bir müddet sonra. Av yok olacak. Ortadan kalkacak. Bizim kastettiğimiz budur. Saygılar sunarım.

BAŞKAN - Teşekkür ederim. Sayın Hacıahmetoğlu, buyurun.

MUSTAFA HACIAHMETOĞLU (Girne) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; av, hakikaten bir spor olarak gençliğimizin bu sahaya yönelmesi, birçok kötü alışkanlıklardan vazgeçme anlamında kabul edilmektedir.

MUSTAFA ADAOĞLU (Gazi Mağusa) (Yerinden) - Öldürmek kadar kötü alışkanlık var mı?

MUSTAFA HACIAHMETOĞLU (Devamla) - Şimdi, keklik vurdu, az vardı, çok vardı değil. Yalnız biz Meclis oalrak bir hata içerisindedeyiz. Bu hata da neydi? Eskiden üretim dendiğinde, İngiliz dahi üretim dediğinde, av iznini verirken, mutlaka avcıya, ürününe zararlı, üreticinin ürününe zararlı. Kimdi? Saksağandı. İncirleri delen, karpuzları, kavunları delen, efendim kargayı, saksağanı vuracaksın, 5 tane de saksağan getireceksin ki...

HÜSEYİN CURCIOĞLU (Gazi Mağusa) (Yerinden) - Keklik yavrusunu yer.

MUSTAFA HACIAHMETOĞLU (Devamla) - 6 tane saksağan getireceksin. Bir tilki derdi. O da üreticinin hayvanlarına, ağıllarına musallat olan bir hayvandır tilki derdi. Diğer kara kargaları derdi böğrülce üretiminin, üreticinin sapına kadar yiyen zararlı bir hayvan. Buna dikkat etmek lâzım. O üretici bir köyde bir vatandaş düşünün, ne diyor? İşte si bu ava izin verirsiniz, ama bizi korumazsınız. Şimdi üreticinin istediği nedir? Sen bu ovada o hayvanları avlarken, bir de o ovada yazın sıcağında, kışın soğukunda doğa ile yarışan ve ekmeğini oradan çıkaran vatandaşa bir destek zihniyeti ile

o hayvanlar, yabani hayvanları, dolayısıyla hayvanları yok etme maddesi gelmişti. Bir baktım,yavaş yavaş kaymakam-likta veyahut şeyde, poliste, polis ahbabımdır ...

EKONOMİ VE MALİYE BAKANI NAZİF BORMAN (Yerinden) -
O zaman çevreciler yoktu.

MUSTAFA HACİAHMETOĞLU (Devamla) - Bana beş karga başı verdi, vermeden kâğıdı vermektedir. Bunun üzerinde duralım. Bu hakikaten bizler gideceğiz beyler, toplumlar bakidir. Toplumumuzun ilerisini, istikbalini düşünürsek böyle bir işte dahi o ömrünü toprağa vermiş, o alın teriyle ekmeğini kazanmakta olan insanı burda olsun koruyalım. Yoksa efendim av çok kez toplandı, bunu şey yapmaya olanak yoktur Sayın Vehbi. Sizler de efendim avın bol olduğu zamanlar sizler de bu ava meraklıydınız. İyi bir spordur.

ERGÜN VEHBİ (Lefkoşa) (Yerinden) - Martı toptasınlar.

MUSTAFA HACİAHMETOĞLU (Devamla) - İyi bir spordur. Onun için gençlerimiz iftiharla söyleyebilirim ki hepsi bu sahaya yönelmişlerdir. Atacak genç, boşuna da atacak alışmak için, kuşa da atacak, serçeye de atacak. Serçe de zararlıdır. Serçe de başakları bırakmaz. Serçe de bütün başakları, şimdi tabii milletvekilleri bunları bilmez. Ben üzülürüm. Hiçbir köyün kenarında en güzeli bir arpanın bakacağınız başakları yoktur üzerinde böyle hepsini biçilmiştir, hiç başak kalmaz üzerinde. Serçe de zararlıdır.

MUSTAFA ADAOĞLU (Gazi Mağusa) (Yerinden) - Serçe de kalmadı memlekette.

MUSTAFA HACIAHMETOGLU (Devamla) - Onun için biz, bizim bütün icraatımızın odak noktası son gideceği üreticiyi korumaktır. Bu bakımdan ve ilgili Bakanın bu önlemleri almasını ve üreticiyi burdan korumasını istirham eder, hepinize saygılar sunarım.

MUSTAFA ERBİLEN (Lefkoşa) (Yerinden) - Çok güzel.

MUSTAFA ADAOGLU (Yerinden) (Devamla) - İnsandan daha büyük vahşi yaratık yoktur, onu unutma.

BAŞKAN - Başka söz almak isteyen? Sayın Bakan.

İÇİŞLERİ, KOYİŞLERİ VE ÇEVRE BAKANI SERDAR DENKTAŞ - Sayın Başkan, sayın milletvekilleri; daha önceki görüşmelerde söylemiştim ama tekrar etmek zorundayım. Sayın Vehbi'nin de biraz önce söylediği gibi geçmişte teşvik edip, evlerde çoğalttığımız silâhların üstünde şimdi vergi alarak, yüksek vergi alarak avı korumaya çalışmak anlamsızdır. Bir avcı ava gittiğinde bir silâhla gider. Evdeki üç silahı ile birden değil, bir silâhla gider. Dolayısıyla silâh tasarruf fuhsatını düşürttük, av ruhsatlarını, avlama ruhsatını yükselttik. Bunda cabaya birşey yok.

ERGUN VEHBİ (Lefkoşa) (Yerinden) - Yetersiz.

SERDAR DENKTAŞ (Devamla) - - Yetersiz yeterli, yükselttik. Bu ilerde daha yeterli seviyeye de getirilebilir. Bunun dışında söyleyeceğim şu: Sosyal Demokrat Partinin savunduğunu zannederim katılımcı demokratik düşüncenin bir uygulamasını yaptık biz burda. Ne yaptık? Federasyonu çağırdık görmeye yasasını hazırlarken. Ne yaptı? Kuşları Koruma Derneğini çağırdık. İkisinden aldığımız görüşleri birleştirdik, uygulanabilir olanları bir araya getirdik ve Meclis olarak getirdik buraya.

ERGÜN VEHBİ (Yerinden) (Devamla) - Avcılara ağırlık verdiniz.

SERDAR DENKTAŞ (Devamla) - Hayır her ikisini de getirdik.

MUSTAFA ADAOGLU (Yerinden) (Devamla) - Ergün'ü çağırmadın.

SERDAR DENKTAŞ (Devamla) - Evet onu avcı diye bilirim, çağırmadım. Eskiden avcıydı. Teşekkür ederim.

ERGÜN VEHBİ (Yerinden) (Devamla) - Eskiden avcıydık ama giden, ovada kuş görmen, birşey görmen. Birşey kalmadı.

BAŞKAN - Sayın milletvekilleri; madde üzerinde daha başka söz isteyen? Yok. Dolayısıyla bu değişikliği önce, bu maddedeki değişikliği, yani 50,000 Türk Lirasının 20'000'e düşürülmesini oylarınıza sunuyorum. Kabul edenler?... Etmeyenler?... Çekimser?... Oyçokluğu ile kabul edilmiştir.

Şimdi değiştirilmiş şekli ile maddenin bütününe oylarınıza sunuyorum. Kabul edenler?... Etmeyenler?... Çekimser?... Oyçokluğu ile kabul edilmiştir.

Evet şimdi 9'uncu maddenin görüşülmesine geçiyoruz. Maddeyi okuyunuz lütfen.

KATİP -

Esas Yasanın
8'inci maddesinin
Değiş-
tirilmesi

9. Esas Yasa, 8'inci maddesinin (2)'nci fıkrası kaldırılmak ve yerine aşağıdaki yeni (2)'nci fıkra konmak suretiyle değiştirilir:

"(2) Bir yıllık sürenin sona ermesi üzerine, (1)'inci fıkra kurallarına uygun olarak emanet edilen bir ateşli silâhın geri alınmaması halinde, aşağıda belirtilen işlemler yapılır:

(A) Bu Yasaya ekli Cetvelde gösterilen "Örnek F"ye uygun bir ihbarname ateşli silâhın sahibinin, onu tasarrufunda bulunduran kişinin veya onu emanet eden kişinin bilinen son adresine gönderilir.

(B) Bu ihbarnamede gösterilen ve ihbarname tarihinden başlayarak üç aydan fazla olmayan ek bir sürenin sona ermesi üzerine ve sahibi tarafından ateşli silâhın geri alınmaması veya sahibinin bulunmaması halinde, sözkonusu ateşli silâh Polis Müdürü tarafından Devlet Emlâk ve Malzeme Dairesi, ateşli silâhı açık artırma usulüyle satar ve bu gibi satış sonunda elde edilecek gelirden yasal olarak uygulanan masraflar çıkarıldıktan sonra kalacak miktarı, ateşli silâhın sahibi adına açılacak bir emanet hesabına yatırır.

Bu gibi bir işlem sonucunda ateşli silâhı satın alan kişi adına yeni kayıt yaptırmaya Polis Müdürü yetkilidir.

(C) (1)'inci fıkra uyarınca emanet edilen veya tasarruf sahibinin ölümü veya tabanca taşıma veya tasarruf etme özel izninin iptal edilmesi halinde, emanete alınan silâhın tabanca veya toplu tabanca olması durumunda, emanete alınan silâh bir yıl süre içinde özel izni olan başka bir kişiye devredilmemişse, sözkonusu silâh müsadere edilerek Polis Genel Müdürlüğünün zimmetine verilir ve polis hizmetlerinde kullanılır."

BAŞKAN - 9'uncu madde hakkında söz isteyen?... Yok. Oylarınıza sunuyorum. Kabul edenler?... Etmeyenler?... Çekimser?... Oyçokluğu ile kabul edilmiştir.

KATİP -

Esas Yasanın
9'uncu Madde-
sinin Değiş-
tirilmesi

10. Esas Yasa, 9'uncu maddesinin (1)'inci, (2)'nci ve (4)'üncü fıkraları kaldırılmak ve yerlerine sırasıyla aşağıdaki yeni (1)'inci, (2)'nci ve (4)'üncü fıkralar konmak suretiyle değiştirilir:

"(1) (A) ithal yoluyla veya bu Yasaya uygun olarak silah temin eden herhangi bir kişi, silâhını gümrükten çıkardığı veya elde ettiği andan başlayarak 48 saat içinde, Polis Genel Müdürlüğüne yazılı başvuruda bulunarak, işini, adresini ve silahını muhafaza edeceği yeri bildirir ve kaydettirmek istediği silahın tanımlamasını yapar. Silahın daha önce kaydı yapılmışsa, kayıt numarası da bildirilir.

(B) Yukarıdaki (A) bendi uyarınca herhangi bir kişinin ithal yolu ile silah temin etmesi halinde, gümrük sorumlusu, silahın gümrükten çıktığı andan başlayarak yirmi dört saat içerisinde Polis Genel Müdürlüğüne yazılı bilgi vermek zorundadır.

(2) Polis Genel Müdürü, başvuruyu alması üzerine, başvuru sahibi, bu Yasa veya başka herhangi bir yasa kuralları uyarınca tasarrufunda ateşli silah bulundurmaktan, kullanmaktan veya taşımaktan menedilmedikçe, başvuru sahibine, bu Yasaya ekli Cetveldeki "Örnek C"de gösterildiği biçimde ateşli silâh için kayıt belgesi verebilir.

(4) Her kayıt belgesi için damga pulu olarak 10,000.-'l'sı harç ödenir."

BAŞKAN - 10'uncu madde hakkında söz isteyen?... Yok. Oylarınıza sunuyorum. Kabul edenler?... Etmeyenler?... Çekimser?... Oyçokluğu ile kabul edilmiştir.

KATİP -

Esas Yasaya
9A Maddesinin
Eklenmesi

11. Esas Yasa, 9'uncu maddesinden hemen sonra aşağıdaki yeni 9A maddesi eklemek suretiyle değiştirilir:

- Ateşli Silah Kapsamı Dışındaki Silahların Tescili Zorunluluğu ve İthali
- 9A. (1) Gaz basıncı veya yay gücü ile çalışan yivli veya yivsiz hava tüfeği ve hava tabancasının tasarruf, denetim ve muhafazası için Polis Genel Müdürlüğüne tescil ettirilmesi gerekir.
- (2) (1)'inci fıkra kurallarına aykırı hareket eden kişi, bir suç işlemiş olur ve mahkûmiyeti halinde 2,000,000.-TL (iki Milyon Türk Lirası)'na kadar para cezasına veya bir yıla kadar hapis cezasına veya her iki cezaya birden çarptırılabilir ve mahkeme, suç konusu silahın müsadere edilmesini emredebilir.
- (3) Bu gibi silahların ithali, bu Yasanın 5'inci maddesine göre yapılır."

BAŞKAN - 11'inci madde hakkında söz isteyen?... Yok. Oylarınıza sunuyorum. Kabul edenler?... Etmeyenler?... Çekimser?... Oyçokluğu ile kabul edilmiştir.

KATİP -

Esas Yasanın
10'uncu Mad-
desinin De-
ğiştirilmesi

12. Esas Yasa, 10'uncu maddesinin (4)'üncü fıkrası kaldırılmak ve yerine aşağıdaki yeni (4)'üncü fıkra konmak suretiyle değiştirilir:

- "(4) Bu madde kurallarına aykırı bir biçimde başka bir kişiye herhangi bir ateşli silahını devreden veya devretmeye teşebbüs eden kişi, bir suç işlemiş olur ve mahkûmiyeti halinde 1,000,000.-TL (Bir Milyon Türk Lirası)'na kadar para cezasına veya altı aya kadar hapis cezasına veya her iki cezaya birden çarptırılabilir."

BAŞKAN - 12'nci madde hakkında söz isteyen?... Yok. Oylarınıza sunuyorum. Kabul edenler?... Etmeyenler?... Çekimser?... Oyçokluğu ile kabul edilmiştir.

KATİP -

Esas Yasanın 13. Esas Yasa, 11'inci maddesinin (1)'inci
11'inci Mad- fıkrası kaldırılmak ve yerine aşağıdaki yeni
desinin (1)'inci fıkraya konmak suretiyle değiştirilir:
Değiştirilmesi

"(1) Bu Yasa kuralları uyarınca verilmiş bir kayıt belgesinin kaza yoluyla tahrip olması, bozulması veya kaybolması halinde, Polis Genel Müdürü, kayıt belgesinin gerçekten kaza yoluyla tahrip olduğundan, bozulduğundan veya kaybolduğundan tatmin olursa, 10,000.-'sı (on bin Türk Lirası) harç ödemesi üzerine, adına kayıt belgesi verilmiş olan kişiye, kayıt belgesinin bir suretini verebilir. Kayıt belgesinin sureti aslı gibi geçerli olur."

BAŞKAN - 13'üncü madde hakkında söz isteyen?...
Yok. Oylarınıza sunuyorum. Kabul edenler?... Etmeyenler?...
Çekimser?... Oyçokluğu ile kabul edilmiştir.

KATİP -

Esas Yasanın 14. Esas Yasa, 13'üncü maddesi kaldırılmak ve
13'üncü Mad- yerine aşağıdaki yeni 13'üncü madde konmak suretiy-
desinin De- le değiştirilir:
ğiştirilmesi

"Ateşli 13. (1) Polis Genel Müdürünün kayıt belgesi
Silah vermeyi reddettiği veya kayıt
Bedelinin belgesi iptal edilen herhangi bir
Bazı Hal- kişi, ret veya iptal tarihinden
lerde başlayarak on gün içinde ilgili
Ödenmesi ateşli silâhı Polis Genel Müdürlü-
ğüne teslim eder. Bunun üzerine
Polis Genel Müdürü ateşli silâhın
sahibine, Gümrük ve Rüsumat Dairesi
Müdürünün takdir edeceği bedeli
öder. Böyle bir ateşli silâh sahibi
silâhını yukarıdaki biçimde teslim

etmekte kusur işlerse, silâh müsadere edilir. Sözkonusu ateşli silâh, Polis Genel Müdürü tarafından Devlet Emlâk ve Malzeme Dairesine devredilir. Devlet Emlâk ve Malzeme Dairesi, silâhı açık artırma usulüyle satar ve bu gibi satış sonunda elde edilecek gelirden yasal olarak yapılan masraflar çıkarıldıktan sonra kalacak miktarı ateşli silâhın sahibi adına açılacak bir emanet hesabına yatır.

Bu gibi bir işlem sonucunda ateşli silâhı satın alan kişi adına yeni kayıt yaptırmaya Polis Genel Müdürü yetkilidir.

- (2) Gümrük ve Rüsumat Dairesi Müdürünün takdir ettiği bedel, bağlayıcı ve kesin olup ateşli silâhın bedeli takdir edilirken, o silâh için ödenmiş olan gümrük vergisi dikkate alınmaz."

BAŞKAN - 14'üncü madde hakkında söz isteyen?...
Yok. Oylarınıza sunuyorum. Kabul edenler?... Etmeyenler?...
Çekimser?... Oyçokluğu ile kabul edilmiştir.

KATİP -

- Esas Yasanın 15. (1) Esas Yasa, ekli cetveline bu Yasaya ekli
15'inci Mad- "ORNEK G" eklenmek suretiyle değiştirilir.
desinin De-
ğiştirilmesi (2) Esas Yasa, 15'inci maddesi kaldırılmak
ve yerine aşağıdaki yeni 15'inci madde
konmak suretiyle değiştirilir.

"Ateşli
Silâh
İmali ve
Ticareti
ile ilgi-
li Yasak-
lar, İstis-
nalar ve
Kısıtlama-
lar

15.(1) Hiçbir kişi Kuzey Kıbrıs
Türk Cumhuriyetinde ateşli
silâh imal edemez veya tica-
retini yapamaz.

Ancak, İçişleri ile görevli
Bakanlıktan izin alınmak koşu-
luyla, ateşli silâh ticareti
yapılabilir.

(2) (1)'inci fıkrada belirtilen
ateşli silâh ticareti ile işti-
gal etmek isteyen kişi, Ticaret
işleriyle görevli Bakanlık
nezdinde ithalatçı olarak
kaydını yaptırmak ve Kaymakam-
lıktan da ekteki cetveldeki
"Ornek G"de belirtildiği şekil-
de ateşli silâh iştigali ruh-
satnamesi almak zorundadır.

Ticaret iştigaline ilişkin
ruhsatnamenin tarihi, verildiği
yılın son günü sona erer ve
ruhsatname için Kaymakamlığa
1,000,000.-₺ (Bir milyon Türk
Lirası) harç ödenir.

(3) (2)'nci fıkra kuralları uyarın-
ca ateşli silâh ruhsatnamesi
alan her kişi, ithal edeceği
ateşli silâh ile ilgili olarak
Polis Genel Müdürlüğünden de
izin almak zorundadır.

R.G.Sayı 43
Ek III
13.5.1991
A.E.221
37/1983
38/1988
16/1991
48/1991

(4) İthalatçı kişi, İthalatı ve
İhracatı (Düzenleme ve Denetim)
Tüzüğü ve Gümrük ve İstihsal
Yasası kuralları uyarınca yalnız-
ca 15 adetinin gümrüğünü peşin
olarak ödemek suretiyle, ateşli
silâh satışı ile ilgili olarak

ayrılmış işyerinde bu ateşli silâhları satışa sunabilir. Satış yerinde daha fazlasını bulunduramaz ve satışa sunamaz.

- (5) İthalatçı, (4)'üncü fıkrada belirtilen gümrüğünü ödeyeceği 15 adet silâhı, Polis Genel Müdürlüğü nezdinde adına kaydettirmekle yükümlüdür.
- (6) İthalatçının gümrüğünü ödemiş olduğu ateşli silâhların satışını yaptığı anda, ithal etmiş olduğu diğer ateşli silâhların gümrük vergisini ödeyerek satışa sunmaya hakkı olur.

Ancak, bu hakkın kullanılması, (4)'üncü fıkra kurallarına uygun olarak yapılır.

- (7) İthalatçıdan ateşli silâhı satın alan kişi, Polis Genel Müdürlüğüne yapacağı başvuru ile sözkonusu silahın adına kaydını talep eder ve kayıt o kişi adına yapılır.
- (8) Bu madde kurallarına aykırı davranışta bulunan kişi, bir suç işlemiş olur ve mahkûmiyeti halinde 15,000,000.-₺ (On beş milyon Türk Lirası)'na kadar para cezasına veya üç yıla kadar hapis cezasına veya her iki cezaya birden çarptırılabilir. Ayrıca suça konu teşkil eden silâh müsadere edilir ve iştigalle ilgili izin, İçişleri ile görevli Bakanlıkça iptal edilir.
- (9) Ateşli silâhların teşhiri, muafazası satış yerinin nasıl tanzim edileceği, alım ve satımda uyulması gereken ilkeler ve ateşli silâh ticaretinin denetimi konuları, İçişleri ile görevli Bakanlıkça hazırlanıp, Bakanlar Kurulunca onaylanacak bir tüzükle düzenlenir.

- 3453 -

-EK-
Ö R N E K
(Madde 15)

Ateşli Silâhlar Yasası Ateşli Silâh Ticareti iştigali ruhsatnamesi

NO:.....

.....lı/li.....ve/ya
aşağıdaki koşullara bağlı kalmak üzere ateşli silâh yedek parçaları
ticareti yapabilmesi için bu belge ile ruhsat verilir.

Tarih:

Kaymakam

Koşullar:

.. / 3454 .

BAŞKAN - 15'inci madde hakkında söz isteyen?... Buyurun Sayın Serdaroğlu.

H.ŞÜKRÜ SERDAROĞLU (Girne) (Yerinden) - 'G' Cetvelinin okunmuş kabul edilmesini öneriyorum.

BAŞKAN - Sayın Serdaroğlu, 'G' Cetvelinin okunmuş kabul edilmesini, farzedilmesini öneriyor. İtirazı olan var mı? Yoktur. Oylarınıza sunuyorum. Kabul edenler?... Etmeyenler?... Çekimser?... Oybirliği ile kabul edilmiştir. Okunmuş kabul ediliyor.

Cetveli ile birlikte, 15'inci madde hakkında söz isteyen?... Yok. 15'inci maddeyi oylarınıza sunuyorum. Kabul edenler?... Etmeyenler?... Çekimser?... Oyçokluğu ile kabul edilmiştir.

(6'ncı Cetvel 15'inci maddeye eklenmiştir)

KÂTİP -

Esas Yasanın 17'nci Maddesinin Değiştirilmesi.

16. Esas Yasa, 17'nci maddesinin (2)'nci fıkrası kaldırılmak ve yerine aşağıdaki yeni (2)'nci fıkra konmak suretiyle değiştirilir:

"(2) (1)'inci fıkrada belirtilen ruhsatnamedeki herhangi bir koşula aykırı olarak ateşli silah tamir eden kişi, bir suç işlemiş olur ve mahkumiyeti halinde 3,000,000.-TL (Üç Milyon Türk Lirası)'na kadar para cezasına çarptırılabilir."

BAŞKAN - 16'ncı madde hakkında söz isteyen?... Yok. Oylarınıza sunuyorum. Kabul edenler?... Etmeyenler?... Çekimser?... Oyçokluğu ile kabul edilmiştir.

KÂTİP -

Esas Yasaya Ekli Cetveldeki Örnek A ve Örnek C'nin Değiştirilmesi

17. (1) Esas Yasa, 7'nci maddesi uyarınca yapılan ve ekli Cetvelindeki "örnek A'da yer alan "10,000.-TL" rakamı kaldırılmak suretiyle değiştirilir.

(2) Esas Yasa, 9'uncu maddesi uyarınca yapılan ve ekli Cetvelindeki "örnek C"de yer alan "3,000.-TL" rakamı kaldırılmak suretiyle değiştirilir.

BAŞKAN - 17'nci madde hakkında söz isteyen?... Yok. Oylarınıza sunuyorum. Kabul edenler?... Etmeyenler?... Çekimser?... Oyçokluğu ile kabul edilmiştir.

Sayın milletvekilleri; burada 17'nci maddeden sonra Tasarıya yeni bir Geçici Madde eklenmesi önerilmiştir. Sayın İçişleri Bakanı tarafından da bu öneri Komiteye verilmiştir. Komite, Raporunda, bu öneriyi kabul ettiğini belirtmektedir. Şimdi, Komitece kabul edilen bu maddeyi okuyoruz.

Sayın milletvekilleri; Geçici bir madde var burada, dikkatinize getiriyoruz. Okuyun.

KÂTİP -

"Geçici Madde 1. Bu Yasada ateşli silah ruhsatı için öngörülen harcın %50'si, 1.8.1992-31.12.1992 bir defaya mahsus ve sadece 1.8.1992-31.12.1992 tarihlerine münhasır olarak ödenir. Münhasır Olarak Ödenecek Ruhsat Harcı

BAŞKAN - Sayın milletvekilleri; Geçici Madde hakkında söz isteyen?... Yoktur. Bu Geçici Maddeyi dinlediniz. Madde hakkında söz isteyen?... Yok. Geçici Maddeyi oylarınıza sunuyorum. Kabul edenler?... Etmeyenler?... Çekimser?... Oyçokluğu ile kabul edilmiştir.

KÂTİP -

Yürürlüğe Giriş 18. Bu Yasa, Resmi Gazete'de yayımlandığı tarihten başlayarak yürürlüğe girer.

BAŞKAN - Sayın milletvekilleri; 18'inci ve son maddeyi oylarınıza sunuyorum, söz isteyen yoksa?... Kabul edenler?... Etmeyenler?... Çekimser?... Oyçokluğu ile kabul edilmiştir.

Sayın milletvekilleri; böylece madde madde görüşülme tamamlanmıştır. İkinci görüşme sona ermiştir. Üçüncü görüşme gelecek birleşimde yapılacaktır.

Sayın milletvekilleri; şimdi ikinci sırada yer alan Kamu Görevlileri (Değişiklik) Yasa Tasarısı ve Ekonomi, Maliye, Bütçe ve Plân Komitesinin Tasarıya ilişkin Raporu görüşülecektir.

Sayın Komite Başkanı; Raporunuzu lütfen Genel Kurula sununuz.

EKONOMİ, MALİYE, BÜTÇE VE PLAN KOMİTESİ BAŞKANI
SALİH COŞAR - Sayın Başkan, muhterem milletvekilleri;
CUMHURİYET MECLİSİ EKONOMİ, MALİYE, BÜTÇE
VE PLAN KOMİTESİNİN KAMU GÖREVLİLERİ
(DEĞİŞİKLİK) YASA TASARISINA (Y.T.NO:
154/2/92) İLİŞKİN RAPORUDUR.

Komitemiz, 2 Mart 1992 tarihinde yapmış olduğu toplantıda Kamu Görevlileri (Değişiklik) Yasa Tasarısını ek'te sunulan gerekçe ile ilgili Bakanlık Temsilcisinin vermiş olduğu bilgiler ışığında değerlendirmiş ve çalışmalarını tamamlamıştır.

Tasarının, "Kısa İsim"yan başlığını taşıyan 1'inci maddesini ve Esas Yasanın 113'üncü maddesine bağlı 1'inci Cetvelin değiştirilmesini öngören 2'inci maddesini aynen ve oybirliğiyle kabul eden Komitemiz "Yürürlüğe Giriş" maddesi olan 3'üncü maddeyi de oybirliğiyle kabul etmiştir.

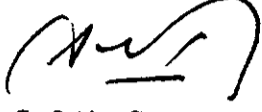
Komitemiz, Tasarının tümünü oybirliğiyle kabul etmiştir.

Komite Üyelerinden Sayın İsmet Kotak ile Sayın Ali Süha oylamaya katılmamış ve Tasarıya ilişkin red gerekçelerini aşağıda açıklamışlardır.

"KKTC'deki ekonomik koşullar dar ve sabit gelirliyi ezmektedir. Ağır koşullar, vergi baskısı da sürmektedir.

HDP, makamla - görev arasında denge kurularak ödenek sağlanmasından yanadır. Enflasyon oranının üzerine çıkılmadığı ve ekonomik koşullar iyileştirilmedikçe çalışanlar refaha kavuşturulamaz."

Komitemiz, Tasarının sunulan Rapor ışığında değerlendirilerek kabulünü oybirliğiyle Genel Kurula salık verir.

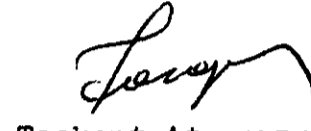
Salih Coşar
(Başkan)

Aytaç Beşerler
(Başkan Vekili)

(Toplantıya Katılmadı)

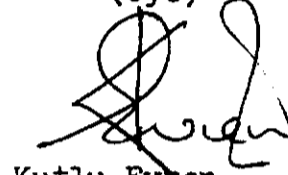
Kenan Akın
(Uye)

Taşkent Atasayan
(Uye)

(Toplantıya Katılmadı)

Günay Caymaz
(Uye)

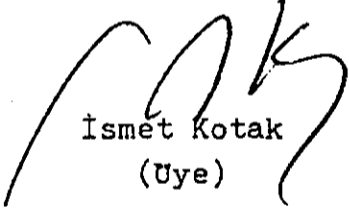
Kutlu Evren
(Uye)

(Toplantıya Katılmadı)

Mustafa Hacıahmetoğlu
(Uye)

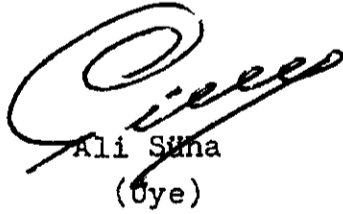
Tokay Kerem
(Uye)

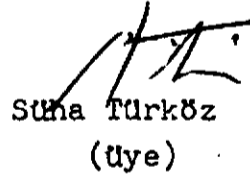
İsmet Kotak
(Uye)

Erdal Onurhan
(Uye)

Ali Süha
(Uye)

Süha Türköz
(Uye)

4 Mart 1992

GEREKÇE

Devlette çalışanların Maaş düzenlemeleri ile ilgili olarak 20 Ocak,1992 tarihli ve E-72-92 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ışığında;

-31.12.1991 tarihli Asli Maaşlara %5 Kök Artış,

-31.12.1991 tarihinde ulaşılan %96'lık Hayat Pahalılığı oranınının %50'lik kısmı 31.12.1991 tarihli Asli Maaşlara konsolide edilerek 1 Ocak,1992 tarihinden geçerli olmak üzere Yıllık Asli Maaşlar yeniden düzenlenmiştir.

Yukarıdaki esaslar çerçevesinde hazırlanan Kamu Görevlileri (Değişiklik) Yasa Tasarısı ile sözkonusu düzenlemelerin Yasallaştırılması amaçlanmıştır.

BAŞKAN - Teşekkür ederiz Sayın Komite Başkanı.

Sayın milletvekilleri; Komite Raporu ve Yasa hakkında söz isteyen? Yoktur. Madde madde görüşülmesine geçilmesini oylarınıza sunuyorum. Kabul edenler?... Etmeyenler?... Çekimser?... Oyçokluğu ile kabul edilmiştir. Okuyunuz 1'inci maddeyi.

KATİP -

KAMU GÖREVLİLERİ (DEĞİŞİKLİK)
YASA TASARISI

Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti Cumhuriyet
Meclisi aşağıdaki Yasayı yapar:

Kısa İsim	1. Bu Yasa, Kamu Görevlileri (Değişiklik) Yasası
7/1979	olarak isimlendirilir ve aşağıda "Esas Yasa" olarak
3/1982	anılan Kamu Görevlileri Yasası ile birlikte okunur.
12/1982	
44/1982	
42/1983	
5/1984	
29/1984	
50/1984	
2/1985	
10/1986	
13/1986	
30/1986	
31/1987	
11/1988	
33/1988	
13/1989	
34/1989	
73/1989	
8/1990	
19/1990	
42/1990	
49/1990	
11/1991	
85/1991	

BAŞKAN - Bir kontrol edeyim şey var mı bakayım. Evet nisap vardır. 1'inci maddeyi okudunuz?

KATİP - Evet.

BAŞKAN - 1'inci madde hakkında söz isteyen?
Sayın milletvekilleri, nisap düşebilir.

KENAN AKIN (Gazi Mağusa) (Yerinden) - Düştü Sayın Başkan.
Nisap yok şimdi.

SALİH MİROĞLU (Girne) (Yerinden) - Var var.

KENAN AKIN (Yerinden) (Devamla) - Yoktur.

SALİH MİROĞLU (Yerinden) (Devamla) - Var.

KENAN AKIN (Yerinden) (Devamla) - E sayın o zaman.
İki üç kişi yeni çıktı.

ÇALIŞMA VE SAĞLIK BAKANI DR. ERTUĞRUL HASİPOĞLU (Yerinden) -
Gelir.

BAŞKAN - Bu an vardır efendim. Bu an vardır. Evet 1'inci
madde hakkında söz isteyen?...

(Milletvekilleri hep bir ağızdan konuşuyorlar)

KATİP - 29 kişi var Sayın Başkan.

BAŞKAN - Vardır efendim.

OMER DEMİR (Gazi Mağusa) (Yerinden) - Vardır Sayın Başkan.

BAŞKAN - 29 kişi var. Vardır. 1'inci madde hakkında
söz isteyen?... Yok. Oylarınıza sunuyorum. Kabul edenler?...
Etmeyenler?... Çekimser?... Oyçokluğu ile kabul edilmiştir.

KATİP -

Esas Yasamın 2. Esas Yasa, 113'üncü maddesine bağlı 1'inci
113'üncü Cetvel kaldırılmak ve yerine aşağıdaki yeni 1'inci
Maddesine Cetvel konmak suretiyle değiştirilir:
Bağlı 1'inci Cetvelin
Cetvelin
Değiştiril-

α

I.CETVEL
(Madde 113)

MAAŞ BAREMLERİ

<u>Barem Numarası</u>	<u>Baremler (Türk Lirası)</u>		
4	12.890.232	x .305.064	- 15.025.680
5	13.500.360	x .305.064	- 15.635.808
6	14.110.488	x .305.064	- 16.245.936
7	14.720.616	x 376.716	- 17.357.628
8	15.474.048	x 376.716	- 18.111.060
9	16.227.480	x 478.392	- 19.576.224
10	17.184.264	x 478.392	- 20.533.008
11	18.141.048	x 559.284	- 22.056.036
12	19.259.616	x 638.580	- 23.729.676
13	20.536.776	x 752.952	- 25.807.440
14	22.042.680	x 835.140	- 27.888.660
15	23.712.960	x 925.284	- 30.189.948
16	25.563.528	x 1.035.732	- 32.813.652
17 B	27.634.992	x 1.088.976	- 35.257.824
17 A	28.723.968	x 1.088.976	- 36.346.800
18 B	36.346.800	x 1.089.108	- 43.970.556
18 A	45.059.664	x 1.244.964	- 53.774.412
19	56.264.340	x 1.331.040	- 65.581.620

BAŞKAN - 2'nci madde hakkında söz isteyen?...

KATİP - Cetveli okuyacak.

BAŞKAN - Okuyacak.

MUSTAFA ADAOĞLU (Gazi Mağusa) (Yerinden) - Cetvelin okunmuş farzedilmesini öneriyorum.

BAŞKAN - Cetvelin okunmuş kabul edilmesini öneriyorum. İtirazı olan? Yok. Oylarınıza sunuyorum cetveli. Kabul edenler?... Etmeyenler?... Çekimser?... Cetvelin okunmuş kabul edilmesi oybirliği ile kabul edildi.

(1. Cetvel 2'nci maddeye eklenir.)

Cetvelle birlikte 2'nci maddeyi oylarınıza sunuyorum. Kabul edenler?... Etmeyenler?... Çekimser?... Oyçokluğu ile kabul edilmiştir.

KATİP -

Yürürlüğe Giriş 3. Bu Yasa, 1 Ocak 1992 tarihinden başlayarak yürürlüğe girer.

BAŞKAN - 3'üncü madde hakkında söz isteyen?... Yok . Oylarınıza sunuyorum. Kabul edenler?... Etmeyenler?... Çekimser?... Oyçokluğu ile kabul edilmiştir.

Sayın milletvekilleri; Rapor ve Tasarının bütünü üzerinde görüşmeler tamamlanmıştır ve madde madde görüşülmesi de tamamlanmıştır, sona ermiştir. Şimdi kısa ismi okuyunuz lütfen. 3'üncü görüşmeye geçiyoruz.

KÂTİP-

Kısa İsim 1. Bu Yasa, Kamu Görevlileri (Değişiklik) Yasası olarak isimlendirilir ve aşağıda "Esas Yasa" olarak anılan Kamu Görevlileri Yasası ile birlikte okunur.

BAŞKAN- Sayın milletvekilleri; Tasarının bütünü oylarınıza sunuyorum. Kabul edenler?... Sayınız lütfen. Tümünü say. Burası tamam. Hayır sayıyı istiyorum, not edeceğim. Burda bir kişi var zaten, diğerleri...

KÂTİP- 30

BAŞKAN- Etmeyenler?... 1.

Kabul 30, Etmeyen 1, Çekimser yok. Oyçokluğuyla kabul edilmiştir. Hayırlı ve uğurlu olsun.

Sayın milletvekilleri; şimdi 3'üncü sırada yer alan Öğretmenler (Değişiklik) Yasa Tasarısı ile Ekonomi, Maliye, Bütçe ve Plân Komitesinin Tasarıya ilişkin Raporu görüşülecektir.

Sayın Başkan; Raporu lütfen takdim ediniz.

EKONOMİ, MALİYE, BÜTÇE VE PLÂN KOMİTESİ BAŞKANI
SALİH COŞAR- Sayın Başkan, muhterem milletvekilleri;

CUMHURİYET MECLİSİ EKONOMİ, MALİYE, BUTÇE
VE PLAN KOMİTESİNİN ÖĞRETMENLER (DEĞİŞİKLİK)
YASA TASARISINA (Y.T.NO:153/2/92) İLİŞKİN
RAPORUDUR.

Komitemiz, 3 Mart 1992 tarihinde yapmış olduğu toplantıda Öğretmenler (Değişiklik) Yasa Tasarısını ek'te sunulan gerekçe ile, ilgili Bakanlık Temsilcisinin vermiş olduğu bilgiler ışığında değerlendirmiş ve çalışmalarını tamamlamıştır.

Komitemiz, Tasarının "Kısa İsim" yanbaşlıklı 1'inci maddesini aynen ve oyçokluğuyla kabul etmiştir.

Tasarının 2'nci, 3'üncü, 4'üncü ve 5'inci maddeleri ile II. ve III. Cetvellerin değiştirilmesini öngören 6'ncı maddeyi Cetvelleri ile birlikte değerlendiren Komitemiz, maddeleri oyçokluğuyla kabul etmiştir.

Komitemiz, Tasarının "Yürürlüğe Giriş" maddesi olan 7'nci maddeyi oyçokluğuyla kabul etmiştir.

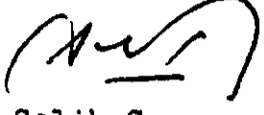
Komitemiz, Tasarının tümünü oyçokluğuyla kabul etmiştir.

Komite üyelerinden Sayın İsmet Kotak ile Sayın Ali Süha Tasarıya red oyu kullanmış ve gerekçelerini aşağıda belirtmişlerdir.

"KKTC'deki ekonomik koşullar dar ve sabit gelirliyi ezmektedir. Ağır koşullar, vergi baskısı da sürmektedir.

HDP, makamla - görev arasında denge kurularak ödenek sağlanmasından yanadır. Enflasyon oranının üzerine çıkılmadığı ve ekonomik koşullar iyileştirilmedikçe çalışanlar refaha kavuşturulamaz."

Komitemiz, Tasarının sunulan Rapor ışığında değerlendirilerek kabulünü oyçokluğuyla Genel Kurula salık verir.

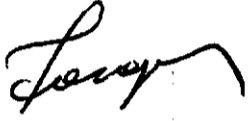

Salih Coşar
(Başkan)

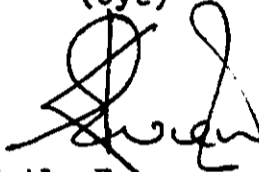
Aytaç Başesler
(Başkan Vekili)

(Toplantıya Katılmadı)
Kenan Akın
(Üye)

Taşkent Atasayan
(Üye)

(Toplantıya Katılmadı)
Günay Caymaz
(Üye)

Kutlu Evren
(Üye)

(Toplantıya Katılmadı)
Mustafa Hacıahmetoğlu
(Üye)

Tokay Kerem
(Üye)

İsmet Kotak
(Üye)

Erdal Onurhan
(Üye)

Ali Süha
(Üye)

Süha Türköz
(Üye)

4 Mart 1992

GEREKÇE

- 3466 -

Devlette Çalışanların Maaş Düzenlemeleri ile ilgili olarak 20 Ocak,1992 tarih ve E-72-92 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ışığında Öğretmenlerin,

- 31.12.1991 tarihli Asli Maaşlarına %5 Kök Artış,
 - 31.12.1991 tarihinde ulaşılan %96'lık Hayat Pahalılığı oranınının %50'lik kısmı 31.12.1991 tarihli Asli Maaşlara konsolide edilerek 1 Ocak,1992 tarihinden geçerli olmak üzere Yıllık Asli Maaşları yeniden düzenlenmiştir. Ayrıca, 7/1979 sayılı Kamu Görevlileri Yasasına paralel olarak;
 - Öğretmenlerin terfiden doğan Barem İçi Artış menfaatlerinin düzenlenmesi
 - Öğretmenler ile ilgili Sendikal İzin sürelerinin yeniden düzenlenmesi
 - Bilgilerini artırmak üzere Dış Ülkelere gönderilen Öğretmenlerin gerekmesi halinde izin sürelerinin 3 yıl daha uzatılabilmesi,
Hukuk Dairesinin de görüşleri alınmak suretiyle;
- Hazırlanan "Öğretmenler (Değişiklik) Yasa Tasarısı" ile amaçlanmıştır.

../3467.

Teşekkür eder, saygılar sunarım.

BAŞKAN- Teşekkür ederiz Sayın Komite Başkanı.

Sayın milletvekilleri; Rapor ve Tasarının bütünü üzerinde söz isteyen?... Yoktur. O zaman Tasarının madde madde görüşülmesine geçilmesini oylarınıza sunuyorum. Kabul edenler?... Etmeyenler?... Çekimser?... Oyçokluğuyla kabul edilmiştir.

1'inci maddeyi okuyalım.

KÂTİP-

ÖĞRETMENLER (DEĞİŞİKLİK) YASA TASARISI

Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti Cumhuriyet Meclisi aşağıdaki Yasayı yapar:

Kısa İsim
25/1985
33/1985
11/1986
32/1987
14/1988
34/1988
14/1989
3/1990
52/1990
13/1991
61/1991

1. Bu Yasa, Öğretmenler (Değişiklik) Yasası olarak isimlendirilir ve aşağıda "Esas Yasa" olarak anılan Öğretmenler Yasası ile birlikte okunur.

BAŞKAN- 1'inci madde hakkında söz isteyen?...
Yok. Oylarınıza sunuyorum. Kabul edenler?... Etmeyenler?...
Çekimser?... Etmiyorsunuz değil mi Sayın Akın?...
Oyçokluğuyla kabul edilmiştir. 2'inci madde...

KATIP-

Esas
Yasanın
8'inci
Maddesine
Bağlı İkinci
Ve Üçüncü
Cetvellerinin
Değiştirilmesi

2. Esas Yasa, 8'inci maddesine bağlı İkinci ve
Üçüncü Cetveller kaldırılmak ve yerlerine sırasıyla
aşağıdaki yeni İkinci ve Üçüncü Cetveller konmak
suretiyle değiştirilir:

"

İKİNCİ CETVEL
(Madde 8 (1))

İLK, ORTA VE MESLEKİ VE TEKNİK ÖĞRETİM KURUMLARI
VE ÖZEL EĞİTİM OKULLARINDAKİ ÖĞRETMENLER İLE KOY
KADIN KURSU ÖĞRETMENLERİNİN YILLIK MAAŞLARI

1. Bakanlığın Daimi Kamu Hizmeti Görevlisi olan, İlk, Orta ve Mesleki ve Teknik Öğretim Kurumlarındaki öğretmenlerin maaş baremi aşağıda gösterildiği gibi olur :

17.183.964 x 681.348 - 20.590.704 x 793.524 -
26.145.372 x 1.098.672 - 32.737.404.-TL

2. Bir Üniversite veya Akademik bakımdan bir üniversiteye denk bir okul olduğu bir kararname ile tevsik edilen bir Yüksek Okul mezunu olan ve bu evsafa ek olarak nazari ve tatbiki bir öğretim kursu sonunda alınan bir pedagoji sertifikasına sahip olan öğretmenler; Erkek ve Kız Teknik Yüksek Öğretmen Okulları ile Ticaret ve Turizm Yüksek Öğretmen Okulu mezunlarının maaşları, yukarıda 1'inci maddede gösterilen maaş bareminde 18.546.660.-TL kademesinden başlar.

3. Bir Üniversite ve Akademik bakımdan bir üniversiteye denk olduğu bir kararname ile tevsik edilen bir Yüksek Okul ve İktisadi ve Ticari İlimler Akademisi mezunu olan öğretmenlerin maaşları, yukarıdaki 1'inci maddede gösterilen maaş bareminde 17.865.312.-TL kademesinden başlar.

Ancak, iki yıllık deneme süresi sonunda başarıları saptanan öğretmenler de, yukarıdaki 2'inci maddeye dahil olurlar ve pedagoji sertifikasına sahip olan öğretmenler gibi işlem görürler.

4. Yukarıdaki 2'inci ve 3'üncü maddelerin kapsamına girmeyen ve öğretmenlik niteliğini kazandıran ve öğretim süresi 3 yıldan az olmayan bir Yüksek Öğretim Kurumu (Kıbrıs Türk Öğretmen Koleji dahil) mezunu olan öğretmenlerin maaşları, yukarıdaki 1'inci maddede gösterilen maaş bareminde 17.183.964.-TL kademesinden başlar.

Ancak bu maddenin kapsamına giren ve ;

- (1) Öğretim süresi 3 yıldan fazla olan Yüksek Okul mezunları, bu maaş bareminde 3 yıl üstündeki yıl sayısı kadar Barem İçi Artış alırlar. Birden fazla Yüksek Okuldan mezun olan öğretmen için, anılan öğrenim süresi, devam ettikleri Yüksek Okulların öğrenim süreleri toplamı olarak alınır.

- (2) Öğrenim süresi 3 yıldan az olan bir Yüksek Okulun (Kıbrıs Türk Öğretmen Koleji dahil) öğretim süresi daha sonra 3 yıla yükseltilmiş ise, bu gibi okuldan mezun olan öğretmenlerin öğretim süresi, 3 yıldan az olan öğretim sürelerine bakılmaksızın, 3 yıldan az olmayan bir Yüksek Öğretim Kurumu mezunu olan öğretmenler gibi sayılır ve bu gibi öğretmenler bu maddede belirtilen maaşa hak kazanırlar.
- (3) Ancak, (1)'inci ve (2)'inci fıkralar kapsamında olan öğretmenlerin mezun oldukları öğretmen okullarının süreleri dört yıla çıkarılmışsa, bu gibi öğretmenlerin öğrenim sürelerine bakılmaksızın, 4 yıldan az olmayan bir Yüksek Öğretim Kurumu mezunu olan öğretmenler gibi sayılır ve bu gibi öğretmenlerin maaşları, yukarıdaki 2'inci maddede belirtildiği gibi olur.

5. Bakanlığın Daimi Kamu Hizmeti Görevlisi olan Teknik Öğretim Görevlilerinin, Köy Kadın Kursu Öğretmenlerinin ve lise üstü öğrenimi olmayıp da halen Daimi Kadro'da bulunan ilköğretim öğretmenlerinin maaşları aşağıda gösterildiği gibi olur :

15.849.456 x 377.004 - 17.734.476 x 477.576 -
20.122.356 x 563.904 - 22.941.876 x 701.988 -
26.451.816 x 912.840 - 30.103.176.-İİ

Lise üstü öğrenimi olan Teknik Öğretim Görevlileri ve Köy Kadın Kursu öğretmenleri, her başarılı öğrenim yıllarına karşılık, dahil oldukları barende birer Barem İçi Artış almaya hak kazanırlar.

Ancak, Köy Kadın Kursu kadrosunda bulunan ve lise üstü öğrenim görmüş olan Köy Kadın Kursu öğretmenlerinin maaşları, yukarıdaki 2'inci maddede belirtildiği gibi olur.

ÜÇÜNCÜ CETVEL
(Madde 8.(2))

İLK, ORTA, MESLEKİ VE TEKNİK ÖĞRETİM KURUMLARINDAKİ
BAŞÖĞRETMEN, BAŞÖĞRETMEN "A", BAŞÖĞRETMEN YARDIMCISI,
MÜDÜR, MÜDÜR MUAVİNİ, BÖLÜM ŞEFİ VE ATOLYE ŞEFLERİNİN
MAAŞ BAREMLERİ

1. Başöğretmen olarak atanan öğretmenler aşağıdaki maaş baremleri çerçevesinde maaş çekmeye hak kazanırlar:

17.183.964 x 681.348 - 20.590.704 x 793.524 -
26.145.372 x 1.098.672 - 32.737.404 x 1.215.552 -
33.952.956.-İl

Başöğretmen olarak atanan bir öğretmen, bulunduğu kademedan bir kademe ilerleyerek maaş çekmeye hak kazanır.

2. Başöğretmen "A" olarak atanan bir öğretmen aşağıdaki maaş baremi çerçevesinde maaş çekmeye hak kazanır:

17.183.964 x 681.348 - 20.590.704 x 793.524 -
26.145.372 x 1.098.672 - 32.737.404 x 1.215.552 -
35.168.508.-İl

Başöğretmen "A" olarak atanan bir Başöğretmen, bulunduğu kademedan bir kademe, Başöğretmen "A" olarak atanan bir Başöğretmen "A" Yardımcısı bulunduğu kademedan bir kademe ilerleyerek maaş çekmeye hak kazanır. Başöğretmen "A" olarak atanan bir öğretmen ise iki kademe ilerleyerek maaş çekmeye hak kazanır.

3. Başöğretmen "A" Yardımcısı olarak atanan öğretmenler, aşağıdaki maaş baremi çerçevesinde maaş çekmeye hak kazanırlar:

17.183.964 x 681.348 - 20.590.704 x 793.524 -
26.145.372 x 1.098.672 - 33.836.076.-İl

Başöğretmen "A" Yardımcısı olarak atanan bir öğretmen bulunduğu kademedan bir kademe ilerleyerek maaş çekmeye hak kazanır.

4. Ortaokul üstü sınıfları olmayan her okulda bir Müdür bulunur. Müdür olarak atanan bir öğretmen, aşağıdaki maaş baremi çerçevesinde maaş çekmeye hak kazanır:

17.183.964 x 681.348 - 20.590.704 x 793.524 -
26.145.372 x 1.098.672 - 32.737.404 x 1.215.552 -
35.168.508.-İl

Müdür olarak atanan bir Müdür Muavini, bulunduğu kademedan bir kademe, Müdür olarak atanan bir öğretmen ise iki kademe ilerleyerek maaş çekmeye hak kazanır.

5. Ortaokul üstü sınıflardan ibaret veya bu sınıfları ihtiva eden her okulda bir Müdür bulunur. Müdür olarak atanan bir öğretmen aşağıdaki maaş baremi çerçevesinde maaş çekmeye hak kazanır:

17.183.964 x 681.348 - 20.590.704 x 793.524 -
26.145.372 x 1.098.672 - 32.737.404 x 1.215.552 -
36.384.060.-tl

Müdür olarak atanan bir öğretmen, bulunduğu kademedan üç kademe, Müdür olarak atanan Müdür Muavini ile Atölye Şefi, bulunduğu kademedan iki kademe, Müdür olarak atanan bir Ortaokul Müdürü ise, bir kademe ilerleyerek maaş çekmeye hak kazanır.

6. Müdür Muavini ve Atölye Şefi olarak atanan bir öğretmen, aşağıdaki maaş baremi çerçevesinde maaş çekmeye hak kazanır:

17.183.964 x 681.348 - 20.590.704 x 793.524 -
26.145.372 x 1.098.672 - 32.737.404 x 1.215.552 -
33.952.956.-tl

Müdür Muavini olarak atanan bir öğretmen, bulunduğu kademedan bir kademe ilerleyerek maaş çekmeye hak kazanır.

7. Bölüm Şefi olarak atanan bir öğretmen, aşağıdaki maaş baremi çerçevesinde maaş çekmeye hak kazanır:

17.183.964 x 681.348 - 20.590.704 x 793.524 -
26.145.372 x 1.098.672 - 33.836.076.-tl

Bölüm Şefi olarak atanan bir öğretmen, bulunduğu kademedan bir kademe ilerleyerek maaş çekmeye hak kazanır."

TAŞKENT ATASAYAN (Gazi Mağusa)(Yerinden)- Sayın Başkan; 2'nci ve 3'üncü Cetvellerin okunmuş sayılmasını öneriyorum.

BAŞKAN- Sayın milletvekilleri; Atasayan 2'nci ve 3'üncü Cetvellerin okunmuş kabul edilmesini öneriyor . İtirazı olan var mıdır?

Okunmuş kabul edilmesini oylarınıza sunuyorum. Kabul edenler?... Etmeyenler?... Çekimser?... Oybirliğiyle kabul edilmiştir.

Cetvelleriyle birlikte 2'nci maddeyi oylarınıza sunuyorum. Kabul edenler?... Etmeyenler?... Çekimser?... Oyçokluğuyla kabul edilmiştir.

(2'nci ve 3'üncü Cetvel 2'nci maddeye eklenmiştir.)

KÂTİP -

Esas
Yasanın
54'üncü
Maddesinin
Değiştiril-
mesi

3. Esas Yasa, 54'üncü maddesinin (2)'nci fıkrasından hemen sonra aşağıdaki yeni (3)'üncü fıkra konmak ve mevcut (3)'üncü ve (4)'üncü fıkralar sırasıyla (4)'üncü ve (5)'inci fıkralar olarak yeniden sayılandırılmak suretiyle değiştirilir:

"(3) Öğretmenler, barem için artış aylığı almaya hak kazanacakları tarihten en çok 3 ay önce terfi etmeleri halinde, terfi etmeden önce buldukları mevki-deki barem içi artışını alırlar ve bu Yasanın 8'inci maddesinin (1)'inci ve (2)'nci fıkraları altında düzenlenen ikinci ve üçüncü Cetvellerdeki terfi işlemleri uygulanarak maaş almaya başlarlar."

BAŞKAN - 3'üncü madde hakkında söz isteyen?... Yoktur. Oylarınıza sunuyorum. Kabul edenler?... Etmeyenler?... Çekimser?... Oyçokluğu ile kabul edilmiştir.

KÂTİP -

Esas
Yasanın
66'nci
Maddesinin
Değiştiril-
mesi

4. Esas Yasa, 66'nci maddesinin (1)'inci fıkrası kaldırılmak ve yerine aşağıdaki yeni (1)'inci fıkra konmak suretiyle değiştirilir:

"(1) Öğretmenler, üniversite veya yüksek okullardan mezun olduktan sonra öğrenimleri veya eğitimle ilgili olarak başarı ile tamamladıkları ek öğrenimlerinin her yılına karşılık, buldukları baremlerde birer barem içi artış almaya hak kazanırlar.

Ancak, ikinci Cetvelin 4'üncü maddesinin (1)'inci fıkrası uyarınca menfaat alan öğretmenler, aynı süreler için ikinci bir menfaat alamazlar."

../3475.

BAŞKAN - 4'üncü madde hakkında söz isteyen?... Yoktur. Oylarınıza sunuyorum. Kabul edenler?... Etmeyenler?... Çekimser?... Oyçokluğu ile kabul edilmiştir.

KÂTİP -

Esas
Yasanın
67'inci
Maddesinin
Değiştiril-
mesi

5. Esas Yasa, 67'inci maddesinin (1)'inci fıkrası kaldırılmak ve yerine aşağıdaki yeni (1)'inci fıkra konmak suretiyle değiştirilir:

"(1) Öğretmenler mesleklerine ilişkin hizmetlerde yetiştirilmek, eğitilmek, bilgilerini artırmak ve staj yapmak üzere Devlet burslarından veya yabancı ülke veya örgütlerden sağlanan burslardan yararlanma hakkına sahiptirler. Bu haktan yararlanan öğretmenlere iki yıla kadar izin verilebilir. Gerekirse bu süre en çok üç yıl daha uzatılır."

BAŞKAN - Sayın milletvekilleri; 5'inci madde hakkında söz isteyen?... Yoktur. Oylarınıza sunuyorum. Kabul edenler?... Çekimser?... Oyçokluğu ile kabul edilmiştir.

KÂTİP -

Esas
Yasanın
80'inci
Maddesinin
Değiştiril-
mesi

6. Esas Yasa, 80'inci maddesinin (5)'inci fıkrası kaldırılmak ve yerine aşağıdaki yeni (5)'inci fıkra konmak suretiyle değiştirilir:

"(5) Sendika Yönetim Kurulu Üyelerine veya Yönetim Kurulunun uygun göreceği sendika Üyelerine, sendikal amaçlarda kullanılmak üzere, yasal yıllık izinlerine ek olarak, yılda 15 gün ödenekli ve aralarla da kullanılabilen 6 ay ödeneksiz izin verilir."

(Meclis Başkanı Sayın Hakkı Atun, Başkanlık Kursüsünü Meclis Başkan Yardımcısı Sayın Dr. Vehbi Zeki Serter'e devreder.)

BAŞKAN - Söz isteyen var mı efendim 6'ncı madde üzerinde?... Yoktur. Oylarınıza sunuyorum. Kabul edenler?... Etmeyenler?... Çekimser?... Oyçokluğu ile kabul edilmiştir.

KÂTİP -
Yürürlüğe Giriş 7. Bu Yasa, 1 Ocak 1992 tarihinden başlayarak Yürürlüğe girer.

BAŞKAN - 7'nci maddeyi oylarınıza sunuyorum. Kabul edenler?... Etmeyenler?... Çekimser?... Oyçokluğu ile kabul edilmiştir.

Sayın milletvekilleri; Tasarının madde madde görüşülmesi tamamlanmış, ikinci görüşmesi sona ermiştir. Tasarının üçüncü görüşmesi kısa isim okunmak ve bütünü oylanmak suretiyle yapılacaktır. Kısa ismi okuyunuz lütfen.

KÂTİP - Bu Yasa, Öğretmenler (Değişiklik) Yasası olarak isimlendirilir ve aşağıda 'Esas Yasa' olarak anılan Öğretmenler Yasası ile birlikte okunur.

BAŞKAN - Sayın milletvekilleri; Tasarının şimdi de bütünü oylarınıza sunuyorum. Kabul edenler?... Etmeyenler?... Çekimser?... Oyçokluğu ile kabul edilmiştir.

Sayın milletvekilleri; şimdi de dördüncü sırada yer alan Güvenlik Kamu Görevlileri (Değişiklik) Yasa Tasarısıyla Ekonomi, Maliye, Bütçe ve Plân Komitesinin Tasarıya ilişkin raporunun görüşülmesine geçiyoruz.

Sayın Komite Başkanı raporunuzu sununuz efendim lütfen.

EKONOMİ, MALİYE, BÜTÇE VE PLÂN KOMİTESİ BAŞKANI SALİH COŞAR - Sayın Başkan, muhterem milletvekilleri;

- 3477 -
CUMHURİYET MECLİSİ EKONOMİ, MALİYE, BÜTÇE VE PLAN
KOMİTESİNİN GÜVENLİK KAMU GÖREVLİLERİ (DEĞİŞİKLİK)
YASA TASARISINA (Y.T.NO:152/2/92) İLİŞKİN RAPORUDUR.

Komitemiz, 3 Mart 1992 tarihinde yapmış olduğu toplantıda Güvenlik Kamu Görevlileri (Değişiklik) Yasa Tasarısını ek'te sunulan gerekçe ile ilgili Bakanlık Temsilcisinin vermiş olduğu bilgiler ışığında değerlendirmiş ve çalışmalarını tamamlamıştır.

Tasarının 1'inci ve 2'nci maddelerini aynen ve oybirliğiyle kabul eden Komitemiz, 1'inci Cetvelin değiştirilmesini öngören 3'üncü maddeyi Cetvelle birlikte değerlendirmiş ve oyçokluğuyla kabul etmiştir.

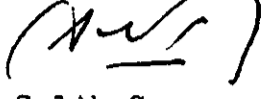
Komitemiz, Tasarının tümünü oyçokluğuyla kabul etmiştir.

Komite Üyelerinden Sayın İsmet Kotak ile Sayın Ali Süha Tasarıya red oyu kullanmışlar ve aşağıdaki gerekçeyi yazdırmışlardır.

"KKTC'deki ekonomik koşullar dar ve sabit gelirliyi ezmektedir. Ağır koşullar, vergi baskısı da sürmektedir.

HDP , makamla - görev arasında denge kurularak ödenek sağlanmasından yanadır. Enflasyon oranının üzerine çıkılmadığı ve ekonomik koşullar iyileştirilmedikçe çalışanlar refaha kavuşturulamaz."

Komitemiz, Tasarının sunulan Rapor ışığında değerlendirilerek kabulünü oyçokluğuyla Genel Kurula salık verir.

Salih Coşar
(Başkan)

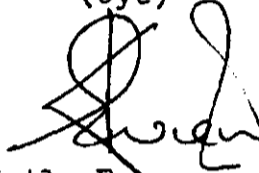
Aytaç Başesler
(Başkan Vekili)

(Toplantıya Katılmadı)
Kenan Akın
(Üye)

Taşkent Atasayan
(Üye)

(Toplantıya Katılmadı)
Günay Caymaz
(Üye)

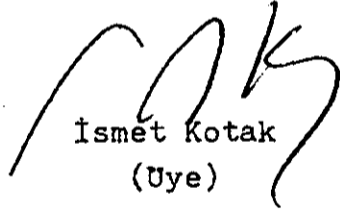

Kutlu Evren
(Üye)

(Toplantıya Katılmadı)
Mustafa Hacıahmetoğlu
(Üye)

Tokay Kerem
(Üye)

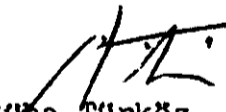
İsmet Kotak
(Üye)

Erdal Onurhan
(Üye)

Ali Süha
(Üye)

Süha Türköz
(Üye)

4 Mart 1992

GEREKÇE:

Devlette çalışanların Maaş düzenlemeleri ile ilgili olarak 20 Ocak,1992 tarih ve E-72-92 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ışığında Güvenlik Kamu Görevlilerinin;

- 31.12.1991 tarihli Asli Maaşlarına % 5 Kök artış ,
- 31.12.1991 tarihinde ulaşılan % 96'lık Hayat Pahalılığı oranının % 50'lik kısmı 31.12.1991 tarihli Asli Maaşlara Konsolide edilerek,1 Ocak,1992 tarihinden geçerli olmak üzere, Yıllık Asli Maaşlarının yeniden düzenlenmesi ayrıca;
- Muvazzaf Subay ve Astsubaylara %15 oranında "Silahlı Kuvvetler Tahsisatı" ödemesi ile ilgili yasal düzenlemeler Hukuk Dairesinin de görüşleri ışığında hazırlanan "Güvenlik Kamu Görevlileri (Değişiklik) Yasa Tasarısı" ile amaçlanmıştır.

BAŞKAN- Teşekkür ederim Sayın Komite Başkanı Sayın Coşar.

Sayın milletvekilleri; Rapor ve Tasarının bütünü üzerinde söz isteyen var mıdır?... Yoktur.

Sayın milletvekilleri; Rapor ve Tasarının bütünü üzerindeki görüşmeler tamamlanmıştır. Tasarının madde madde görüşülmesine geçilmesini oylarınıza sunuyorum. Kabul edenler?... Etmeyenler?... Çekimser?... Oybirliğiyle kabul edilmiştir.

Madde madde okuyunuz efendim lütfen.

KATİP-

GÜVENLİK KAMU GÖREVLİLERİ (DEĞİŞİKLİK) YASA TASARISI

Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti Cumhuriyet Meclisi aşağıdaki Yasayı yapar:

a İsim
1979
28/1981
1/1982
17/1982
10/1984
33/1984
7/1985
17/1986
13/1987
2/1987
2/1988
0/1988
5/1989
/1990
1/1990
2/1991

1. Bu Yasa, Güvenlik Kamu Görevlileri (Değişiklik) Yasası olarak isimlendirilir ve aşağıda "Esas Yasa" olarak anılan Güvenlik Kamu Görevlileri Yasası ile birlikte okunur.

BAŞKAN- Sayın milletvekilleri; oylarınıza sunuyorum efendim. 1'inci maddeyi kabul edenler?... Etmeyenler?... Çekimser?... Oybirliğiyle kabul edilmiştir.

KATİP-

Esas Yasaya Yeni 35 A Maddesinin Eklenmesi 2. Esas Yasa , 35'inci maddesinden hemen sonra aşağıdaki yeni 35(A) maddesi eklenmek suretiyle değiştirilir:

"Silâhlı Kuvvetler Tahsisatı 35 A.(1) Muvazzaf Subay ve Astsubaylara, maaşlarına ek olarak, aylık asli maaşları üzerinden %15 oranında Silahlı Kuvvetler Tahsisatı ödenir.

(2) Silâhlı Kuvvetler Tahsisatı emeklilik amaçları bakımından dikkate alınmaz.

(3) Silâhlı Kuvvetler Tahsisatı vergiye bağlı olarak ödenir."

BAŞKAN- 2'inci maddeyi oylarınıza sunuyorum. Kabul edenler?... Etmeyenler?... Çekimser?... Oybirliğiyle kabul edilmiştir.

KATİP-

Esas Yasasının 71'inci Maddesine Bağlı 1'inci Cetvelin Değiştirilmesi 3. Esas Yasa, 71'inci maddesine bağlı 1'inci Cetvel kaldırılmak ve yerine aşağıdaki yeni 1'inci Cetvel konmak suretiyle değiştirilir:

I.CETVEL
(Madde 71)

MUVAZZAF SUBAY, ASTSUBAY, AYLIKÇI ER VE
ERBAŞLARIN MAAŞ TABLOSU

<u>RÜTBESİ</u>	<u>YILLIK MAAŞI</u>				<u>BEKLEME SÜRESİ</u> <u>İÇİNDEKİ YILLIK MAAŞ</u>
Teğmen	21.241.164	x	745.740	-	22.732.644
Östteğmen	23.624.316	x	841.464	-	27.831.636 x 141.048 - 28.677.924
Yüzbaşı	28.819.236	x	982.104	-	33.729.756 x 233.400 - 34.429.956
Binbaşı	34.662.372	x	1.089.264	-	40.108.692 x 361.812 - 40.832.316
Yarbay	41.193.372	x	1.147.368	-	43.488.108 x 573.744 - 44.061.852
Albay	44.635.284	x	1.200.840	-	50.639.484
Astsubay Çavuş	19.255.140	x	627.816	-	20.510.772
Astsubay Kıdemli Çavuş	21.137.844	x	632.196	-	22.402.236 x 159.180 - 23.038.956
Astsubay Öst Çavuş	23.089.884	x	659.640	-	24.409.164 x 170.640 - 24.921.084
Astsubay Kıdemli Öst Çavuş	25.090.236	x	680.556	-	26.451.348 x 170.640 - 26.963.268
Astsubay Baş Çavuş	27.132.516	x	792.444	-	31.094.736 x 264.828 - 31.624.392
Astsubay Kıdemli Baş Çavuş	31.888.596	x	792.444	-	35.850.816
A.Kıbrıs Ordusu Erleri	20.860.464	x	479.700	-	25.177.764
B.Er	14.719.764	x	376.392	-	18.107.292
Onbaşı	15.472.524	x	428.268	-	19.326.936
Çavuş	16.224.828	x	479.700	-	20.542.128

ZAIM NECATİGİL (Lefkoşa)(Yerinden)- Cetvelin okunmuş sayılmasını öneriyorum.

BAŞKAN- Sayın milletvekilleri; Cetvelin okunmuş kabul edilmesi önerisi var. Bu öneriyi oylarınıza sunuyorum. Kabul edenler?.. Etmeyenler?.. Çekimser?... Oybirliğiyle kabul edilmiştir.

Şimdi maddeyi cetveliyle birlikte oyluyorum. Kabul edenler?... Etmeyenler?.. Çekimser?... Oybirliğiyle kabul edilmiştir.

(1. Cetvel 3'üncü maddeye eklenmiştir.)

KÂTİP-

Yürürlüğe
Giriş

4. Bu Yasa, 1 Ocak 1992 tarihinden başlayarak yürürlüğe girer.

BAŞKAN- Sonuncu maddeyi oylarınıza sunuyorum. Kabul edenler?... Etmeyenler?... Çekimser?... Oybirliğiyle kabul edilmiştir. Hayırlı olsun.

Sayın milletvekilleri; Tasarının madde madde görüşmesi tamamlanmış, 2'nci görüşmesi sona ermiştir. Tasarının 3'üncü görüşmesi kısa isim okunmak ve bütünü oylanmak suretiyle yapılacaktır. Kısa ismi okuyun efendim lütfen.

KÂTİP-

Kısa isim

1. Bu Yasa, Güvenlik Kamu Görevlileri (Değişiklik) Yasası olarak isimlendirilir ve aşağıda "Esas Yasa" olarak anılan Güvenlik Kamu Görevlileri Yasası ile birlikte okunur.

BAŞKAN- Şimdi Tasarının bütünü oylarınıza sunuyorum. Kabul edenler?.. Etmeyenler?.. Çekimser?... Oybirliğiyle kabul edilmiştir.

Sayın milletvekilleri; 5'inci maddeye Gelir Vergisi (Değişiklik) Yasa Tasarısı ile Ekonomi, Maliye, Bütçe ve Plân Komitesinin Raporunun görüşülmesine geçiyoruz.

Sayın Komite Başkanı buyurun efendim. Efendim? Sayın Komite Başkanı... Sayın Coşar...

EKONOMİ, MALİYE, BÜTÇE VE PLÂN KOMİTESİ ÜYESİ
TAŞKENT ATASAYAN- Sayın Başkan, sayın milletvekilleri;

CUMHURİYET MECLİSİ EKONOMİ, MALİYE, BUTÇE
VE PLAN KOMİTESİNİN GELİR VERGİSİ (DEĞİŞİKLİK)
YASA TASARISINA (Y.T.NO:145/2/91) İLİŞKİN
RAFCRUDUR.

Komitemiz, 3 Mart 1992 tarihinde yapmış olduğu toplantıda, Gelir Vergisi (Değişiklik) Yasa Tasarısını ek'te sunulan gerekçe ile ilgili Bakanlık Temsilcisinin vermiş olduğu bilgiler ışığında değerlendirmiş ve çalışmalarını tamamlamıştır.

Tasarının 1'inci maddesini aynen ve oyçokluğuyla kabul eden Komitemiz, Tasarının 2'nci maddesini oybirliğiyle çıkarmış ve matrah dilimleri ile vergi oranlarını düzenleyen 3'üncü maddeyi, 2'nci madde olarak yeniden sayılandırmış ve oyçokluğuyla kabul etmiştir.

Komitemiz, Tasarının "Yürürlüğe Giriş" maddesini 3'üncü madde olarak yeniden sayılandırmış ve oyçokluğuyla kabul etmiştir.

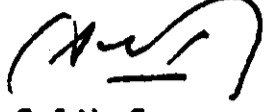
Komitemiz, Tasarının tümünü yapmış olduğu değişikliklerle birlikte oyçokluğuyla kabul etmiştir.

Komite üyelerinden Sayın İsmet Kotak ile Sayın Ali Süha Tasarıya ret oyu kullanmış ve aşağıdaki gerekçeyi yazdırmışlardır:

"Vergi oranları, dar ve sabit gelirliyi ezmektedir. Alt gelir dilimlerine, daha geniş bağışıklık vermek gerekmektedir. Geçmişte ilk dilimlerde %10, %15'den başlarken, şimdi ilk dilimi %25'den başlatılmıştır. Bir anda da %50 vergiye girilmektedir.

HDP olarak buna karşıyız."

Komitemiz, Tasarının sunulan Rapor ışığında değerlendirilerek kabulünü oyçokluğuyla Genel Kurula salık verir.

Salih Coşar
(Başkan)

Aytaç Başesler
(Başkan Vekili)

(Toplantıya Katılmadı)

Kenan Akın
(Üye)

Taşkent Atasayan
(Üye)

(Toplantıya Katılmadı)

Günay Caymaz
(Üye)

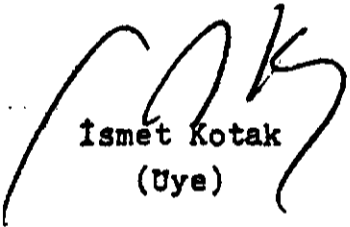
Kutlu Evren
(Üye)

(Toplantıya Katılmadı)

Mustafa Hacıahmetoğlu
(Üye)

Tokay Kerem
(Üye)

İsmet Kotak
(Üye)

Erdal Onurhan
(Üye)

Ali Sina
(Üye)

Sina Türköz
(Üye)

4 Mart 1992

GELİR VERGİSİ (DEĞİŞİKLİK) YASA TASARISI

MADDE GEREKÇELERİ:

Madde 1- Tasarının birinci maddesinde Yasa'nın kısa isminin tanımlanması yapılmıştır.

Madde 2- Tasarının ikinci maddesinde, Esas Yasa'nın 19. maddesine yeni (3). fıkra eklenmekte ve bu fıkra ile vergilendirilecek bir kısım kazançlara uygulanacak indirimler hususunda sınırlamalar getirilmektedir. Bilindiği gibi Gelir Vergisi Yasası bir kısım gelirlerin vergiden muaf tutulması yönünde hükümler içermektedir. Söz konusu türde Devlet bütçesinden (Emeklilik Maaşı, Yerel Kuruluşların, Sosyal Sigortaların veya Bakanlar Kurulu'nun onayladığı kurumların ödedikleri emeklilik maaşları ve hayat pahalılığı tahsisatları gibi) gelir elde eden kişilerin, bunlar haricindeki kaynaklardan elde ettikleri gelirlerin vergilendirilmesinde Vergi Yasasında mevcut kişisel indirimlerle ilgili, şahsi indirim, eş indirimi, çocuk indirimi ve sakatlık indirimlerinin Vergiden muaf olan gelir kısmına mahsup edilmesi, diğer türdeki gelirlerin ise yukarıda bahsedilen indirimlerden mahsup edilmeyen kısım olması halinde, bu kısmın mahsubundan sonra vergiye tabi olması, kişisel indirimlerin tümünün vergiden muaf gelire mahsup edilebilmesi halinde ise, diğer türdeki gelirlerin, bunlar dışındaki indirimler (sosyal güvence katkıları ve özel indirim) verilmek suretiyle vergilendirilmesi bu madde ile amaçlanmıştır.

Madde 3- Tasarının ikinci maddesinde, Esas Yasa'nın 52. maddesine, 16/1989 sayılı Gelir Vergisi (Değişiklik) Yasası ile düzenlenmiş olan vergi matrah dilimi ve oranları Bakanlar Kurulunun yetki limitleri dolduğu ve yeni düzenleme yapılmasına ihtiyaç duyulduğu gerekçesiyle değişiklik getirilmektedir. Maddenin koymuş olduğu limitler dahilinde yetkisini kullanarak gerekli değişiklikleri 1990 ve 1991 yıllarında yapan Bakanlar Kurulunun, 1992 yılı için kullanabileceği çok cüzi miktarda bir limit kalmıştır. Bu durum ise yükümlülere büyük külfet getirecektir. Bu itibarla 52. maddenin (1). fıkrasında vergi matrah dilimi ve oranlarına değişiklik getirilmektedir. Maddenin (2). fıkrasında geçmişte olduğu gibi matrah dilimi ve oranlarını

beş katına kadar artırabilmek veya asli miktarlarına indirebilmek için Bakanlar Kuruluna yetki verilmektedir. Maddenin (3). fıkrasında, vergi matrahlarında veya hesaplanan vergilerde ortaya çıkacak kuruşlu kısımların yuvarlaklaştırılması yani en yakın liraya tamamlanması ve defter kayıtlarında kolaylık sağlanması amaçlanmıştır.

Madde 4- Tasarının üçüncü maddesi, Yasanın yürürlüğe girişini düzenlemektedir.

BAŞKAN - Teşekkür ederim Sayın Atasayan.

Sayın milletvekilleri; Rapor ve Tasarının bütünü üzerinde söz isteyen var mıdır? Yoktur.

Sayın milletvekilleri; Rapor ve Tasarının bütünü üzerindeki görüşmeler tamamlanmıştır. Tasarının madde madde görüşülmesine geçilmesini oylarınıza sunuyorum. Kabul edenler?... Etmeyenler?... Çekimser?... Oybirliği ile kabul edilmiştir. Madde madde okur musunuz lütfen?

KÂTİP -

GELİR VERGİSİ (DEĞİŞİKLİK) YASA TASARISI

Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti Cumhuriyet Meclisi aşağıdaki Yasayı yapar:

1. Bu Yasa, Gelir Vergisi (Değişiklik) Yasası olarak isimlendirilir ve aşağıda "Esas Yasa" olarak anılan Gelir Vergisi Yasası ile birlikte okunur.

Esas Yasa
1/1982
11/1985
6/1987
16/1989
20/1990
22/1991

BAŞKAN - 1'inci maddeyi oylarınıza sunuyorum. Kabul edenler?... Etmeyenler?... Çekimser?... Oybirliği ile kabul edilmiştir.

KATIP -

Yasanın
2'nci
maddesinin
değiştirilmesi

2. Madde Yasa, 52'nci maddesi kaldırılmak ve yerine aşağıdaki yeni 52'nci madde konmak suretiyle değiştirilir:

"Matrah Dilimleri Ve Vergi Oranları 52.(1) Bu Yasanın kesin vergi yükümlülüğüne ilişkin kuralları ile 31'inci maddesinin (7)'nci fıkrası ve 32'nci maddesinin (5)'inci ve (6)'nci fıkralarındaki kurallar saklı kalmak koşuluyla, gelir vergisi aşağıda belirtilen yıllık matrah dilimleri ve vergi oranlarında tarh edilir:

<u>Yıllık Matrah Dilimleri</u>	<u>Vergi Oranları</u>
İlk 7,000,000.-T. için	%25
Sonra gelen 7,000,000.-T. için	%30
Sonra gelen 7,000,000.-T. için	%35
Sonra gelen 10,000,000.-T. için	%40
Sonra gelen 12,000,000.-T. için	%45
Daha sonraki matrah için	%50 oranı uygulanır.

(2) Bakanlar Kurulu yukarıdaki matrah dilimlerini, beş katını aşmamak koşuluyla, yükseltebilir veya asli miktarlarına kadar indirebilir.

(3) Verginin hesaplanmasında, 50 kuruşa kadar olan matrah ve vergi kesirleri dikkate alınmaz; 50 kuruş ve daha fazla olan kesirler liraya tamamlanır."

BAŞKAN - 2'nci maddeyi oylarınıza sunuyorum. Kabul edenler?... Etmeyenler?... Çekimser?... Oybirliği ile kabul edilmiştir. Devam edin.

KATİP -

Yürürlüğe Giriş 3. Bu Yasa, 1 Ocak tarihinden başlayan 1992 vergilendirme döneminden başlayarak yürürlüğe girer.

BAŞKAN - Sonuncu maddeyi oylarınıza sunuyorum. Kabul edenler?... Etmeyenler?... Çekimser?... Oybirliği ile kabul edilmiştir. Açık oylama yapılacaktır.

Sayın milletvekilleri; Tasarının madde madde görüşülmesi tamamlanmış, ikinci görüşmesi sona ermiştir. Tasarının üçüncü görüşmesi kısa isim okunmak ve bütünü oylanmak suretiyle yapılacaktır. Oylama da İçtüzüğü'nün 155'inci maddesi gereğince açık olacaktır.

Kısa ismi okuyunuz lütfen.

KATİP -

Kısa İsim Bu Yasa, Gelir Vergisi (Değişiklik) Yasası olarak isimlendirilir ve aşağıda "Esas Yasa" olarak anılan Gelir Vergisi Yasası ile birlikte okunur.

Gelir Vergisi (Değişiklik) Yasa Tasarısına Ait

Oylama Sonucu

<u>Kabul Edenler</u>	<u>Kabul Etmeyenler</u>	<u>Oylamaya Katılmayanlar</u>
Ayhan Halit Acarkan		Mustafa Adaoğlu
Taşkent Atasayan		Kenan Akın
Nazif Borman		Kenan Atakol
Günay Caymaz		Hakkı Atun
Salih Coşar		Mehmet Bayram
Hüseyin Curcioğlu		Aytaç Beşeşler
Derviş Çobanoğlu		Derviş Eroğlu
Ömer Demir		Ahmet Kaşif
Serdar R. Denктаş		İsmet KÖtak
Harun Dimililer		Olgun Paşalar
Erkan Emekçi		Atay Ahmet Raşit
Mustafa Erbilen		Ali Süha
Aydemir Erdoğan		Emin Uzun
Kutlu Evren		Ergün Vehbi
Güner Göktuğ		
Mustafa Hacıahmetoğlu		
Ertuğrul Hasipoğlu		
İlkay Kamil		
Mustafa Karpaslı		
Tokay Kerem		
Hasan Kutay		
Salih Miroğlu		
Zaim Necatigil		
Ali Onay		
Erdal Onurhan		
Gülin Sayiner		
Eşber Serakıncı		
Hüseyin Ş. Serdaroğlu		
Vehbi Z. Serter		
Ahmet Sevinç		
Muharrem Söylemez		
Ruhsan Tuğyan		
Süha Türköz		
Ekrem Uzun		
Ünal Üstel		
Hasan Yumuk		

BAŞKAN- Sayın milletvekilleri; oylama sonucunu tutanağa göre açıklıyorum. Kabul 36, Ret yok, Çekimser yok, Katılmayan 14. Hayırlı olsun.

Buyurun Sayın Taşkent Atasayan.

Arkadaşlar; bir dakika efendim. Dinleyin efendim. Buyurun.

TAŞKENT ATASAYAN (Gazi Mağusa)(Yerinden)- Sayın Başkan; Ramazan olması dolayısıyla ve bazı arkadaşların uzağa iftara gideceği de nazarı itibara alınarak oturumun bu aşamada kesilmesi ve oturuma 17 Mart 1992 Salı günü devam edilmesini öneriyorum.

BAŞKAN- Teşekkür ederim.

Arkadaşlar; itirazı olan var mı Sayın Atasayan'ın önerisine?...

MUSTAFA KARPAZLI (Gazi Mağusa)(Yerinden)- İtirazımız yoktur.

BAŞKAN- Oylarınıza sunuyorum. Kabul edenler?... Etmeyenler?... Çekimser?... Oybirliğiyle kabul edilmiştir.

Sayın milletvekilleri; görüşmeler tamamlanmıştır. Gelecek Birleşim 17 Mart 1992 Salı günü saat 10.00'da yapılacaktır. Gündem daha sonra size dağıtılacaktır. Birleşimi burada kapatıyorum. Teşekkür ederim.

(Kapanış Saati: 16.25)

KUZEY KIBRIS TÜRK CUMHURİYETİ
CUMHURİYET MECLİSİ BAŞKANLIĞI

DÖNEM: II

YIL: 2

CUMHURİYET MECLİSİ
26'ncı Birleşim
10 Mart 1992, Salı
Saat: 10.00

GÜNDEM:

- I. BAŞKANLIĞIN GENEL KURULA SUNUŞLARI.
- II. ÖZEL GÜNDEMDE YER ALACAK İŞLER.
- III. SEÇİMLER VE OYLAMASI YAPILACAK İŞLER.
- IV. SORULAR.
- V. GENEL GÖRÜŞME VE MECLİS ARAŞTIRMASI YAPILMASI.
- VI. GÖRÜŞÜLECEK TASARI VE ÖNERİLER İLE KOMİTELERDEN GELEN DİĞER İŞLER:

- (1) Ateşli Silahlar (Değişiklik) Yasa Tasarısı
(Y.T.No:139/2/91) ve Ekonomi, Maliye, Bütçe ve
Plan Komitesinin 8'inci maddeye ve Tasarıya Geçici Madde
eklenmesine ilişkin Ek Raporu.
- (2) Kamu Görevlileri (Değişiklik) Yasa Tasarısı
(Y.T.No: 154/2/92) ve Ekonomi, Maliye, Bütçe ve
Plan Komitesinin Tasarıya ilişkin Raporu.